

สำนักหอสมุด

อภิธาน์ทนาการ

การจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า
อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

นิศารัตน์ วรประดิษฐ์

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
วันลงทะเบียน - 3 ต.ค. 2551
เลขทะเบียน 1425019665
เลขเรียกหนังสือ 6155

.T5
๗๒๙๘ ก
2551

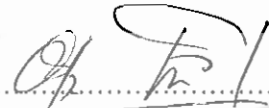
วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

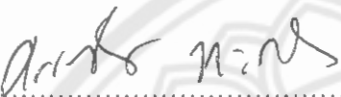
หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว

พฤษภาคม 2551

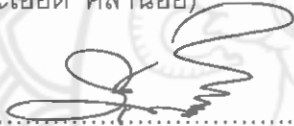
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดการท่องเที่ยวโดย
การมีส่วนร่วมของชุมชนบนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ" ของ
นิศารัตน์ วรประดิษฐ์ เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรสา เตติวัฒน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ครรชิต ทะกอง)

.....กรรมการ
(ดร. ละเอียด ศิลาน้อย)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุทินันท์ พรหมสุวรรณ)

อนุมัติ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณินิจ ภูพัฒน์วิบูลย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๑

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือจาก ดร.ละเอียด ศิลาน้อย กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และ รองศาสตราจารย์ ดร. ครรชิต ทะก่อง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรสา เตตวิวัฒน์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. สุทธินันท์ พรหมสุวรรณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ นายกองดีการบริหารส่วนตำบลบางยอ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกะเจ้า นายกองดีการบริหารส่วนตำบลทรงคนอง นายกองดีการบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง และประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางกอบัว ที่ช่วยเหลือในการให้ข้อมูลเอกสาร และอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ขอขอบพระคุณ กลุ่มชุมชนท้องถิ่น กลุ่มผู้ประกอบการบริเวณพื้นที่ 6 ตำบลของพื้นที่สี่เหลี่ยมบางกะเจ้า ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อนๆจากร่วมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อนนิสิตปี 49 สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ทุกท่านของศูนย์วิทยบริการกรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการจัดทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณสมชาย วรประดิษฐ์ (บิดา) คุณศิริรัตน์ วรประดิษฐ์ (มารดา) น้องสาว และคุณราชนัย บุญเลิศสุวิสิทธิ์ ที่เป็นกำลังใจในการเรียน และช่วยเหลือในการสนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการจัดทำวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นความกตเวทิตาแต่บิดา มารดา ตลอดจนครูอาจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่าน ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ ทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่สี่เหลี่ยม และผู้ที่สนใจบ้างไม่มากก็น้อย

นิตาร์ตนัน วรประดิษฐ์

ชื่อเรื่อง	การจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
ผู้วิจัย	นิศารัตน์ วรประดิษฐ์
สถานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ครรชิต ทะกุง
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.ละเอียด ศิลาน้อย
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยรัตนนคร, 2550
คำสำคัญ	การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน, การมีส่วนร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นและผู้ประกอบการ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านต่างๆ รวมถึงการบริหารจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และเพื่อศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคของการจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณเพื่ออธิบายสนับสนุน พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ ตำบลทั้ง 6 ตำบลบริเวณพื้นที่สีเขียว ประกอบด้วย ตำบลทรงคนอง ตำบลบางกอบัว ตำบลบางยอ ตำบลบางกระสอบ ตำบลบางกะเจ้า และตำบลบางน้ำผึ้ง ของอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

การมีส่วนร่วมที่จะก่อให้เกิดความยั่งยืนในการจัดการท่องเที่ยวได้ จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบครบทั้ง 5 อย่าง คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา ผลจากการศึกษาพบว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่น และกลุ่มผู้ประกอบการ ต่างมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามและการบำรุงรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎระเบียบของชุมชน ร่วมประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ร่วมกันฟื้นฟูและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมท้องถิ่น แต่ในขณะเดียวกัน การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม และการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล มีอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่หน่วยงานภาครัฐดำเนินการเป็นหลัก มีเพียงผู้นำชุมชนท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการจัดการ

ท่องเที่ยว ส่วนประชาชนท้องถิ่น มีหน้าที่รับฟังและปฏิบัติตามนโยบายภาครัฐเท่านั้น แตกต่างจากการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเป็นผลมาจาก ชุมชนท้องถิ่นส่วนใหญ่ รับผิดชอบต่อความสำคัญของพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า โดยเป็นพื้นที่ที่อยู่อาศัย และพื้นที่ที่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวได้ ส่งผลให้เกิดการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรไว้ได้เป็นอย่างดี ตลอดจนร่วมฟื้นฟูและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมท้องถิ่น

ในขณะเดียวกัน ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และรายได้เฉลี่ยที่ต่างกันของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น และกลุ่มผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวด้านต่างๆแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะนโยบายของผู้นำองค์กรท้องถิ่นในปัจจุบันที่มีการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันออกไป และมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน เข้ามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ควบคู่กับการปลูกฝังจิตสำนึกรักท้องถิ่นแก่เยาวชน ซึ่งจะเป็นผู้สืบต่อในการอนุรักษ์พื้นที่สีเขียวแห่งนี้ต่อไป ทั้งนี้ การจัดการท่องเที่ยว มิใช่เพียงหน้าที่ของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แต่ทุกคนต้องมีส่วนร่วมกันในการจัดการท่องเที่ยว จึงจะประสบผลสำเร็จได้

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ ควรมีการกำหนดเขตพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า และมีการดำเนินการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน มีการบูรณาการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวของพื้นที่ทั้ง 6 ตำบล ติดต่อกันประสานงานและร่วมมือกัน โดยทุกตำบลได้รับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง แต่ละตำบลจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวให้แก่ประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ อาจมีการจัดฝึกอบรม เพิ่มพูนทักษะด้านการวางแผนและจัดการการท่องเที่ยว ตลอดจนสนับสนุนให้คำแนะนำต่างๆแก่เจ้าหน้าที่ภาครัฐ และชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่อย่างแท้จริง ทั้งนี้ การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน ควรคำนึงถึงเอกลักษณ์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชนท้องถิ่น ควบคู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติให้เป็นพื้นที่สีเขียวที่มีความยั่งยืนต่อไป

Title	THE MANAGEMENT OF COMMUNITY BASED TOURISM IN THE GREEN AREA OF BANGKACHAO, PHRA PRADAENG DISTRICT, SAMUT PRAKAN
Author	Nisarat Worapradit
Advisor	Associate Professor Kanchit Tagong, Ph.D.
Co – Advisor	La-iard Silanoi, Ph.D.
Type of Degree	Thesis M.A. in Hotel and Tourism Management, Naresuan University, 2007
Keywords	Community based tourism, participation

ABSTRACT

The research on "The Management of Community Based Tourism in the Green Area of Bangkachao, Phra Pradaeng District, Samut Prakarn" aims to study participation of local residents and entrepreneur as well as governmental agencies in tourism management and the ability to support tourists and sustainable tourism management. Also, the study is focused on obstacles in tourism management through participation of local residents in the Green Area of Bangkachao, Phra Pradaeng District, Samut Prakarn. The quantitative approach explained by numeral data was conducted in the study. The study areas covered six Tambons in the Green Area of Bangkachao namely Songkhanong, Bangkhoboor, Bangyao, Bangkrasop, Bangkacho and Bangnamphung, Phra Pradaeng District, Samut Prakarn.

Sustainable tourism management requires five elements—participation in planning, implementation, utilization, follow-up and maintenance.

Results indicated that local residents and entrepreneur moderately participated in tourism management. Mostly, these groups of people implemented and executed maintenance of tourism management following up community agreement and regulations, publicizing tourism products and services, restoring and preserving local tourist attractions and culture. The study also found minimal participation in planning and follow-up as the main administrator was government agencies; local leaders took part in

tourism management whereas local residents just acknowledged and followed up government policies. The proportion of participation in planning and follow-up and participation in maintenance was greatly different. High maintenance might result from an acknowledgement of the importance of the Green Area of Bangkachao as the residential area generating income from tourism.

Individual factors of gender, age, and an average income of the local residents and entrepreneur were statistically different in participation in tourism management. At present, local leaders encourage the youth for involvement in tourism management and raise their awareness for the preservation of the Green Area. Tourism management success requires participation of all people involved.

The study suggests that the Green Area of Bangkachao should be managed as a complete tourism area covering six Tambons distributing tangible benefits thoroughly. It is essential that each Tambon ensure local residents understanding of tourism management. Furthermore, local residents should give recommendations to government officers. Finally, cultural uniqueness and traditional way of life as well as environmental preservation for the Green Area should be taken into account for sustainable tourism management

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะในการศึกษา.....	5
สมมติฐานในการศึกษา	6
กรอบแนวคิดในการศึกษา	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียว.....	8
แนวคิดการจัดการท่องเที่ยวเชิงชุมชน.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	18
กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
บริบททั่วไป.....	38
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	47
ข้อมูลและแหล่งข้อมูล	47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ระดับการมีส่วนร่วมใน การจัดการท่องเที่ยวของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น.....	54
ส่วนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และรายได้เฉลี่ย กับระดับการมีส่วนร่วม ในการจัดการท่องเที่ยวในด้านต่างๆของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น.....	60
ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการรองรับ นักท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรม การท่องเที่ยว และการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของ กลุ่มชุมชนท้องถิ่น.....	85
ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ระดับการมีส่วนร่วมใน การจัดการท่องเที่ยวของกลุ่มผู้ประกอบการ.....	87
ส่วนที่ 5 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และรายได้เฉลี่ย กับระดับการมีส่วนร่วม ในการจัดการท่องเที่ยวในด้านต่างๆของกลุ่มผู้ประกอบการ.....	93
ส่วนที่ 6 วิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ประกอบการเกี่ยวกับ ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว และการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.....	119
ส่วนที่ 7 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านต่างๆของ กลุ่มนักท่องเที่ยว.....	122
ส่วนที่ 8 บทสัมภาษณ์องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 6 ตำบล บริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า.....	131

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 บทสรุป.....	143
สรุปผลการวิจัย.....	143
อภิปรายผลการวิจัย.....	148
ข้อเสนอแนะ.....	151
บรรณานุกรม.....	154
ภาคผนวก.....	157
ประวัติผู้วิจัย.....	171

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นและกลุ่มผู้ประกอบการ	54
2 ค่าเฉลี่ยรวมของระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและการพัฒนา การท่องเที่ยวของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น	56
3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม ของระดับการมีส่วนร่วมใน การบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มผู้ประกอบการ	57
4 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมี ส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	61
5 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมี ส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	63
6 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุเป็นคู่ๆของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับ การมีส่วนร่วมในการวางแผนการประชุม แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	64
7 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุเป็นคู่ๆของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	66
8 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุเป็นคู่ๆของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับ การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)	68
9 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุเป็นคู่ๆของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01	70
10 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุเป็นคู่ๆ ของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01	72
11 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยเป็นคู่ๆของกลุ่ม ชุมชนท้องถิ่นกับ การมีส่วนร่วมในการวางแผนการประชุม แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	76
13 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยเป็นคู่ๆ ของกลุ่ม ชุมชนท้องถิ่นกับ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	78
14 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยเป็นคู่ๆ ของกลุ่ม ชุมชนท้องถิ่นกับ การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	79
15 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยเป็นคู่ๆ ของกลุ่ม ชุมชนท้องถิ่นกับ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	81
16 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยเป็นคู่ๆ ของกลุ่ม ชุมชนท้องถิ่นกับ การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	83
17 แสดงจำนวน และร้อยละของระดับความคิดเห็นของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นเกี่ยวกับ ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านต่างๆ ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวก และกิจกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.....	85
18 จำนวน และ ร้อยละ ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มผู้ประกอบการ	87
19 ค่าเฉลี่ยรวม ของระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนา การท่องเที่ยวของกลุ่มผู้ประกอบการ	89
20 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม ของระดับการมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มผู้ประกอบการ	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
21 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศของกลุ่มผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	94
22 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุของกลุ่มผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	95
23 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุเป็นคู่ๆ ของกลุ่มผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนการประชุม แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	97
24 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุเป็นคู่ๆ ของกลุ่มผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	99
25 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุเป็นคู่ๆ ของกลุ่มผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	101
26 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุเป็นคู่ๆ ของกลุ่มผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ=0.01).....	104
27 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุเป็นคู่ๆ ของกลุ่มผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	106
28 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยของกลุ่มผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	109
29 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยเป็นคู่ ของกลุ่มผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนการประชุมแบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ=0.01).....	110

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
30 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยเป็นคู่ๆ ของกลุ่ม ผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	112
31 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยเป็นคู่ๆ ของกลุ่ม ผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	114
32 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยเป็นคู่ๆ ของกลุ่ม ผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	115
33 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยเป็นคู่ๆ ของกลุ่ม ผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01).....	117
34 แสดงจำนวน และร้อยละของระดับความคิดเห็นของกลุ่มผู้ประกอบการเกี่ยวกับ ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านต่างๆ ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกและกิจกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงการจัด การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	119
35 จำนวน และร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว.....	122
36 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม ของระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านต่างๆ ของกลุ่ม นักท่องเที่ยว	125
37 แสดงจำนวน และร้อยละของแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว และความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับ การจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของนักท่องเที่ยว.....	128
38 วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการท่องเที่ยว การจัดการสิ่งแวดล้อม และ ปัญหาอุปสรรคในการจัดการท่องเที่ยวของกลุ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐ องค์การ บริหารส่วนตำบลทั้ง 6 ตำบล	138

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1 แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา.....	7
2 แสดงแผนที่ตำบล 6 ตำบลบริเวณพื้นที่สี่เหลี่ยม	39

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมท่องเที่ยว เป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบัน ด้วยที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่มีความงดงามทางธรรมชาติ และสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และมรดกทางวัฒนธรรม ที่สะท้อนถึง ความรุ่งเรืองของอารยธรรมไทยที่มีมานาน ทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย และสามารถสร้างรายได้แก่ประเทศปีละเป็นจำนวนมาก โดยข้อมูลจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(2549, หน้า 70) รายงานสถานการณ์ท่องเที่ยวในประเทศไทยปี 2548 ในช่วงไตรมาสที่ 4 ระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2548 มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 10.38 สูงกว่าที่คาดการณ์ในทุกภูมิภาค และ ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและกีฬา ระหว่างปี 2547 – 2551 ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2549, หน้า 27) ได้กำหนดเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็น 20 ล้านคน หรือมีรายได้จากนักท่องเที่ยว ไม่น้อยกว่า 700,000 ล้านบาท ซึ่งในระยะเวลาที่ผ่านมา อุตสาหกรรมท่องเที่ยวส่วนใหญ่มุ่งเน้นความสำคัญต่อการตลาดและการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเป็นหลัก เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ส่งผลให้ภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร ของที่ระลึก การขนส่ง เป็นต้น มีการขยายตัวตามไปด้วย และเป็นเครื่องมือในการกระจายรายได้ และความเจริญ สุขุมชนในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เกิดการสร้างงานและสร้างอาชีพแก่ชุมชนในท้องถิ่นนั้นๆ

แต่ในขณะเดียวกัน การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ซึ่งการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย รวมถึงผู้ที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาการท่องเที่ยวของท้องถิ่นและประเทศได้ดีที่สุด ก็คือ คนในชุมชนท้องถิ่นผู้เป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว โดยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 และ 9 ที่กำหนดให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาได้ระบุชัดเจนถึงการที่ภาครัฐจะต้องมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นได้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและบทบาทบริหารท้องถิ่นมากขึ้น ด้วยเหตุผลที่ว่า ประชาชนท้องถิ่นย่อมรู้และเข้าใจปัญหาและความต้องการท้องถิ่นได้ดีที่สุด สอดคล้องกับการกำหนดยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2555) ซึ่งมุ่งเน้นที่ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคม

จากยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่ผ่านมา ย่อมสะท้อนให้เห็นความสำคัญในการบริหารจัดการในด้านต่างๆของประเทศ โดยยึดการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาทรัพยากรบุคคลเป็นหลัก รวมถึงการบูรณาการองค์ความรู้สมัยใหม่ นวัตกรรม ผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และการสร้างชุมชนให้มีศักยภาพเข้มแข็ง ด้วยแนวคิดการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐและชุมชนท้องถิ่นในแต่ละจังหวัด

จังหวัดสมุทรปราการ เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีพื้นที่ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร จากสถานการณ์การท่องเที่ยวปีพ.ศ. 2549 พบว่ามีจำนวนผู้เยี่ยมชมเยือน 958,352 คน โดยแบ่งเป็นผู้เยี่ยมชมเยือนชาวไทยจำนวน 764,855 คน ชาวต่างชาติ 193,497 คน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยว มีสัดส่วน ร้อยละ 73.75 จังหวัดสมุทรปราการ มีความได้เปรียบในด้านของการเดินทางที่สะดวกสบาย และมีระยะทางไม่ไกลจากกรุงเทพฯ สามารถไปเข้า-เย็นกลับได้ จนบางครั้งแทบแยกไม่ออกว่าเป็นพื้นที่ของกรุงเทพฯ หรือสมุทรปราการ นอกจากนี้นักท่องเที่ยวนิยมไปท่องเที่ยวพักผ่อนและรับประทานอาหารทะเลแล้ว ก็ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวคือ ฟาร์มจระเข้และสวนสัตว์ เมืองโบราณ พิพิธภัณฑ์ช้างเอราวัณ ตลาดบางน้ำผึ้ง และสถานตากอากาศบางปู

และเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2520 คณะรัฐมนตรีมีมติให้อนุรักษ์พื้นที่บริเวณบางกะเจ้าของจังหวัดสมุทรปราการเป็นพื้นที่สีเขียว ภายใต้การบังคับใช้กฎกระทรวง ฉบับที่ 37 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 และกฎกระทรวงฉบับที่ 173 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518 รวมถึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ซึ่งได้บัญญัติให้รัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อออกประกาศกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม จึงได้มีการกำหนดพื้นที่บางกะเจ้าให้เป็นเขตอนุรักษ์พื้นที่สีเขียว และให้ได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษตามนโยบายของรัฐบาล ส่งผลให้บริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้ามีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินและสภาพแวดล้อมน้อยมาก รวมถึงการปลูกสร้างอาคาร และโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ อีกด้วย โดยพื้นที่สีเขียวแห่งนี้ มีรูปร่างคล้ายกระเพาะหมู ทำหน้าที่เปรียบเสมือน “ปอด” ของกรุงเทพมหานคร ด้วยพื้นที่ธรรมชาติสีเขียวกว่า 11,819 ไร่ เมื่อเทียบกับบริเวณโดยรอบนอกทั้งด้านอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ และกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นย่านอุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่น รวมถึงอัตราการขยายตัวและเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว พื้นที่สีเขียวแห่งนี้ประกอบด้วย 6 ตำบล คือ ตำบลทรงคนอง ตำบลบางกอบัว ตำบลบางยอ ตำบลบางกระสอบ

ตำบลบางกะเจ้า และตำบลบางน้ำผึ้ง ตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งยังสามารถคงความสมบูรณ์ของธรรมชาติ วิถีชีวิตชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

กองอนุรักษ์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กล่าวถึง การท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วม เป็นการท่องเที่ยวที่กำลังได้รับความนิยมทั้งในประเทศและกลุ่มประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2545 องค์การสหประชาชาติได้ประกาศให้เป็นปีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการจัดการท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ร่วมกันและการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะชุมชนท้องถิ่น เพื่อคงสภาพสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ทางสังคมและประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้

ด้วยกระแสทางด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วมในปัจจุบัน และการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ควบคู่กับความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่เกษตรกรรมของพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้าแห่งนี้ จึงมีการพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวอย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นโฮมสเตย์บางน้ำผึ้ง ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง การนวดแผนไทย สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ และกิจกรรมการที่จักรยานเสือภูเขา รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นต้น ซึ่งแม้ว่าการจัดการแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ภายในบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้าแห่งนี้ เพิ่งเปิดตัวได้ไม่นาน แต่ขณะเดียวกันก็ได้รับความนิยมเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศเป็นอย่างมากในปัจจุบัน

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษาเกิดความสนใจในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” ซึ่งจะทำการศึกษาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวในปัจจุบัน รวมถึงบทบาทสำคัญของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผน บริหารจัดการ และพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการสร้างอาชีพและกระจายรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึง นำไปสู่การขยายตัวทางภาคเศรษฐกิจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นและผู้ประกอบการ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐ ในบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. องค์การบริหารส่วนตำบล และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง นำผลการศึกษามาประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง นำผลการศึกษาเพื่อใช้ในการพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆในการรองรับนักท่องเที่ยว รวมถึงการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในบริเวณพื้นที่สี่เหลี่ยมบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้ศึกษาทำการศึกษาริเวณพื้นที่สี่เหลี่ยมบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ (สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533) ประกอบด้วยพื้นที่ตำบลทรงคนอง ตำบลบางยอ ตำบลบางกระสอบ ตำบลบางกอบัว ตำบลบางกะเจ้า และตำบลบางน้ำผึ้ง ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาไม่รวมพื้นที่อื่นๆของอำเภอ พระประแดงที่มีเขตติดต่อกัน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา โดยการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาด้านต่างๆดังนี้

2.1 บริบทโดยทั่วไป ข้อมูลทั่วไป สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวในปัจจุบัน บริเวณพื้นที่สี่เหลี่ยมบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

2.2 การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ และภาครัฐที่เกี่ยวข้อง รวมถึงความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของพื้นที่สี่เหลี่ยมบางกะเจ้า เพื่อการบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างยั่งยืน

2.3 วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค และเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวบนพื้นที่สี่เหลี่ยมบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

3. ขอบเขตด้านเวลา

ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตระยะเวลาในการศึกษาในช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2550 – มีนาคม 2551

4. ขอบเขตด้านประชากร ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 6 ตำบล ประกอบด้วย

4.1 หน่วยงานภาครัฐ

4.2 ชุมชนท้องถิ่น

4.1 หน่วยงานภาครัฐ

4.2 ชุมชนท้องถิ่น

4.3 ผู้ประกอบการ

4.4 นักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นตัวแทนของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวบริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ บริเวณแต่ละตำบลของพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า

นิยามศัพท์เฉพาะในการศึกษา

พื้นที่สีเขียว หมายถึง พื้นที่ที่ถูกกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามกฎหมายผังเมืองรวมให้เป็นพื้นที่ประโยชน์เพื่อการเกษตรกรรม พื้นที่เพื่อกรอนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรม และพื้นที่โล่งเพื่อนันทนาการและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในที่นี้ “บางกะเจ้า” คือพื้นที่เกษตรกรรมริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ตรงข้ามกับเขตคลองเตยและยานนาวา ซึ่งประกอบด้วย 6 ตำบล คือ ตำบลทรงคนอง ตำบลบางกอบัว ตำบลบางยอ ตำบลบางกระสอบ ตำบลบางกะเจ้า และตำบลบางน้ำผึ้ง ของอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งรัฐบาลสมัยพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประกาศอนุรักษ์ไว้ให้เป็น “ปอด” ของคนกรุงเทพฯ โดยให้คงสภาพสวนผลไม้แบบดั้งเดิมไว้ โดยมีการควบคุมการใช้ที่ดิน การปลูกสร้างอาคาร และโรงงานอุตสาหกรรม

องค์กรท้องถิ่น หมายถึง องค์กรบริหารที่มีส่วนร่วมบริหารจัดการส่งเสริม และรักษาสิ่งแวดล้อมของชุมชน ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งหมายถึง องค์กรภาครัฐ และองค์กรเอกชน เช่น ผู้นำกลุ่มหรือชุมชน ในที่นี้ผู้ศึกษาให้ความหมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบล ของพื้นที่ศึกษาทั้ง 6 ตำบลบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า ได้แก่ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล ปลัด องค์กรบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล และเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

ชุมชนท้องถิ่น และผู้ประกอบการ หมายถึง ประชาชน หรือองค์กรประชาชนที่จัดตั้งอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ โดยมีกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว หรือเพื่อดำเนินการกิจกรรมการท่องเที่ยวในท้องถิ่น ทั้งในระดับหมู่บ้านหรือตำบลในเส้นทางท่องเที่ยว ซึ่งในที่นี้หมายถึง กลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่ และหรือประกอบอาชีพบริเวณพื้นที่ศึกษาทั้ง 6 ตำบล

นักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้เยี่ยมชมเยือนประเภทที่ไม่มีการค้าคืน หรือมีการค้าคืนอย่างน้อย 1 คืนในจังหวัดที่เดินทางไปในครั้งนั้น โดยในการศึกษาคั้งนี้ จะทำการศึกษาเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นตัวแทนของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวบริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่างๆบริเวณพื้นที่ศึกษาทั้ง 6 ตำบลของพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า

ส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา

ศักยภาพ หมายถึง ความสามารถทางด้านการบริหารจัดการ ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวบริเวณพื้นที่ศึกษาทั้ง 6 ตำบล

การเข้าถึง หมายถึง การคมนาคมขนส่ง ถนน สิ่งก่อสร้างต่างๆ รวมถึงปัจจัยอื่นๆที่ส่งเสริมการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความสะดวกรวดเร็ว ความปลอดภัย เป็นต้น ซึ่งสามารถพานักท่องเที่ยวเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้ในบริเวณพื้นที่ศึกษาทั้ง 6 ตำบล

สิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง สิ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกในด้านสาธารณูปโภค ได้แก่ ห้องน้ำ สถานที่จอดรถ ร้านอาหาร การบริการข้อมูลทางการท่องเที่ยว เป็นต้น ในบริเวณพื้นที่ศึกษาทั้ง 6 ตำบล

สมมติฐานในการศึกษา

สมมติฐานที่ 1 กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ และรายได้เฉลี่ย จะมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวบนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้าแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 กลุ่มผู้ประกอบการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ และรายได้เฉลี่ย จะมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวบนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้าแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 กลุ่มเจ้าหน้าที่องค์การภาครัฐมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวด้านต่างๆของชุมชนไปในทิศทางเดียวกัน

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” มุ่งที่จะศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นและผู้ประกอบการในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านต่างๆ รวมถึงการบริหารจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้จึงได้นำแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ได้แก่

1. แนวความคิดเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียว
2. แนวคิดการจัดการท่องเที่ยวเชิงชุมชน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน
4. แนวคิดการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
5. กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. บริบททั่วไป

แนวความคิดเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียว

พื้นที่สีเขียว หรือ Green Area ของเมือง ตามความหมายของ สุวัฒน์ ธานี (2526, หน้า 105) มีความหมายโดยกว้างคือ พื้นที่ว่างหรือพื้นที่โล่ง (Open Space) นอกเหนือจากพื้นที่ปลูกสร้างของเมือง (Built-up Area) นอกจากนี้ยังมีพื้นที่สีเขียวในลักษณะอื่น เช่น สวนสาธารณะ ป่าไม้ ริมเมือง สนามกีฬา ที่ลุ่มซึ่งปราศจากการพัฒนา และที่ว่าง เป็นต้น สำหรับในการศึกษาครั้งนี้จะอยู่บริเวณชานเมือง (Suburb) ซึ่งมีการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

พื้นที่สีเขียว อาจมีความหมายเฉพาะ โดยหมายถึง พื้นที่ซึ่งมีการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน (Zoning) โดยผ่านทางกฎหมาย เพื่ออนุรักษ์พื้นที่เกษตรกรรมบนพื้นที่ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับเพาะปลูก ตลอดจนการควบคุมการก่อสร้าง และการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทอื่นๆ ที่จะมีผลเสียต่อการทำเกษตรกรรม หรือต่อสิ่งจำเป็นพื้นฐานของเกษตรกรรม พื้นที่สีเขียว อาจเรียกว่า รั้วสีเขียว (Green Belt)

Green Belt จาก Encyclopedia Of Planning หมายถึง พื้นที่รอบหมู่บ้าน หรือรอบเมือง เพื่อเป็นการควบคุมการพัฒนาจะไม่อนุญาตให้ปลูกสร้างอะไรเลย นโยบายของ Green Belt เป็นกลไกในการป้องกันการกระจายตัวของเมือง หรือการกระจายไปเชื่อมต่อกับเมืองอื่น และป้องกันลักษณะพิเศษของเมืองเอาไว้

แนวความคิดเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียว เริ่มมาจากทฤษฎีของกรีกที่มีต่อขนาดของเมืองในฝัน (Deal City Size) ซึ่งเห็นว่า เมืองจะเติบโตอย่างถูกควบคุมไว้ทางกายภาพ การขยายตัวของเมือง ควรจะหาที่อื่นๆ ให้ใหม่

เพื่อรักษาพื้นที่สีเขียวให้คงอยู่ John Rateliffe (1975, อ้างอิงใน สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม, 2533, หน้า 27) เห็นว่า "การเลือกพื้นที่ที่มีคุณค่าทางภูมิทัศน์ และมีศักยภาพในการใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจน่าจะเป็นมาตรการที่จะรักษาพื้นที่สีเขียวไว้ได้ดีกว่า การยอมให้มีหมู่บ้านพักอาศัยที่มีการวางแผนและควบคุมอย่างดี ยังเกิดผลเสียน้อยกว่าการพัฒนาอื่นๆ"

ภาสมา สุทธิพงษ์ (2535) เสนอว่า เพื่อให้การกำหนดพื้นที่สีเขียวเป็นไปตามขอบเขตของการวางแผน จะต้องอาศัยข้อกำหนดของ Green Belt ที่สามารถยืดหยุ่นได้ โดยเป็นไปตามสถานการณ์ของท้องถิ่นและธรรมชาติของพื้นที่นั้นๆ และต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินอันจะนำมาเป็นหลักการสำหรับมาตรการในการปรับปรุงพื้นที่สีเขียวต่อไป

ทั้งนี้ การขยายตัวของเมืองแบบไร้การควบคุม นำไปสู่ปัญหาพื้นที่เมืองบุกรุกพื้นที่เกษตรกรรมชานเมือง และผลกระทบที่ตามมาจากการเปลี่ยนแปลงในเขตชานเมืองก็คือ การสูญเสียพื้นที่เกษตรกรรมไปเป็นจำนวนมาก เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวในหลายประเทศ ได้มีความพยายามในการนำมาตราการกำหนดพื้นที่สีเขียวมาใช้ โดยประเทศไทยก็ให้ความสำคัญกับการกำหนดพื้นที่สีเขียว ซึ่งเป็นมาตรการในการยับยั้งการเติบโตของเมืองใหญ่ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรุงเทพมหานคร เช่นเดียวกับพื้นที่บริเวณจังหวัดนนทบุรี และสมุทรปราการ

แนวคิดการพัฒนาพื้นที่สีเขียว เกิดจากตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2520 และกระทรวงมหาดไทยได้ออกกฎกระทรวงฉบับที่ 13 ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 บทบาทสำคัญของพื้นที่สีเขียว นอกจากจะมีคุณค่าทางด้านนิเวศวิทยา เช่น เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร แหล่งอาหาร แหล่งที่อยู่อาศัย แหล่งยารักษาโรค และแหล่งเจริญพันธุ์ของพืชและสัตว์แล้ว ยังเป็นแหล่งกรองมลพิษ และควบคุมความสมดุลของสภาวะอากาศ นับได้ว่าเป็นแหล่งผลิตออกซิเจน ลดความแออัดในย่านชุมชนเมือง และเพิ่มความร่มรื่น ลดความรุนแรงของการชะล้างพังทลายของดิน รวมทั้งเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ ออกกำลังกาย และนันทนาการ

อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อชุมชน และเยาวชนของชาติในอนาคต แนวคิดดังกล่าวมีเป้าหมายดังนี้

1. เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติของบริเวณโครงการให้เป็นพื้นที่สีเขียวประเภทสวนสาธารณะ และประเภทเกษตรสมบูรณ์ที่ให้ผลผลิตทางการเกษตรที่ดี และรักษาคุณภาพของสิ่งแวดล้อมไว้อย่างถาวร

2. เพื่อปรับปรุงลักษณะทางกายภาพของบริเวณพื้นที่โครงการ ทั้งที่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่ชุมชน โดยกำหนดขนาดชุมชนให้เหมาะสมกับขีดความสามารถของธรรมชาติ และสาธารณูปโภคที่จะรองรับได้ หรือป้องกันมิให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม และเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

3. เพื่อจัดพื้นที่ส่วนหนึ่งให้เป็นสวนสาธารณะ สวนพฤกษชาติ และสวนรุกขชาติ ซึ่งเป็นที่รวบรวมพันธุ์ไม้ต่างๆเท่าที่สามารถปรับปรุงสภาพดินและน้ำของพื้นที่ได้ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์ในการศึกษา และเพื่อใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

4. เพื่อควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นสีเขียวตลอดไป

กล่าวโดยสรุปคือ พื้นที่สีเขียว หมายถึง พื้นที่กลางแจ้งที่มีขนาดขอบเขตที่ดินทั้งหมดหรือบางส่วนปกคลุมด้วยพืชพรรณ หมายรวมถึง พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและนอกเขตเมือง อาจเป็นพื้นที่สาธารณะหรือเอกชนที่สาธารณชนสามารถใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย พื้นที่สีเขียวเพื่อนันทนาการ และความงามทางภูมิทัศน์ พื้นที่อรรถประโยชน์ เช่น พื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่สาธารณูปโภค หรือพื้นที่อื่นๆ เช่น พื้นที่สีเขียวที่ปล่อยกร้าง พื้นที่สีเขียวที่ถูกรบกวนสภาพธรรมชาติ และพื้นที่สีเขียวที่มีการใช้ประโยชน์ผสมผสานกัน

แนวคิดการจัดการท่องเที่ยวเชิงชุมชน

การจัดการท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวนั้นเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งมีลักษณะ แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวไว้ดังนี้

มนัส สุวรรณ (2541, หน้า 25) กล่าวว่า การจัดการการท่องเที่ยว หมายถึง การกระทำอย่างมีเป้าหมายที่สอดคล้องกับหลักการทฤษฎีและแนวคิดที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงข้อจำกัดของสังคมและสภาพแวดล้อม การกำหนดแนวทาง มาตรการ มีแผนการปฏิบัติการที่คำนึงถึงกรอบแนวคิด เพื่อให้ การจัดการการท่องเที่ยวดำเนินไปอย่างมีทิศทางและบรรลุเป้าหมาย และกล่าวถึงการจัดการที่ดี ควรคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมมากเกินไป

การจัดการตามขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวที่สำคัญ ประกอบด้วย

1. ขีดจำกัดทางสิ่งแวดล้อม หมายถึง ขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวที่สามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวได้มากที่สุด โดยไม่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และไม่ทำให้ประสบการณ์ที่นักท่องเที่ยวมีคุณภาพลดลงจนไม่อาจยอมรับได้

2. ขีดจำกัดทางการตลาด หมายถึง ขีดความสามารถในการรองรับตลาดการท่องเที่ยวจะถึงวิกฤตเมื่อจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจนถึงระดับที่ไปขัดขวางความสามารถของแหล่งท่องเที่ยวในการให้บริการที่มีคุณภาพแก่นักท่องเที่ยว

3. ขีดจำกัดของชุมชน หมายถึง ขีดความสามารถของแหล่งท่องเที่ยวในการรองรับการท่องเที่ยวก่อนที่ชุมชนบริเวณนั้นจะรู้สึกถึงผลกระทบทางลบที่เกิดขึ้น

มณีส สุวรรณ และคณะ (2544, หน้า 41-42) ยังกล่าวถึง แนวทางบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบ ว่าควรดำเนินการตามแนวทางดังต่อไปนี้

1. กำหนดบทบาท ภารกิจ และแนวทางการดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับพื้นที่ให้ชัดเจน

2. กำหนดยุทธศาสตร์ในเชิงรุกเพื่อพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ที่ชุมชนในท้องถิ่น การรักษาสภาพแวดล้อม และการบริหารจัดการที่ดีเพื่อให้ทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืน

3. ให้ความสำคัญกับแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ และบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวเดิมที่มีอยู่แล้วให้คงสภาพสมบูรณ์

4. ฟื้นฟู เผยแพร่ การจัดเทศกาลงานประเพณีต่างๆของท้องถิ่น เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป

5. กระจายอำนาจหน้าที่และสนับสนุนงบประมาณ เพื่อให้สามารถดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวในท้องถิ่น แก้ไขปัญหาแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างคล่องตัว มีการจัดเก็บรายได้และจัดสรรรายได้ให้แก่หน่วยงานในท้องถิ่น

6. มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวในด้านการวางแผน การควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยว การจัดผลประโยชน์ที่ประชาชนในท้องถิ่นควรจะได้รับ

สรุปแนวคิดบริหารจัดการการท่องเที่ยว คือ การดำเนินการรวบรวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว มีการจัดทำแผนปฏิบัติการท่องเที่ยว และการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามความเหมาะสมของ

ทรัพยากร โดยคงความเป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิมของวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และจัดการขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว โดยได้รับความเห็นชอบและยินยอมของประชาชนท้องถิ่น

ในปัจจุบัน การท่องเที่ยวเชิงชุมชนกำลังได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก จึงมีผู้ศึกษาค้นคว้าและได้แนวคิดต่างๆ ดังนี้

ซูวิทย์ ศิริโชคเวชกุล (2544, อ้างอิงใน เบญญา จันทร, 2545, หน้า 45) กล่าวถึง “การท่องเที่ยวเชิงชุมชนว่า เป็นแนวทางการท่องเที่ยวที่ได้รับความสนใจอย่างมากในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของโลก หัวใจสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงชุมชน คือ การมีส่วนร่วมของชุมชน (Community Participation) ในกิจกรรมทางการท่องเที่ยว เช่น การผลิต และจำหน่ายสินค้าหัตถกรรม อันเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน เทศกาลประเพณี การนำนักท่องเที่ยวชมกระบวนการทางการเกษตร”

นอกจากนี้ กล่าวถึง การท่องเที่ยวเชิงชุมชนที่หลายประเทศได้นำไปปฏิบัติและประสบความสำเร็จ มีรูปแบบ ดังนี้

1. การจำหน่ายสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน (Product Sales) อาทิเช่น สินค้าหัตถกรรม อาหารท้องถิ่นประจำวัน
2. กิจกรรมการแสดงทางวัฒนธรรม (Cultural Shows) เช่น การฟ้อนรำ การละเล่นพื้นบ้าน การแสดงดนตรีเฉพาะชุมชน
3. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงหมู่บ้าน (Village Based Activities) หมายถึง กิจกรรมทางการท่องเที่ยว ซึ่งชุมชนในหมู่บ้านเป็นผู้ดำเนินการเพื่อเสนอแก่นักท่องเที่ยว กิจกรรมการพักผ่อนในหมู่บ้าน สำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในชุมชนแห่งนั้น

อุดม เขยทิวศ์ และคณะ (2545, หน้า 103) กล่าวถึง การท่องเที่ยวชุมชน (Village Based Tourism) เป็นการจัดการท่องเที่ยวที่กลมกลืนกับสภาพท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติมากที่สุด โดยการใช้ลักษณะเด่นของชุมชนทั้งลักษณะของเกษตรกรรม วัฒนธรรมท้องถิ่น และลักษณะธรรมชาติของท้องถิ่น มาเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว และจัดการอย่างเหมาะสมในการให้บริการทางท่องเที่ยวด้านต่างๆ เช่น ที่พัก การนำเที่ยว อาหาร และของที่ระลึก เพื่อรักษาความสมดุลของท้องถิ่นไว้

การท่องเที่ยวชุมชนอาศัยลักษณะเด่นของชุมชนเป็นจุดสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยว ชุมชนย่อมตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องรักษาลักษณะเด่นของชุมชนไว้ เพื่อใช้ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาสู่ท้องถิ่นเพิ่มขึ้นและเป็นไปให้ยาวนานที่สุด การท่องเที่ยวชุมชนทำให้ชุมชนพัฒนาไป

พร้อมกับการรักษาสິงดั้งเดิมที่มีอยู่ และเป็นลักษณะเด่นของชุมชนไว้อย่างยั่งยืน ลักษณะเด่นของชุมชนที่ใช้ดึงดูดนักท่องเที่ยวพิจารณาได้จาก

1. วัฒนธรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมวัฒนธรรมประจำท้องถิ่นที่น่าสนใจให้เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น งานประเพณีต่างๆ ตำนานเรื่องเล่าขานประจำท้องถิ่น สภาพการดำรงชีวิตของคน ในท้องถิ่น การละเล่นพื้นเมือง เพลงและศิลปะประจำท้องถิ่น เป็นต้น

2. ธรรมชาติ หมายถึง การใช้สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นและ มีความสวยงาม มีศักยภาพในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทางธรรมชาติมาพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น ล่องแก่ง ดูนก ชมพันธุ์ไม้ เทียวถ้ำ ดำน้ำดูปะการัง เป็นต้น

3. เกษตรกรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวโดยอาศัยลักษณะเกษตรกรรมที่น่าสนใจ เช่น สวนกล้วยไม้และผีเสื้อ วิธีการเพาะปลูกแบบดั้งเดิม การยกทรงพื้นเพาะปลูก การทำนาขั้นบันได การทำไร่ทำสวนด้วยวิธีเกษตรสมัยใหม่ เป็นต้น

ทั้งนี้ การจัดการท่องเที่ยวชุมชน ต้องมีการให้บริการด้านต่างๆแก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้ นักท่องเที่ยวพึงพอใจและรักษาลักษณะเด่นของชุมชนไปพร้อมๆกัน โดยบริการหลักที่ให้นักท่องเที่ยว ประกอบด้วย ด้านอาหาร ด้านสินค้าและของที่ระลึก ด้านการนำเที่ยว และด้านที่พัก

พจนานุกรม (2540, หน้า 12-14) ให้ความหมายของการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism – CBT) คือ การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม กำหนดทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชนเพื่อชุมชนและชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของมีสิทธิในการจัดการดูแลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน

การท่องเที่ยวโดยชุมชน ที่ใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชน มีหลักการ ดังนี้

1. ชุมชนเป็นเจ้าของ
2. ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและตัดสินใจ
3. ส่งเสริมความภาคภูมิใจในตนเอง
4. ยกกระดับคุณภาพชีวิต
5. มีความยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อม
6. คงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น
7. ก่อให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างคนต่างวัฒนธรรม
8. เคารพในวัฒนธรรมที่แตกต่างและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
9. เกิดผลตอบแทนที่เป็นธรรมแก่คนท้องถิ่น

10. มีการกระจายรายได้สู่สาธารณประโยชน์ของชุมชน

การที่จะให้ชุมชนดำเนินการท่องเที่ยวตามหลักการดังกล่าวข้างต้น มีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว ในขณะเดียวกัน ก็ต้องรณรงค์กับคนในสังคมให้เห็นความแตกต่างของการท่องเที่ยวโดยชุมชนกับการท่องเที่ยวทั่วไปกระตุ้นให้คนในสังคมเห็นความสำคัญและเป็นนักท่องเที่ยวที่สนใจการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเจ้าของบ้านกับผู้มาเยือน

พจนานุกรม (2540, หน้า 15) กล่าวถึงองค์ประกอบหลักของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน มีประเด็นสำคัญอยู่ 4 ด้าน ก็คือ

1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม

1.1 ชุมชนมีฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และมีวิถีการผลิตที่พึ่งพาและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

1.2 ชุมชนมีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น

2. ด้านองค์กรชุมชน

2.1 ชุมชนมีระบบสังคมที่เข้าใจกัน

2.2 มีผู้มีความรู้ และทักษะในเรื่องต่างๆหลากหลาย

2.3 ชุมชนรู้สึกเป็นเจ้าของ และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา

3. ด้านการจัดการ

3.1 มีกฎ กติกาในการจัดการสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว

3.2 มีองค์กรหรือกลไกในการทำงานเพื่อจัดการการท่องเที่ยว และสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับการพัฒนาชุมชนโดยรวมได้

3.3 มีการกระจายผลประโยชน์ที่เป็นธรรม

3.4 มีกองทุนที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน

4. ด้านการเรียนรู้

4.1 ลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถสร้างการรับรู้ และความเข้าใจในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่าง

4.2 มีระบบจัดการให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชาวบ้านกับผู้มาเยือน

4.3 สร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ทั้งในส่วนของชาวบ้านและผู้มาเยือน

สรุปแนวความคิดการจัดการท่องเที่ยวเชิงชุมชน ก็หมายถึง ทางเลือกในการจัดการท่องเที่ยวที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางของการท่องเที่ยวบนฐานคิดที่ว่า ชาวบ้านทุกคนเป็นเจ้าของทรัพยากร และเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการท่องเที่ยว โดยการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นด้านต่างๆ มาใช้เป็นต้นทุนหรือปัจจัยในการจัดการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานตั้งแต่การตัดสินใจ การวางแผนการดำเนินงาน การสรุปบทเรียน โดยเน้นให้เกิดความยั่งยืน สู้คนรุ่นลูกหลานและเกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น ตลอดจนคำนึงถึงความสามารถในการรองรับของธรรมชาติเป็นสำคัญ

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน

ด้วยองค์การสหประชาชาติ ได้กำหนดบทบาทของประชาชนปรากฏในแผนปฏิบัติการที่ 21 (Agenda 21) โดยเน้นแนวคิด “การมีส่วนร่วมของประชาชน” เป็นกลยุทธ์สำคัญของแผนปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดการดูแลจัดการสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืน และให้นิยามว่า “เป็นการให้โอกาสแก่สมาชิกของชุมชนเท่าเทียมกันในการเข้าร่วมประโยชน์จากการพัฒนาและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม” บวกกับการที่ภาครัฐไม่สามารถดำเนินการพัฒนาโครงการต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมายได้ ก็เนื่องมาจากไม่ตรงกับความต้องการของท้องถิ่น และประชาชนท้องถิ่นยังไม่เข้าใจเหตุผลของภาครัฐจึงไม่ปฏิบัติตาม จึงส่งผลให้ภาครัฐเริ่มให้ความสำคัญกับแนวคิด “การมีส่วนร่วมของประชาชน” อย่างจริงจัง

สุวีพร พงษ์พานิช (2544, หน้า 12) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการท่องเที่ยวว่า ส่วนใหญ่มักจะเป็นการร่วมกันใช้ประโยชน์ หรือได้รับประโยชน์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งเท่านั้น การมีส่วนร่วมที่จะก่อให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาได้ จะต้องครบองค์ประกอบ 5 ประการ คือ

ประการแรก

ร่วมกันวางแผน เป็นการร่วมคิดร่วมวางแผนจัดการเตรียมความพร้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในชุมชน ร่วมประชุมและลงความเห็นว่ามีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวที่ภาคประชาการนำเสนอ นั้นท่านเห็นด้วยหรือไม่ หากไม่เห็นด้วย มีข้อเสนอแนะควรทำอย่างไร หากท้องถิ่นใดที่ยังไม่มี การท่องเที่ยวแต่ต้องการให้เกิดขึ้น ก็ต้องร่วมกันคิดว่าชุมชนของตนมีอะไรเด่นแตกต่างจากชุมชนอื่น มีทรัพยากรอะไรที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้บ้าง เป็นต้น

ประการที่สอง

ร่วมกันปฏิบัติตามแผน เมื่อมีการวางแผนแล้วสมาชิกในชุมชนทุกคนต้องร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ที่ตกลงกันได้ อาทิ การวางแผนลดขยะภายใน 1 ปี ก็จะต้องร่วมกันลงมือทำให้ได้ตามแผนนั้น

ประการที่สาม

ร่วมกันใช้ประโยชน์ สมาชิกทุกคนจะต้องมีสิทธิ์ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรท่องเที่ยวในท้องถิ่น จะต้องมีการจัดการผลประโยชน์ทั้งที่เป็นตัวเงินและวัตถุให้ประชาชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึงและเหมาะสม โดยคำนึงถึงความยุติธรรมและความเท่าเทียมกันเป็นหลัก เมื่อทุกคนได้รับประโยชน์อย่างเหมาะสม ซึ่งหมายถึง การลงทุนลงแรงมากก็จะได้รับผลประโยชน์มาก สิ่งนี้จะช่วยกระตุ้นให้กิจกรรมการท่องเที่ยวในท้องถิ่นดำเนินต่อไปได้

ประการที่สี่

ร่วมติดตามและประเมินผล เมื่อมีการดำเนินการแล้วย่อมจะมีปัญหาความไม่เข้าใจต่างๆ เกิดขึ้น จึงต้องร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นถ่ายทอดประสบการณ์ และร่วมกันประชุมวิธีการแก้ไข ปัญหาเหล่านั้น

ประการสุดท้าย

ร่วมบำรุงรักษา เมื่อมีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแล้ว ทุกคนต้องร่วมกันบำรุงรักษาด้วย หากปล่อยให้ทรัพยากรที่มีอยู่เสื่อมโทรมลง นักท่องเที่ยวก็จะไม่มาเยี่ยมเยือน ผลประโยชน์ที่เคยได้รับก็จะหมดไปเช่นกัน

จำไพพรรณ แก้วสุริยะ (2545, หน้า 36) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมในการจัดการและพัฒนาว่า สามารถจัดการได้ดังนี้

1. ร่วมพิจารณากิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ ที่ประชาชนในพื้นที่ยินดีและยอมรับ ไม่เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม และมลพิษทางสิ่งแวดล้อม รวมถึงผลเสียต่อวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิม โดยสามารถรักษาความเป็นอัตลักษณ์ไว้ได้ แม้วิถีชีวิตจะเปลี่ยนแปลงไปบ้าง แต่คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนต้องดีขึ้น

2. ร่วมกำหนดแผนงาน และกฎระเบียบ การจัดทำแผนพัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว นั้น ผู้เป็นประธานกลุ่มแต่ละองค์กรจะต้องร่วมเข้าประชุมกับคณะกรรมการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต. หรือเทศบาลตำบล) เพื่อร่วมจัดทำแผนพัฒนา แผนส่งเสริม แผนปฏิบัติการ แผนประชาสัมพันธ์ และแผนการตลาด เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวสู่พื้นที่ที่กลุ่มประชาชนนั้น

เป็นเจ้าของมรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรม และกำหนดระเบียบข้อบังคับต่างๆในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวด้วย

3. ร่วมบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมต่อการจัดการนี้องค์ชุมชนในฐานะเป็นเจ้าของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ทั้งในทางตรงและทางอ้อม เช่น ร่วมเป็นผู้ลงทุนถือหุ้นส่วนกับผู้ประกอบการธุรกิจ และได้รับเงินปันผล หรือได้รับส่วนแบ่งค่าธรรมเนียมเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวร่วมกับอบต.หรือเทศบาลตำบล

4. ร่วมประเมินผลและแก้ไข้ปัญหา เพื่อให้การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีคุณภาพและมาตรฐานอย่างยั่งยืน ผู้ร่วมรับผิดชอบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวจะต้องร่วมกันประเมินผลร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา ร่วมกันแก้ไข้ปัญหา เพื่อฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมให้ยังคงเป็นอัตลักษณ์ที่ยั่งยืน

พจนานุกรม (2543, หน้า 32) กล่าวถึง การจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน นับเป็นทางเลือกที่สามารถตอบสนองและพัฒนาสู่กระบวนการพัฒนาลังคมแบบยั่งยืนได้ ภายใต้มิติต่างๆดังนี้

1. มิติด้านสิ่งแวดล้อม ควรเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ร่วมมือกันในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งจำกัดให้เกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด
2. มิติด้านการเมือง กิจกรรมนี้ควรเป็นส่วนหนึ่งของการรณรงค์การมีส่วนร่วมของประชาชนระดับล่าง โดยการสร้างกระบวนการวางแผนและการตัดสินใจในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงชุมชน
3. มิติด้านสังคมและวัฒนธรรม กิจกรรมนี้ควรสร้างสรรค์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของคนต่างวัฒนธรรม เพื่อเพิ่มความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งการเท่าทันต่อวัฒนธรรมแบบเมืองที่เติบโตอย่างไร้รากฐาน
4. มิติด้านเศรษฐกิจ คือ การกระจายรายได้ ผลกำไรที่เกิดจากการท่องเที่ยวเชิงชุมชนอย่างแท้จริง ประชาชนในพื้นที่ร่วมพัฒนาและควบคุมการเติบโตของการท่องเที่ยวภายในพื้นที่และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542, หน้า 44) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการท่องเที่ยว หมายถึง การสนับสนุนส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวทุกขั้นตอน และให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว เพื่อก่อให้เกิดความรัก ความหวงแหน การสร้างจิตสำนึกในการดูแลปกป้องรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

ในที่นี้ สามารถสรุปความหมายของ แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน ได้ก็คือ ประชาชน และชุมชนท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นเจ้าของทรัพยากรการท่องเที่ยว ต่างมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม การปฏิบัติตาม การใช้ประโยชน์หรือได้รับประโยชน์ การติดตามประเมินผล และการดูแลบำรุงรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวของท้องถิ่น โดยได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐในการบริหารจัดการท่องเที่ยว เพื่อเสริมสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ชุมชน รวมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรให้คงไว้เพื่อความยั่งยืนต่อไป

แนวคิดการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

นภดล ภาคพรต (2546, หน้า 167) กล่าวถึงการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีความจำเป็นในการรักษาความสมดุลของทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งมีความสำคัญและมีความสัมพันธ์โดยตรงกับประชาชนในพื้นที่ และสังคม ด้วยเหตุนี้ การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จึงหมายถึง การกำหนดแนวทางการใช้ประโยชน์และการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว รวมทั้งปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสุนทรียภาพแก่สมาชิกของสังคมในปัจจุบันและอนาคต โดยใช้ทรัพยากรอันทรงคุณค่าอย่างชาญฉลาด สามารถรักษาเอกลักษณ์ของธรรมชาติและวัฒนธรรมไว้นานที่สุด เกิดผลกระทบน้อยที่สุด และใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

นอกจากนี้ แนวคิดของการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน สามารถพิจารณาจากองค์ประกอบ 4 ประการ คือ

1. การดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวในขอบเขตความสามารถของธรรมชาติชุมชน ชนบทธรรมนิยมประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว
2. การตระหนักในกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีผลกระทบต่อชุมชน ชนบทธรรมนิยมประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน
3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศชุมชน ชนบทธรรมนิยมประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่มีต่อการท่องเที่ยว
4. การประสานความต้องการทางเศรษฐกิจ การคงอยู่ของสังคม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ ยังกล่าวถึง หลักการการจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย หลักการ 10 ประการ คือ

1. อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรอย่างพอคี่ (Using Resource Sustainable) เป็นการใช้ทรัพยากรทั้งทรัพยากรธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและเป็นแนวทางในการทำธุรกิจในระยะยาว

2. ลดการบริโภคและใช้ทรัพยากรที่เกินความจำเป็นและลดการก่อของเสีย (Reducing over-consumption and Waste) เป็นการช่วยเหลี่ยงค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายในระยะยาว และเป็นการเพิ่มคุณภาพทางการท่องเที่ยว

3. รักษาและส่งเสริมความหลากหลายของธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรม (Maintain Diversity) ซึ่งมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในระยะยาว และจะช่วยขยายฐานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

4. การประสานการพัฒนาการท่องเที่ยว (Integrating Tourism into Planning) เป็นการผสมผสานการพัฒนาการท่องเที่ยวเข้ากับกรอบแผนงาน กลยุทธ์ทั้งระดับชาติและท้องถิ่น โดยการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จะช่วยให้การท่องเที่ยวคงอยู่ต่อไปได้ในระยะยาว

5. ต้องนำการท่องเที่ยวขยายฐานเศรษฐกิจในท้องถิ่น (Supporting Local Economy) เป็นการสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น โดยพิจารณาด้านราคาและคุณค่าของสิ่งแวดล้อม ทั้งเป็นการประหยัดและหลีกเลี่ยงที่จะทำให้อสิ่งแวดล้อมถูกทำลายอีกด้วย

6. การมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายพัฒนาการท่องเที่ยวกับท้องถิ่น (Involving Local Communities) เป็นการให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในด้านการท่องเที่ยว ไม่เพียงแต่สร้างผลประโยชน์ตอบแทนแก่ชุมชนและสิ่งแวดล้อมโดยรวมเท่านั้น แต่ยังช่วยยกระดับคุณภาพของประสบการณ์การท่องเที่ยวอีกด้วย

7. ประชุมปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้องที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน (Consulting Stakeholders and the Public) เป็นการปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอระหว่างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกับชุมชนท้องถิ่น โดยองค์กรและสถาบันที่เกี่ยวข้องมีความจำเป็นที่จะต้องร่วมงานไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งร่วมแก้ปัญหา และลดข้อขัดแย้งในผลประโยชน์

8. การพัฒนาบุคลากร (Training Staff) เป็นการฝึกอบรมที่สอดแทรกการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเข้าสู่การฝึกปฏิบัติงานของบุคลากรท้องถิ่นทุกระดับ ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพของการบริการการท่องเที่ยว

9. จัดเตรียมข้อมูลคู่มือบริการข่าวสารการท่องเที่ยวให้พร้อม (Marketing Tourism Responsibly) ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวเข้าใจและเคารพสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยว และสร้างความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยวด้วย

10. ประเมินผล ตรวจสอบ และวิจัย (Undertaking Research) โดยอุตสาหกรรมท้องถิ่นจะได้ใช้ข้อมูลและการวิเคราะห์ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นสิ่งสำคัญในการแก้ปัญหา และนำมาซึ่งผลประโยชน์ต่อแหล่งท้องถิ่น อุตสาหกรรม และนักท้องถิ่น

จากหลักการดังกล่าว จะส่งผลให้ชุมชนเกิดความร่วมมือในการดำเนินงาน การพัฒนาตามแผนงานอย่างเป็นระบบ โดยตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่นมีการสร้างอาชีพและรายได้เกิดขึ้น เกิดการหมุนเวียนด้านเศรษฐกิจ และยกระดับคุณภาพชีวิตและสังคม โดยสามารถพึ่งตนเองได้

จิตศักดิ์ พุฒจรรยา (2550, หน้า 8-10) กล่าวถึง แนวคิดการท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ไว้ว่า หมายถึง การกำหนดแนวทางการใช้ประโยชน์ และการพัฒนาทรัพยากรการท้องถิ่น รวมทั้งปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการท้องถิ่น เพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสุนทรียภาพแก่สมาชิกของสังคมอย่างเสมอภาคกัน ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต โดยใช้ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องอย่างชาญฉลาด ซึ่งจะต้องตอบสนองความต้องการของนักท้องถิ่นและผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นภายใต้ขีดความสามารถของธรรมชาติที่จะรองรับได้ และตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี ให้สามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นนั้นไว้ให้นานที่สุด เกิดผลกระทบน้อยที่สุด และใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

ลักษณะการท้องถิ่นที่มีความยั่งยืน การดำเนินการท้องถิ่นที่ยั่งยืนควรจะต้องมีลักษณะหรือข้อสังเกตที่สำคัญหลักๆ 3 ประการ ดังต่อไปนี้

1. คำนี้ถึง **คุณภาพชีวิตของประชาชน และชุมชนที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท้องถิ่น**
คุณภาพของประสบการณ์จากการท้องถิ่นและนันทนาการ
คุณภาพของสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น
2. คำนี้ถึง **ความต่อเนื่อง ยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**
ความต่อเนื่อง ของทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตชุมชน
3. คำนี้ถึง **ความสมดุล** ระหว่างความต้องการของอุตสาหกรรมท้องถิ่นกับความ
ต้องการของชุมชนท้องถิ่น และขีดความสามารถรองรับของทรัพยากรท้องถิ่น และวัฒนธรรม
ความสมดุล ระหว่างประโยชน์ที่ส่วนรวมได้รับในปัจจุบัน กับประโยชน์ที่
พึงจะได้รับในอนาคต

กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาวิจัยดังกล่าว พบว่า ความสำคัญของการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน โดยที่มี เจ้าของทรัพยากรท้องถิ่น หรือประชาชนในชุมชนท้องถิ่น เป็นผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรท้องถิ่นนั้น มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 และเนื่องด้วยพื้นที่ศึกษาที่มีลักษณะเด่นด้วยความเป็นพื้นที่สีเขียว พื้นที่ทางธรรมชาติที่ควรแก่การอนุรักษ์ดูแล ส่งผลให้เกิดโครงการจัดทำแผนแม่บทและการจัดการพื้นที่สีเขียว รวมถึงกฎระเบียบที่ให้ความสำคัญและสิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่สีเขียว ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2555)

1.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน

1.2 ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการกระบวนการชุมชนเข้มแข็งด้วยการส่งเสริมการรวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำในรูปแบบที่หลากหลาย และจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตามความพร้อมของชุมชน

1.3 ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างการผลิตให้สมดุลและยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างเพื่อสร้างความเข้มแข็งของภาคการผลิตและบริการ บนรากฐานการเพิ่มคุณค่าสินค้าและบริการจากองค์ความรู้สมัยใหม่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและนวัตกรรม และการบริหารจัดการที่ดี รวมทั้งสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดีด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ การปฏิรูปองค์กร การปรับปรุงกฎระเบียบ การพัฒนามาตรฐานในด้านต่างๆ และการดำเนินนโยบายการค้าระหว่างประเทศให้สนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ พร้อมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกัน และระบบบริหารความเสี่ยงของระบบเศรษฐกิจที่มีประสิทธิภาพ

1.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนารากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ และการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับการรักษาฐานทรัพยากรและความสมดุลของระบบนิเวศ เพื่อรักษาสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.5 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ มุ่งเสริมสร้างความเป็นธรรมในสังคมอย่างยั่งยืน

2. โครงการจัดทำแผนแม่บทและการจัดการพื้นที่สีเขียวในพื้นที่โครงการสวนกลางมหานคร (จุฬารัตน์ จรียาอุดม, 2548) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

พื้นที่บางกะเจ้าเป็นพื้นที่สีเขียวขนาดใหญ่ที่อยู่ท่ามกลางความเจริญทั้งทางด้านอุตสาหกรรมและชุมชนของกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยสรุปว่า ในการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 6/2520 เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2520 ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องการใช้ที่ดินบริเวณบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งยังคงเป็นพื้นที่สีเขียวข่มอยู่ จึงมีความเห็นโดยพร้อมเพรียงกันว่า ควรมีการอนุรักษ์พื้นที่นี้ไว้สำหรับให้เป็นพื้นที่สีเขียวในใจกลางของมหานคร โดยจะก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชนโดยรอบ และจะเป็นสิ่งที่โดดเด่นของกรุงเทพมหานคร ในฐานะที่เป็นเมืองหลวงที่ใหญ่แห่งหนึ่งในภูมิภาคเอเชีย ส่วนผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมนั้น ย่อมจะเกิดขึ้นตามมาในรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยว และทางด้านวัฒนธรรม จึงเห็นควรให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อรับเรื่องเป็นนโยบายของประเทศ และขอความเห็นชอบในหลักการ ดังนี้

1. กำหนดการใช้ที่ดินบริเวณบางกะเจ้าให้เป็นพื้นที่สีเขียวไว้ทั้งหมด 9,000 ไร่เศษ
2. ให้สำนักผังเมืองกำหนดการใช้ที่ดินบริเวณบางกะเจ้าในผังนครหลวงให้สอดคล้องกับหลักการ
3. ให้รัฐบาลจัดเวนคืนที่ดินบริเวณบางกะเจ้าเพื่อสาธารณะประโยชน์ดังกล่าวต่อไป
4. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารและพัฒนาสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ดินบางกะเจ้าขึ้นคณะหนึ่ง โดยมีหน้าที่หลักเกี่ยวกับการวางแผนและประสานงานการใช้ที่ดินบริเวณบางกะเจ้า และมีอำนาจยับยั้งการกระทำหรือโครงการใดๆ ที่มีผลกระทบเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมบริเวณบางกะเจ้าหรือขัดกับหลักการที่กล่าวมาแล้ว ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นผู้ดูแล และดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและหลักการดังกล่าว

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2520 ลงมติเห็นชอบด้วยในหลักการ และให้ดำเนินการตามที่สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเสนอ ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของการอนุรักษ์พื้นที่บางกะเจ้า นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ซึ่งนโยบายที่จะอนุรักษ์บริเวณบางกะเจ้าให้เป็นพื้นที่สีเขียวมีการดำเนินการมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน

3. กฎกระทรวง ฉบับที่ 37 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ข้อที่ 1-7

อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 5 (6) และ มาตรา 8 (10) แห่ง พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิก กฎกระทรวง ฉบับที่ 17 (พ.ศ.2530) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

ข้อ 2 ในกฎกระทรวงนี้ "บริเวณที่ 1" หมายความว่า

1) พื้นที่ในเขตตำบลบางกะเจ้าและตำบลบางกอบัว โดยวัดจากหลักเขตที่ 2 ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งใต้ที่อยู่ห่างจากศูนย์กลางถนนเพชรหึงฟากตะวันออกระยะ 150 เมตร ไปทางทิศใต้ขนานกับแนวศูนย์กลางถนนเพชรหึงจนจุดจุดที่อยู่ห่างจากทางแยก ถนนเพชรหึงบรรจบกับซอยบัวฝั่งพัฒนาเป็นระยะ 350 เมตร จากจุดนี้ไปทางทิศตะวันตกตามแนวตั้งฉากกับแนวขนานกับแนวศูนย์กลางถนนเพชรหึง จนจุดแนวขนานระยะ 500 เมตร กับแนวศูนย์กลางถนนเพชรหึงฟากตะวันตก จากจุดนี้ไปทางทิศเหนือตามแนวขนานดังกล่าว จนจุดหลักเขตที่ 1 ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งใต้ จากหลักเขตที่ 1 และหลักเขตที่ 2 ไป ทางทิศเหนือตามแนวตั้งฉากกับแนวระหว่างหลักเขตที่ 1 และหลักเขตที่ 2 จนจุดแนวแบ่ง เขตจังหวัดสมุทรปราการกับกรุงเทพมหานคร

2) พื้นที่ในเขตตำบลบางกะเจ้าและตำบลบางยอ โดยวัดจากหลักเขตที่ 10 ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันออกที่อยู่ห่างจากแนวศูนย์กลางคลองบางกะเจ้า ฝั่งเหนือระยะ 150 เมตร ไปทางทิศตะวันออกขนานกับแนวศูนย์กลางคลองบางกะเจ้าจนจุดแนวเขตถนนสาธารณะฟากตะวันออก จากจุดนี้ไปทางทิศเหนือตาม แนวเขตถนนสาธารณะ ฟากตะวันออกจนจุดแนวเขตถนนบางกะเจ้าฟากใต้ จากจุดนี้ไปทางทิศตะวันออกตามแนว เขตถนนบางกะเจ้าฟากใต้จนจุดจุดที่อยู่ห่างจาก ทางแยกถนนสาธารณะบรรจบกับถนนบางกะเจ้าเป็นระยะ 100 เมตร จากจุดนี้ไปทางทิศเหนือตามแนวตั้งฉากกับแนวศูนย์กลางถนนบางกะเจ้าเป็นระยะ 300 เมตร จากจุดนี้ไปทางทิศตะวันออกขนานกับแนวศูนย์กลางถนนบางกะเจ้าจนจุดจุดที่อยู่ห่างจาก แนวศูนย์กลางถนนเพชรหึงระยะ 300 เมตร จากจุดนี้ไปทางทิศใต้ขนานกับแนวศูนย์กลางถนนเพชรหึงจนจุดเขตทางถนนเพชรหึงฟากตะวันตกที่จุดห่างจากทางแยก ถนนเพชรหึงกับซอยวัดกองแก้วระยะ 150 เมตร และไปตามแนวเขตถนนเพชรหึงฟากตะวันตกจนถึงจุดที่อยู่ห่างแนวศูนย์กลางซอยวัดกองแก้วระยะ 200 เมตร จาก จุดนี้ ไปทางทิศตะวันตกขนานกับแนวศูนย์กลางซอยวัดกองแก้วจนจุดหลักเขตที่ 9 ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันออก จากหลักเขตที่ 9 และหลักเขตที่ 10 ไปทางทิศตะวันตกตามแนวตั้งฉากกับแนวระหว่างหลักเขตที่ 9 และหลักเขตที่ 10 จนจุดแนวแบ่งเขตจังหวัดสมุทรปราการกับกรุงเทพมหานคร

3) พื้นที่ในเขตตำบลบางกอบัวและตำบลบางน้ำผึ้ง โดยวัดจากหลักเขตที่ 3 ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตกไปทางทิศตะวันตกตามแนวริมฝั่งคลองยายเอ็ด ฝั่งใต้จนจุดแนวขนานระยะ 150 เมตร กับแนวศูนย์กลางซอยวัดบางน้ำผึ้งนอกฟากตะวันตก จากจุดนี้ไปทางทิศใต้ตาม

แนวขนานกับซอยวัดบางน้ำผึ้งนอกจนจุดจุด ที่อยู่ห่างจากแนวกิ่งกลางคลองบางกะเจ้าเป็นระยะ 650 เมตร จากจุดนี้ไปทาง ทิศตะวันออกตามแนวตั้งฉากกับแนวขนานกับซอยวัดบางน้ำผึ้งนอก จนจุดหลักเขตที่ 4 ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตก จากหลักเขตที่ 3 และหลักเขตที่ 4 ไปทางทิศ ตะวันออกตามแนวตั้งฉากกับแนวระหว่างหลักเขตที่ 3 และหลักเขตที่ 4 จนจุดแนวแบ่งเขตจังหวัด สมุทรปราการกับกรุงเทพมหานคร

4) พื้นที่ในเขตตำบลบางกอบัวและตำบลบางน้ำผึ้ง โดยทิศเหนือจดแนวขนาน ระยะ 700 เมตร กับแนวศูนย์กลางซอยสายน้ำผึ้งปากเหนือ ทิศตะวันออกจดแนวขนานระยะ 200 เมตร กับแนวศูนย์กลางซอยวัดบางน้ำผึ้งนอกปากตะวันตกทิศใต้จดแนวขนานระยะ 200 เมตร กับ แนวศูนย์กลางซอยสายน้ำผึ้งปากเหนือ และทิศตะวันตกจด แนวขนานระยะ 250 เมตร กับแนว ศูนย์กลางถนนเข้าวัดบางน้ำผึ้งในและจุดริมฝั่งคลอง บางกะเจ้าฝั่งตะวันออกและคลองแพฝั่ง ตะวันออก

5) พื้นที่ในเขตตำบลบางยอ ตำบลทรงคนอง และตำบลบางกระสอบ โดยวัดจาก หลักเขตที่ 5 ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งเหนือที่อยู่ห่างจากแนวกิ่งกลางคลองวัดบางกระสอบระยะ 250 เมตร ไปทางทิศเหนือขนานกับแนวกิ่งกลางคลองวัดบางกระสอบ จนจุดแนวเขตซอยวัดบาง กระสอบปากเหนือ จากจุดนี้ไปตามแนวเขตซอยวัดบางกระสอบ ปากเหนือและปากตะวันตกจนจุด แนวขนานระยะ 100 เมตร กับแนวศูนย์กลางถนนเพชร หึงปากตะวันตก จากจุดนี้ไปทางทิศใต้ตาม แนวขนานกับแนวศูนย์กลางถนนเพชรหึงจน จุดจุดที่อยู่ห่างจากทางแยกถนนเพชรหึงกับถนนเข้า วัดจากแดงเป็นระยะ 400 เมตร จากจุดนี้ไป ทางทิศใต้ตามแนวตั้งฉากกับแนวขนานแนวศูนย์กลาง ถนนเพชรหึงปาก ตะวันตกจนจุดแนว ขนานระยะ 100 เมตร กับแนวกิ่งกลางคลองสาธารณะฝั่ง ตะวันตก จนจุดหลักเขตที่ 6 ริม ฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งเหนือ จากหลักเขตที่ 5 และหลักเขตที่ 6 ไป ทางทิศใต้ ตามแนวตั้งฉากกับแนวระหว่างหลักเขตที่ 5 และหลักเขตที่ 6 จนจุดแนวแบ่งเขตตำบล บางกระสอบ กับตำบลสำโรงใต้ และตำบลทรงคนองกับตำบลบางหญ้าแพรก

6) พื้นที่ในเขตตำบลบางยอและตำบลทรงคนอง โดยวัดจากหลักเขตที่ 7 ริมฝั่ง แม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งเหนือที่อยู่ห่างจากแนวศูนย์กลางถนนเข้าวัดจากแดง ระยะ 300 เมตร ไปทาง ทิศเหนือขนานกับแนวศูนย์กลางถนนเข้าวัดจากแดงจนจุด แนวขนานระยะ 300 เมตร กับแนวริม ฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งเหนือ จากจุดนี้ไปทางทิศตะวันตกตามแนวขนานกับแนวริมฝั่งแม่น้ำ เจ้าพระยาฝั่งเหนือจนจุดแนวเขตถนน เข้าวัดจากแดงปากตะวันออก และไปทางทิศเหนือตามแนว เขตถนนเข้าวัดจากแดงและถนนเพชรหึงปากตะวันออกจนจุด แนวขนานระยะ 200 เมตร กับแนว ศูนย์กลางถนนเข้าวัดบางขมิ้นปากตะวันออก จากจุดนี้ไปทางทิศตะวันตกตามแนวขนานกับแนว

ป
6
155
• 75
น 6๑8ก
2551

4250296

ศูนย์กลางถนนเข้าวัดบางขมิ้นฟากตะวันออกจนจุดหากเขตที่ 8 ไปทางทิศตะวันตกจน จุดแนวแบ่งเขตจังหวัดสมุทรปราการกับกรุงเทพมหานคร จากจุดนี้ไปทางทิศใต้ตาม แนวแบ่งเขตจังหวัดสมุทรปราการกับกรุงเทพมหานครจนจุดแนวเขตตำบลทรงคนองด้าน ตะวันตกและไปตามแนวเขตตำบลทรงคนองด้านตะวันตกและด้าน ได้จนจุดแนวขนาน กับแนวศูนย์กลางถนนเข้าวัดจากแดงที่จุดซึ่งอยู่ห่างจากแนวศูนย์กลางถนนเข้า วัดจากแดงเป็นระยะ 300 เมตร และจากจุดนี้ไปทางทิศเหนือจนจุดหลักเขตที่ 7

"บริเวณที่ 2" หมายความว่า พื้นที่ในท้องที่ตำบลบางกะเจ้า ตำบลบางกอบัว ตำบลบางยอ ตำบลบางน้ำผึ้ง ตำบลบางกระสอบ และตำบลทรงคนอง ยกเว้นพื้นที่ในบริเวณที่ 1

ทั้งนี้ ตามแผนที่ทำยกฎกระทรวงนี้

ข้อ 3 ให้กำหนดพื้นที่ในท้องที่ตำบลบางกะเจ้า ตำบลบางกอบัว ตำบลบางยอ ตำบลบางน้ำผึ้ง ตำบลบางกระสอบ และตำบลทรงคนอง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ภายในบริเวณแนวเขตตามแผนที่ทำยกฎกระทรวงนี้ เป็นบริเวณห้ามก่อสร้างอาคารชนิดและประเภทดังต่อไปนี้

(ก) ภายในบริเวณที่ 1 ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างอาคาร ดังต่อไปนี้

- (1) อาคารที่มีความสูงเกิน 15 เมตร
- (2) คลังสินค้า
- (3) โรงงานที่ใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมตั้งแต่ห้าแรงม้าหรือเทียบเท่าขึ้นไปหรือใช้คนงานตั้งแต่สิบคนขึ้นไป
- (4) ท่าจอดเรือ
- (5) ห้องแถว ตึกแถว เว้นแต่เป็นการก่อสร้างทดแทนอาคารเดิม โดยมีพื้นที่ไม่มากกว่าพื้นที่ของอาคารเดิม และมีความสูงไม่เกิน 15 เมตร

(6) อาคารที่ใช้สำหรับประกอบกิจการค้าหรือธุรกิจบางส่วนหรือทั้งหมด ซึ่งมีระยะห่างจากอาคารข้างเคียงด้านใดด้านหนึ่งน้อยกว่า 4 เมตร หรือมี ความสูงเกิน 15 เมตร หรือมีพื้นที่อาคารชั้นล่างเกิน 100 ตารางเมตร

(ข) ภายในบริเวณที่ 2 ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างอาคารอื่นใด เว้นแต่

- (1) อาคารที่พักอาศัยประเภทบ้านเดี่ยวที่มีความสูงไม่เกิน 12 เมตร โดยแต่ละหลังตั้งห่างกันไม่น้อยกว่า 4 เมตร และห่างเขตที่ดินผู้อื่นไม่น้อยกว่า 2 เมตร
- (2) เขื่อน ทางหรือท่อระบายน้ำ รั้ว กำแพง ประตู และสะพาน ที่ไม่ได้สร้างลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา

การวัดความสูงให้วัดจากระดับพื้นดินถึงส่วนที่สูงที่สุดของอาคาร

ข้อ 4 ภายในบริเวณพื้นที่ที่กำหนดตาม ข้อ 3 ห้ามมิให้บุคคลใดก่อสร้างอาคารใด ๆ
 ึ่ง

- (1) มีระยะห่างจากศูนย์กลางถนนเพชรหึง-บางกอบัว น้อยกว่า 12 เมตร
 - (2) มีระยะห่างจากศูนย์กลางถนนสาธิตเฉพาะในท้องที่ตำบลทรงคนอง
 น้อยกว่า 6 เมตร
 - (3) มีระยะห่างจากศูนย์กลางถนนสาธิตเฉพาะในท้องที่ตำบลบางกะเจ้า
 ตำบลบางกอบัว ตำบลบางยอ ตำบลบางน้ำผึ้ง และตำบลบางกระสอบ น้อยกว่า 8 เมตร
 - (4) มีระยะห่างจากริมคู คลอง หรือลำกระโดงสาธิตเฉพาะ น้อยกว่า 6 เมตร
 - (5) มีที่ว่างโดยรอบอาคารน้อยกว่าร้อยละ 75 ของที่ดินแปลงนั้น
- ทั้งนี้ เว้นแต่เงื่อนไขหรือข้อข้อยกเว้น รั้ว กำแพง ประตู และสะพานที่ไม่ได้สร้างลง
 ู่มแม่น้ำเจ้าพระยา

ข้อ 5 ภายในบริเวณพื้นที่ที่กำหนดตาม ข้อ 3 ห้ามมิให้บุคคลใดตัดแปลงหรือ เปลี่ยน
 การใช้อาคารใด ๆ ให้เป็นอาคารชนิดหรือประเภทที่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนด ใน ข้อ 3 และ
 ข้อ 4

ข้อ 6 อาคารที่มีอยู่แล้วในพื้นที่ที่กำหนดตาม ข้อ 3 ก่อนหรือในวันที่กฎกระทรวง นี้ใช้
 บังคับให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้ แต่ห้ามตัดแปลงหรือเปลี่ยน การใช้อาคาร
 ดังกล่าวให้เป็นอาคารชนิดหรือประเภทที่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนด ใน ข้อ 3 และ ข้อ 4

ข้อ 7 อาคารที่ได้รับใบอนุญาตหรือได้รับใบรับแจ้งการก่อสร้าง ตัดแปลง หรือเปลี่ยน
 การใช้ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายเฉพาะ ว่าด้วย
 กิจการนั้นก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ และยังคงก่อสร้าง ตัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้ไม่แล้วเสร็จ
 ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้ แต่จะขอเปลี่ยนแปลงการอนุญาตหรือการแจ้งให้
 เป็นการขัดต่อกฎกระทรวงนี้ไม่ได้

4. กฎกระทรวง ฉบับที่ 173 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติ การ
 ผังเมือง พ.ศ. 2518 ข้อที่ 1-19

อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติ การผังเมือง พ.ศ. 2518
 และ มาตรา 26 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ การผังเมือง พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
 พระราชบัญญัติ การผังเมือง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออก
 กฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับได้มีกำหนดห้าปี

ข้อ 2 ให้ใช้บังคับผังเมืองรวม ในท้องที่จังหวัดสมุทรปราการ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 3 การวางและจัดทำผังเมืองรวมตามกฎกระทรวงนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นแนวทางในการพัฒนา การดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณูปโภคบริการสาธารณะและสภาพแวดล้อมในบริเวณแนวเขตตาม ข้อ 2 ให้สอดคล้องกับการพัฒนา ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข้อ 4 ผังเมืองรวมตามกฎกระทรวงนี้ มีนโยบายและมาตรการเพื่อจัดระบบ การใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับและสอดคล้องกับการขยายตัวของชุมชนในอนาคต ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจและโครงข่ายบริการสาธารณะ โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

- (1) ส่งเสริมให้ชุมชนเมืองเป็นศูนย์กลางทางการค้า การบริหาร และการปกครองของจังหวัด
- (2) พัฒนาการบริการทางสังคม การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้เพียงพอและได้มาตรฐาน
- (3) ส่งเสริมการพัฒนาด้านที่อยู่อาศัยพาณิชยกรรม และอุตสาหกรรมให้สัมพันธ์กับการขยายตัวของชุมชน
- (4) ส่งเสริมให้มีการสร้างโครงข่ายคมนาคม ให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับการใช้ที่ดินในอนาคต
- (5) อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่า
- (6) ควบคุมสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม
- (7) เป็นแนวทางสำหรับการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะโครงการพัฒนาต่างๆ และมาตรการส่งเสริมการพัฒนาเมือง

ข้อ 5 การใช้ประโยชน์ที่ดินภายในเขตผังเมืองรวม ให้เป็นไปตามแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตามที่ได้จำแนกประเภทแผนผังแสดงโครงการคมนาคมและขนส่ง และรายการประกอบแผนผังท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 6 การใช้ประโยชน์ที่ดินตามแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทท้ายกฎกระทรวง ให้เป็นไปดังต่อไปนี้

- (1) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 1.1 ถึงหมายเลข 1.40 ที่กำหนดไว้เป็นสีเหลือง ให้เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย
- (2) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 2.1 ถึงหมายเลข 2.20 ที่กำหนดไว้เป็นสีส้ม ให้เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง
- (3) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 3.1 ถึงหมายเลข 3.6 ที่กำหนดไว้เป็นสีน้ำตาล ให้เป็นที่ดินประเภทพาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก
- (4) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 4.1 ถึงหมายเลข 4.16 ที่กำหนดไว้เป็นสีแดง ให้เป็นที่ดินประเภทพาณิชยกรรม
- (5) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 5.1 ถึงหมายเลข 5.25 ที่กำหนดไว้เป็นสีม่วง ให้เป็นที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า
- (6) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 6.1 ถึงหมายเลข 6.29 ที่กำหนดไว้เป็นสีเขียว ให้เป็นที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม
- (7) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 7.1 ถึงหมายเลข 7.2 ที่กำหนดไว้เป็นสีเขียวอ่อน ให้เป็นที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- (8) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 8.1 ถึงหมายเลข 8.2 ที่กำหนดไว้เป็นสีเขียวมะกอก ให้เป็นที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา
- (9) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 9.1 ถึงหมายเลข 9.5 ที่กำหนดไว้เป็นสีขาวมีกรอบและเส้นทแยงสีเขียว ให้เป็นที่ดินประเภทอนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรม
- (10) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 10.1 ถึงหมายเลข 10.5 ที่กำหนดไว้เป็นสีเทาอ่อน ให้เป็นที่ดินประเภทศาสนา
- (11) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 11.1 ถึงหมายเลข 11.6 ที่กำหนดไว้เป็นสีน้ำเงิน ให้เป็นที่ดินประเภทสถาบันราชการ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

ข้อ 7 ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัยสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อการอยู่อาศัยประเภทอาคารขนาดใหญ่ หรือกิจการอื่นให้ใช้เพิ่มได้อีกไม่เกินร้อยละ 10 ของที่ดินประเภทนี้ ในแต่ละบริเวณที่ดินประเภทนี้ห้ามใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนดดังต่อไปนี้

- (1) โรงงานทุกประเภท เว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบริการโรงงาน ที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครอบครัว โดยไม่ก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือไม่เป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม

(2) คลังสินค้า

(3) คลังเชื้อเพลิงเพื่อการขนส่ง

(4) สถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซตามกฎหมายว่าด้วยการบรรจุก๊าซ
ปิโตรเลียมเหลวแต่ไม่หมายความรวมถึงสถานีบริการและร้านจำหน่ายก๊าซ

(5) คลังวัตถุอันตราย

(6) เลี้ยงม้า โค กระบือ สุกร แพะ แกะ ห่าน เป็ด ไก่ ภูเขา หรือสัตว์ป่าตาม
กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เพื่อการค้าหรือโดยก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่า
ด้วยการสาธารณสุข

ข้อ 8 ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย
สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการ
อื่น ให้ใช้เพิ่มเติมอีกไม่เกินร้อยละ 10 ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ และห้ามใช้ประโยชน์ใน
ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(1) โรงงานทุกประเภท เว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรม
บริการโรงงาน ที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครอบครัว โดยไม่ก่อเหตุรำคาญตาม
กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือไม่เป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม

(2) คลังสินค้า

(3) คลังเชื้อเพลิงเพื่อการขนส่ง

(4) สถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซตามกฎหมายว่าด้วยการบรรจุก๊าซ
ปิโตรเลียมเหลวแต่ไม่หมายความรวมถึงสถานีบริการและร้านจำหน่ายก๊าซ

(5) คลังวัตถุอันตราย

(6) เลี้ยงม้า โค กระบือ สุกร แพะ แกะ ห่าน เป็ด ไก่ ภูเขา หรือสัตว์ป่าตาม
กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เพื่อการค้าหรือโดยก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่า
ด้วยการสาธารณสุข

(7) ไซโลเก็บผลิตผลการเกษตร

(8) สุสานหรือฌาปนสถานตามกฎหมายว่าด้วยสุสานและฌาปนสถาน เว้น
แต่ การก่อสร้างแทนฌาปนสถานที่มีอยู่เดิม

(9) กำจัดมูลฝอย

(10) สวนสนุก

(11) ซ็อบบายเศษวัสดุ

ข้อ 9 ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่นให้ใช้เพิ่มได้อีกไม่เกินร้อยละ 10 ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณที่ดินประเภทนี้ห้ามใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนดดังต่อไปนี้

(1) โรงงานทุกประเภท เว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบริการโรงงาน ที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครอบครัว โดยไม่ก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือไม่เป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม

(2) คลังสินค้า

(3) คลังเชื้อเพลิงเพื่อการขายส่ง

(4) สถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซ ตามกฎหมายว่าด้วยการบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลว แต่ไม่หมายความรวมถึงสถานีบริการและร้านจำหน่ายก๊าซ

(5) คลังวัตถุอันตราย

(6) เลี้ยงม้า โค กระบือ สุกร แพะ แกะ ห่าน เป็ด ไก่ ภูเขา หรือสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เพื่อการค้าหรือโดยก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

(7) ไซโลเก็บผลิตผลการเกษตร

(8) สุสานหรือฌาปนสถานตามกฎหมายว่าด้วยสุสานและฌาปนสถาน เว้นแต่การก่อสร้างแทนฌาปนสถานที่มีอยู่เดิม

(9) กำจัดมูลฝอย

(10) สวนสนุก

(11) ซ้ำขายเศษวัสดุ

ข้อ 10 ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม ให้ใช้ประโยชน์เพื่อพาณิชยกรรมสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่นให้ใช้เพิ่มได้อีกไม่เกินร้อยละ 10 ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณที่ดินประเภทนี้ห้ามใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(1) โรงงานทุกประเภท เว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบริการโรงงาน ที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครอบครัว โดยไม่ก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือไม่เป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม

(2) คลังสินค้า

- (3) คลังเชื้อเพลิงเพื่อการขายส่ง
- (4) สถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซ ตามกฎหมายว่าด้วยการบรรจุก๊าซ
ปิโตรเลียมเหลวแต่ไม่หมายความรวมถึงสถานีบริการและร้านจำหน่ายก๊าซ
- (5) คลังวัตถุอันตราย
- (6) เลี้ยงม้า โค กระบือ สุกร แพะ แกะ ห่าน เป็ด ไก่ ภูเขา หรือสัตว์ป่าตาม
กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เพื่อการค้าหรือโดยก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่า
ด้วยการสาธารณสุข
- (7) ไซโลเก็บผลิตผลการเกษตร
- (8) สุสานหรือฌาปนสถานตามกฎหมายว่าด้วยสุสานและฌาปนสถาน เว้นแต่
การก่อสร้างแทนฌาปนสถานที่มีอยู่เดิม
- (9) กำจัดมูลฝอย
- (10) สวนสนุก
- (11) ซ้อมขายเศษวัสดุ

ข้อ 11 ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า ให้ใช้ประโยชน์เพื่ออุตสาหกรรมและ
คลังสินค้า สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่สำหรับการใช้พื้นที่
เพื่อกิจการอื่นให้ใช้เพิ่มได้อีกไม่เกินร้อยละ 10 ของที่ดิน ประเภทนี้ในแต่ละบริเวณที่ดินประเภทนี้
ห้ามใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

- (1) สถานสงเคราะห์หรือรับเลี้ยงคนชรา
- (2) เลี้ยงม้า โค กระบือ สุกร แพะ แกะ ห่าน เป็ด ไก่ ภูเขา หรือสัตว์ป่าตาม
กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เพื่อการค้าหรือโดยก่อเหตุรำคาญตาม กฎหมาย ว่า
ด้วยการสาธารณสุข
- (3) สุสานและฌาปนสถานตามกฎหมายว่าด้วยสุสานและฌาปนสถาน เว้นแต่
การก่อสร้างแทนฌาปนสถานที่มีอยู่เดิม
- (4) จัดสรรที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย

ข้อ 12 ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม ให้ใช้ประโยชน์เพื่อเกษตรกรรม เป็นส่วน
ใหญ่โดยให้ใช้พื้นที่เพื่อเกษตรกรรมสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและ สาธารณูปการอีกไม่
เกินร้อยละ 10 ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละ ที่ดินประเภทนี้ห้ามใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อกิจการตามที่
กำหนดดังต่อไปนี้

- (1) จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบการพาณิชย์หรือประกอบอุตสาหกรรม

(2) การอยู่อาศัยหรือการประกอบพาณิชยกรรมประเภทห้องแถว หรือตึกแถว

(3) โรงงานทุกประเภท ยกเว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบริการ โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมหัตถกรรม โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมเกษตร และโรงงานที่ประกอบกิจการโดยไม่ก่อเหตุรำคาญ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือไม่เป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม

ข้อ 13 ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้ใช้ประโยชน์เพื่อนันทนาการหรือเกี่ยวข้องกับนันทนาการ การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสาธารณสุขประโยชน์เท่านั้น

ข้อ 14 ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาหรือเกี่ยวข้องกับการศึกษา สถาบันราชการ หรือสาธารณสุขประโยชน์เท่านั้น

ข้อ 15 ที่ดินประเภทอนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรม ให้ใช้ประโยชน์เพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม การสาธารณสุขปศุสัตว์ และสาธารณสุขการเป็นส่วนใหญ่สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่นให้ใช้เพิ่มได้อีกไม่เกินร้อยละ 5 ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณที่ดินประเภทนี้ห้ามใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

- (1) จัดสรรที่ดิน
- (2) การอยู่อาศัยประเภทห้องแถวหรือตึกแถว
- (3) การอยู่อาศัยประเภทห้องชุด อาคารชุด หรือหอพัก
- (4) การอยู่อาศัยประเภทอาคารขนาดใหญ่
- (5) อาคารพาณิชย์ทุกประเภท
- (6) โรงงานทุกประเภท

ข้อ 16 ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณสุขปศุสัตว์และสาธารณสุขการให้ใช้ประโยชน์เพื่อกิจการของรัฐ กิจการเกี่ยวกับการสาธารณสุขปศุสัตว์และสาธารณสุขการ หรือสาธารณสุขประโยชน์เท่านั้น

ข้อ 17 โรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการอยู่ก่อนผังเมืองรวมนี้ มีผลใช้บังคับและยังประกอบกิจการอยู่ในปัจจุบัน อนุญาตให้ขยายพื้นที่โรงงานเฉพาะที่ใช้ในการผลิตได้อีกไม่เกินหนึ่งเท่าของพื้นที่โรงงานที่ใช้ในการผลิตเดิม พื้นที่โรงงานที่ขยายต้อง เป็นพื้นที่ในที่ดินแปลงเดียวกันหรือติดต่อกันเป็นแปลงเดียวกันกับแปลงที่ดินที่เป็นที่ตั้งของโรงงานเดิม และเจ้าของโรงงานเดิมเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองอยู่ก่อนวันที่ผังเมืองรวมนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ 18 ให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมการก่อสร้างอาคาร หรือการประกอบกิจการ ในเขตผังเมืองรวมปฏิบัติการให้เป็นไป ตามกฎกระทรวงนี้

5. มาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. 2535 หมวดที่ 3 การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ส่วนที่ 3 เขตอนุรักษ์และพื้นที่คุ้มครอง สิ่งแวดล้อม ได้ระบุไว้ ดังนี้

" ในพื้นที่ใดที่ได้มีการกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ เขตผังเมืองรวม เขตผังเมืองเฉพาะ เขตควบคุมอาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น หรือเขตควบคุมมลพิษตาม พระราชบัญญัตินี้ไว้แล้ว แต่ปรากฏว่ามีสภาพปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมรุนแรงเข้าขั้นวิกฤต ซึ่ง จำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขโดยทันที และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไม่มีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่ สามารถที่จะทำการแก้ไขได้ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีขออนุมัติเข้าดำเนินการเพื่อให้มาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ตามมาตรา 44 ตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาในพื้นที่นั้นได้ "

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกราช ปรีชาชน (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่สีเขียว บริเวณบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

บางกะเจ้าเป็นพื้นที่สวนขนาดใหญ่ที่สุดที่อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร จึงมีความสำคัญด้าน นิเวศวิทยา โดยเป็นแหล่งผลิตออกซิเจนขนาดใหญ่เพื่อบรรเทามลพิษทางอากาศให้กับพื้นที่บริเวณ โดยรอบซึ่งเป็นเมืองที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว แต่การเจริญเติบโตของกรุงเทพมหานครในช่วงที่ ผ่านมาทำให้พื้นที่บางกะเจ้าได้รับผลกระทบ เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีการคมนาคมทางน้ำที่สะดวก และอยู่ใกล้กับท่าเรือขนส่งขนาดใหญ่ คือ ท่าเรือคลองเตย ซึ่งเป็นท่าเรือที่อยู่ติดกับชุมชน และไม่สามารถขยายเข้าเขตชุมชนได้ ทำให้ต้องขยายมายังฝั่งตรงข้ามของแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งก็คือ บาง กะเจ้า เพื่อจะสร้างโกดังเก็บสินค้าขนาดใหญ่ที่มีการจ้างแรงงานเพื่อขนส่งสินค้าจำนวนมาก ทำให้ เกิดชุมชนแออัดในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งมีแนวโน้มจะขยายตัวมากขึ้น จึงมีผลกระทบต่อพื้นที่อนุรักษ์สีเขียว ซึ่งห้ามสร้างสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่และให้คงอนุรักษ์เป็นพื้นที่สีเขียว พบว่า การใช้ประโยชน์ ที่ดินของ บางกะเจ้าส่วนใหญ่ ยังเป็นพื้นที่เกษตรกรรม คือ ไม้ผลผสม ซึ่งยังคงรักษาความเป็นพื้นที่ สีเขียวไว้ได้ เมื่อนำการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละปีมาทำการซ้อนทับกันเพื่อหาการเปลี่ยนแปลง พบว่า มีการเพิ่มขึ้นของพื้นที่อยู่อาศัย โดยมีการขยายออกไปเรื่อยๆ จากถนนสายหลัก เข้าไป แทนที่พื้นที่ไม้ผลผสม ทำให้มีการลดลงของพื้นที่ไม้ผลผสม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่สีเขียว ซึ่ง

ต้องอนุรักษ์ไว้ ในช่วง 10 ที่ผ่านมา ได้มีโครงการสวนกลางมหานครเกิดขึ้น และได้จัดสร้างสวนสาธารณะศรีนครเขื่อนขันธ์ เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนให้กับคนทั่วไป จึงได้มีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์เกิดขึ้น ทำให้คนในท้องถิ่นมีรายได้จากนักท่องเที่ยว แทนที่จะประกอบอาชีพอื่น ที่จะส่งผลกระทบต่อพื้นที่สีเขียว และคนในท้องถิ่นก็ช่วย ในการอนุรักษ์ให้เป็นพื้นที่สีเขียว เนื่องจากเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของคนในท้องถิ่นไปแล้ว

ศิริลักษณ์ บุญเตี้ย (2542) ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ประสิทธิภาพของโครงการเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ตำบลบางน้ำผึ้งมีการดำเนินงานตามโครงการเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองของกระทรวงมหาดไทยเพียง 8 กิจกรรมที่ไม่ได้มีการดำเนินงานคือ การจัดทำผังเครือข่ายองค์กรชุมชน
2. โครงการเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองมีผลทำให้ตำบลบางน้ำผึ้ง มีการพัฒนาทางด้านการเกษตรแบบผสมผสานและการพัฒนาบทบาทสตรีมากขึ้น
3. โครงการเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองไม่มีผลที่จะทำให้ประชาชนในตำบลบางน้ำผึ้ง มีส่วนร่วมในการออมทรัพย์และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น
4. โครงการเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองมีผลให้ประชาชนในตำบลบางน้ำผึ้งเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรผสมผสาน กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกลุ่มพัฒนาสตรีจำนวนน้อยมาก ไม่ถึงร้อยละ 3 ตลอดจนมีผลให้ประชาชนที่ว่างงานเข้าร่วมเป็นสมาชิกไม่ถึงร้อยละ 40 ของผู้ว่างงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผสมผสาน และกลุ่มพัฒนาสตรีมีผู้ว่างงานเข้าเป็นสมาชิกไม่ถึงร้อยละ 10

จุฑารัตน์ จริยาอุดม (2548) ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวให้เป็นตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวให้เป็นตลาดน้ำบางน้ำผึ้งด้านริเริ่มการพัฒนาอยู่ในระดับสูง เนื่องจากวิถีชีวิตแบบสังคมท้องถิ่นที่มีความผูกพันกัน ด้านวางแผนพัฒนา ด้านดำเนินการพัฒนา และด้านประเมินผลพัฒนาอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้กำหนดทรัพยากร และแหล่งทรัพยากรที่ใช้ในการพัฒนา ด้านรับผลประโยชน์จากการพัฒนาอยู่ในระดับสูง เพราะเป็นขั้นตอนที่ประชาชนที่มีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาทางด้านวัตถุและด้านจิตใจ และก่อให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพของประชาชนระดับสูงสุด ศึกษาการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และ

รายได้ที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวให้เป็นตลาดน้ำไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะการวิจัยดังกล่าว พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวให้เป็นตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะข้อคิดเห็น และด้านวางแผนพัฒนา มีการประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำบางน้ำผึ้งให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น และระบบการบริหารภายในองค์การบริหารส่วนตำบลให้ใช้ระบบคุณธรรม เพื่อการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และการสร้างงานสร้างอาชีพของชุมชน โดยใช้กระบวนการพัฒนาแบบบูรณาการ

เชาวลิต ลิทธิฤทธิ์ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างมีส่วนร่วมในตำบลกรุงชิง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ชุมชนกรุงชิง มีประวัติศาสตร์วิถีการดำรงชีวิตที่เกื้อกูลธรรมชาติผ่านพิธีกรรมต่างๆ และการจัดการการท่องเที่ยวที่ผ่านมาประสบกับปัญหาด้านการบริหารจัดการ ผลกระทบต่อทรัพยากรชุมชน ขาดองค์ประกอบประสานงานที่มีประสิทธิภาพ ขาดความเข้าใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และขาดการมีส่วนร่วมของชุมชน จึงได้ร่วมกันดำเนินงานในรูปแบบโครงสร้างพร้อมคณะกรรมการบริหารเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ชุมชนกรุงชิง และสร้างชุดการท่องเที่ยว โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนจริงๆ และร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้เกิดการบูรณาการแผนแม่บทการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน การเปิดเวทีการเรียนรู้โดยให้ประชาชนชุมชนมีส่วนร่วมทำให้เกิดการพัฒนาการจัดการด้านการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมถึงการจัดการทรัพยากรที่ยั่งยืน เป็นการส่งเสริมให้ชาวบ้านได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่ช่วยกันดูแลรักษา ในรูปแบบของการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายธรรมชาติ อีกทั้งยังเป็นแหล่งศึกษาดูงานของชุมชน และมีลักษณะการขยายเป็นเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศภาคใต้

จากผลการศึกษาดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงศักยภาพชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรที่จะส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมกระบวนการวิจัยให้ชาวบ้านโดยการสนับสนุนงานวิจัยในประเด็นอื่นอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นฐานคิดของชุมชนในการพัฒนาด้านอื่นๆต่อไป

ศมา ณ ระนอง (2545) ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การจัดการด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณี : ชุมชนคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

การจัดการด้านการท่องเที่ยวของชุมชนคีรีวง มี 3 ลักษณะ คือ 1) กลุ่มทุน มีหน้าที่ในการจัดหาและระดมทุนเพื่อให้เกิดมีทุนหมุนเวียนในชุมชนมากที่สุด นอกจากนั้นยังเปิดให้สมาชิกกู้ยืมเงินนำไปใช้ในกิจกรรมต่างๆ รวมไปถึงการจัดสวัสดิการในส่วนของการรักษาพยาบาล การศึกษา และการพัฒนาชุมชนด้วย 2) กลุ่มอาชีพ มีหน้าที่ในการส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกภายในชุมชนมีอาชีพเสริมนอกจากทำเกษตรเพียงอย่างเดียว เป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวและชุมชน กลุ่มอาชีพเองเป็นเสมือนแหล่งท่องเที่ยวแห่งหนึ่งภายในชุมชนด้วย 3) กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ มีหน้าที่หลักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติภายในชุมชนให้มีความอุดมสมบูรณ์ และควบคุมการใช้ทรัพยากรของชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมไปถึงการปลูกจิตสำนึกให้คนภายในชุมชนรู้คุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ เป็นกลุ่มที่ดูแลเส้นทางท่องเที่ยวของชุมชนคีรีวงด้วย ส่วนเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการท่องเที่ยว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในเรื่องต่างๆ ตามลำดับดังนี้ คือ มีส่วนร่วมในการประชุม, มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์, มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และมีส่วนร่วม ในการประเมินผล

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาดังกล่าว ควรเพิ่มรูปแบบและกิจกรรมต่างๆ ในการท่องเที่ยวเสริมเข้ามาให้มากกว่าเดิม เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกเพลิดเพลินกับการท่องเที่ยวในคีรีวง และควรจัดให้มีการประกวดผลิตภัณฑ์ภายในชุมชนของตนเอง เพื่อพัฒนาฝีมือและรูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ให้มีความทันสมัย และมีเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชนคีรีวงเอง ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน ควรคำนึงถึงเอกลักษณ์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชนด้วย ซึ่งจะทำให้การท่องเที่ยวภายในชุมชนมีความมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

เบญจมา จันทร์ (2545) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาตลาดคอนหวาย อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

ตลาดคอนหวาย มีศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เนื่องจากมีความพร้อมในด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน และความสามารถในการเข้าถึง แต่มีข้อจำกัดในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นสูงบางอย่าง ได้แก่ การให้บริการโทรศัพท์สาธารณะ บ้ายเตียนข้อควรระวังแก่นักท่องเที่ยว เครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติ การบริการข้อมูลทางการท่องเที่ยว และหน่วยปฐมพยาบาล

ส่วนการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนนั้น พบว่า คณะกรรมการบริหารเป็นคนท้องถิ่น ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน และผู้ประกอบการ ซึ่งลักษณะการ

บริหารงานไม่มีการกำหนดโครงสร้าง ไม่มีการกำหนดหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่งอย่างชัดเจน ส่วนประชาชนในท้องถิ่นสามารถเสนอความคิดเห็นด้านต่างๆต่อคณะกรรมการได้

สำหรับแนวทางการพัฒนาตลาดคอนวอยให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า ควรมีการพัฒนาด้านบุคลากร จัดให้มีการอบรมผู้นำชุมชนมีความรู้ด้านการบริหารจัดการและจัดอบรมแก่ประชาชนท้องถิ่นให้มีความรู้ทางด้านการให้บริการและการต้อนรับนักท่องเที่ยว รวมถึงการดูแลสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว และการดำเนินการทางด้านการตลาด และการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

กอบแก้ว ชัยเดชสุริยะ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการทางการตลาดด้านการท่องเที่ยว โดยชุมชนมีส่วนร่วม ของบ้านทุ่งสูง จังหวัดกระบี่ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ป่าชุมชนบ้านทุ่งสูงมีสิ่งที่น่าสนใจมากมาย ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ โดยสามารถจัดเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยว เติมนิเวศได้ทั้งหมด 7 กิจกรรม อันได้แก่ การพักผ่อนกับชาวบ้าน การนวดสมุนไพร การนำเที่ยว ในชุมชน/พื้นที่การเกษตร การขี่จักรยานชมธรรมชาติ/ชุมชน การชมเส้นทางสมุนไพร การเดินป่า แบบผจญภัย และการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น ประกอบกับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมีความพึงพอใจกับการท่องเที่ยวในชุมชนอย่างมาก ยกเว้นด้านการประชาสัมพันธ์และ สิ่งอำนวยความสะดวก ที่เห็นว่าควรมีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์ และจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก ต่าง ๆ ให้มากขึ้น อีกทั้งยังมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเดินป่าแบบผจญภัยและชมเส้นทางสมุนไพรมากที่สุด โดยในส่วนของความคิดเห็นของผู้นำกลุ่มชุมชนนั้น ต้องการส่งเสริมกิจกรรมชมเส้นทางสมุนไพรมากที่สุด เพราะเห็นว่าชุมชนมีความพร้อม แต่อย่างไรก็ตามชุมชนยังต้องการการสนับสนุน ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ชุมชนให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น ในส่วนผลของการศึกษาด้านกลยุทธ์ทางการตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนบ้านทุ่งสูงโดยใช้ ส่วนประสมทางการตลาดทั้ง 7P's นั้น พบว่า ควรมีการจัดทำรูปแบบการท่องเที่ยวแบบเป็นแพ็คเกจ ตามความสนใจของนักท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในการเสนอขายสินค้าและสามารถรองรับ การท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี รวมถึงการจัดการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อให้ชุมชนบ้านทุ่งสูง เป็นที่รู้จักในกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ โดยเสนอแนะว่าชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนด้าน การประชาสัมพันธ์เพื่อให้เป็นที่ยอมรับ สำหรับชุมชนบ้านทุ่งสูงควรมีการนำกลยุทธ์การจัดการส่วนประสมทางการตลาดทั้ง 7P's ไปประยุกต์ใช้ในชุมชน เพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่จะเกิดขึ้นให้เป็นไปอย่างยั่งยืนในอนาคต

บริบททั่วไป

จังหวัดสมุทรปราการ หรือที่รู้จักกันอีกชื่อว่า “เมืองปากน้ำ” เพราะตั้งอยู่ปากน้ำ เจ้าพระยาเป็นเมืองสำคัญทางประวัติศาสตร์มาตั้งแต่สมัยโบราณ เป็นเมืองหน้าด่านทางทะเลที่มีความสำคัญอย่างมาก

“สมุทร” แปลว่า “ทะเล” และ “ปราการ” แปลว่า “กำแพง” ดังนั้น คำว่า “สมุทรปราการ” จึงมีความหมายว่า “กำแพงชายทะเลหรือกำแพงริมทะเล” เปรียบเสมือนกับเมืองหน้าด่านชายทะเลที่มีกำแพงมั่นคงแข็งแรงสำหรับป้องกันศัตรู นับว่าเป็นการตั้งชื่อเมืองที่เหมาะสมตามความมุ่งหมายในการตั้งเมืองอย่างยิ่ง

ประวัติความเป็นมาของเมืองสมุทรปราการ มีความสัมพันธ์กับเมืองพระประแดง เนื่องจากเมืองสมุทรปราการได้ตั้งขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี แต่เมืองพระประแดงเดิมนั้นขอมได้ตั้งขึ้นในสมัยขอมมีอำนาจครอบครองบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งสมัยนั้นทะเลลึกเข้ามาจดเขตทางใต้ของกรุงเทพมหานคร ขอมเรียกว่า “ปากน้ำพระประแดง” เมื่อตั้งเมืองที่ปากน้ำก็เรียกว่า “เมืองพระประแดง” เมื่อแผ่นดินเริ่มยื่นออกไป เมืองพระประแดงห่างจากปากน้ำเข้าทุกที จึงมีการโยกย้ายตั้งเมืองปากน้ำขึ้นใหม่เพื่อความเหมาะสม จึงมีทั้งเมืองสมุทรปราการและเมืองพระประแดงในสมัยกรุงศรีอยุธยา พอมาถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ด้วยความจำเป็นทางการเมืองและความปลอดภัยของประเทศชาติมีมากขึ้น จึงได้ตั้งเมืองนครเขื่อนขันธ์ขึ้น (ปัจจุบันเป็นอำเภอพระประแดงในจังหวัดสมุทรปราการ) จึงกล่าวได้ว่า จังหวัดสมุทรปราการ หรือเมืองปากน้ำในปัจจุบันนี้ มีประวัติและอาณาเขตของเมือง 3 เมืองรวมกัน คือ เมืองพระประแดง เมืองนครเขื่อนขันธ์ และเมืองสมุทรปราการ

อำเภอพระประแดง

ที่ตั้งและอาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตนานนาวา เขตคลองเตย เขตพระโขนง และเขตบางนา กรุงเทพมหานคร มีแนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเส้นแบ่งเขต

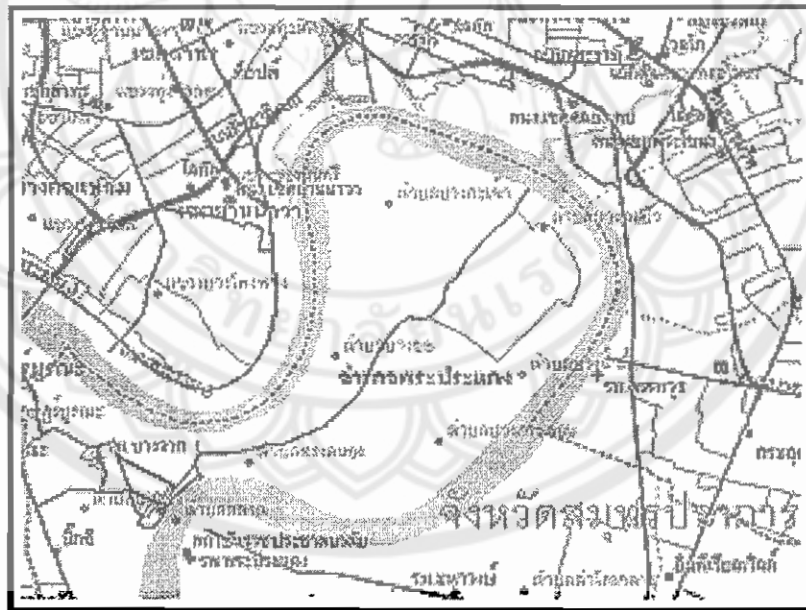
ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอเมืองสมุทรปราการ มีถนนทางรถไฟเก่า (สายปากน้ำ) เป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอเมืองสมุทรปราการ และอำเภอพระสมุทรเจดีย์ คลองซุด คลองบางฝ้าย กึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยา คลองท่าเกวียน และคลองบางจาก เป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตทุ่งครุ และเขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร คลองรางใหญ่ คลองซุดเจ้าเมือง ลำรางสาธารณะ คลองบางพิง คลองแจรงร้อน เป็นเส้นแบ่งเขต

ทั้งนี้ อำเภอพระประแดง ประกอบด้วยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 9 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลเมืองพระประแดง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลตลาดทั้งตำบล
2. เทศบาลเมืองลัดหลวง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางพิง ตำบลบางจาก และตำบลบางครุ
ทั้งตำบล
3. เทศบาลตำบลสำโรงใต้ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลบางหัวเสือ
ตำบลสำโรงใต้ ตำบลสำโรง และตำบลสำโรงกลางทั้งตำบล
4. องค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางยอทั้งตำบล
5. องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะเจ้า ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางกะเจ้าทั้งตำบล
6. องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางน้ำผึ้งทั้งตำบล
7. องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางกระสอบทั้งตำบล
8. องค์การบริหารส่วนตำบลบางกอบัว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางกอบัวทั้งตำบล
9. องค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลทรงคนองทั้งตำบล

ภาพ 2 แสดงแผนที่ตำบล 6 ตำบลบริเวณพื้นที่สี่เขี้ยวบางกะเจ้า

ตำบลบางยอ ตั้งอยู่ในเขตกระเพาะหมู (เกาะบางกะเจ้า) ริมแม่น้ำเจ้าพระยา จากคำบอกเล่าต่อ ๆ กันมาว่า จากสภาพที่ตั้งของพื้นที่ที่อยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ส่งผลให้พื้นดินส่วนใหญ่มีความชุ่มชื้น อุดมสมบูรณ์ ตามหนองน้ำลำคลองในหมู่บ้าน มีสัตว์น้ำอยู่เป็นจำนวนมาก ชาวบ้าน

ส่วนใหญ่ปลูกบ้านอยุธยาแม่น้ำ ลำคลอง เพราะสะดวกต่อการคมนาคม จะพากันจับปลาโดยทำ "ยอ" ไว้หน้าบ้านที่อยุธีม้า เพื่อคอยดักจับปลา จึงพากันเรียกว่า "บางยกยอ" ต่อมาเป็น "บางยอ" จนปัจจุบัน

ลักษณะพื้นที่ เป็นที่ราบลุ่มมีแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแม่น้ำสายหลัก เหมาะแก่การเพาะปลูก ทำสวนผลไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ ทางราชการประกาศให้เป็นพื้นที่สีเขียว เหมาะแก่การพัฒนา ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรและส่งเสริมเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เขตการปกครององค์การบริหารส่วนตำบลบางยอมีเขตการปกครองทั้งสิ้น 10 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่ที่ 1 ถึง หมู่ที่ 10

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ คือ วัดทองแก้ว ตั้งอยู่ที่บ้านบางกระเจ้า ซอยวัดทองแก้ว ถนนเพชรพิชัย หมู่ที่ 3 ตำบลบางยอ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย มีที่ดินตั้งวัด เนื้อที่ 8 ไร่ 22 ตารางวา อาณาเขตทิศเหนือยาว 632.20 เมตร ติดต่อกับคลองบางกระเจ้า ทิศใต้ยาว 143.50 เมตร ติดต่อกับที่ดินเอกชน ที่ธรณีสงฆ์จำนวน 1 แปลง เนื้อที่ 10 ไร่

พื้นที่ตั้งวัด เป็นที่ราบลุ่มอยุธยาคลองบางกระเจ้า ภายในวัดมีอาคารเสนาสนะต่าง ๆ ดังนี้ อุโบสถ กว้าง 6 เมตร ยาว 13 เมตร ศาลาการเปรียญกว้าง 18 เมตร ยาว 24 เมตร และมีฌาปนสถาน รวมถึงปูชนียวัตถุที่สำคัญ คือ พระประธานในอุโบสถนามว่า "หลวงพ่อบุญ" ทั้งนี้เกิดข้อสงสัยขึ้นว่า ปีที่สร้างวัดทองแก้ว (หรือสำนักสงฆ์ก็ตาม) ที่ว่าประมาณพ.ศ. 2242 นั้นตรงกับรัชสมัยใดแต่ที่ทราบ แน่ ๆ คือสมัยกรุงศรีอยุธยา เป็นราชธานี ไปอ่านพบในหนังสือ สุริโยทัย (สุริโยไท) โดยหม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล กล่าวถึงลำดับพระมหากษัตริย์ 34 พระองค์ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ทำให้ได้ทราบว่า พ.ศ. ที่สร้างวัดทองแก้วนั้นตรงกับรัชสมัยของสมเด็จพระเจ้าเสือ (ขุนหลวงสรศักดิ์) แห่งราชวงศ์พลหลวง พระมหากษัตริย์ลำดับที่ 30 แห่งกรุงศรีอยุธยา และเป็นที่น่าเศร้าใจว่าอีกประมาณ 70 ปีต่อมา ไทยก็ต้องสูญเสียเอกราชแก่พม่าเป็นครั้งที่ 2

ตำบลบางกระเจ้า เป็นพื้นที่เล็ก ๆ ที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พื้นที่ส่วนใหญ่โดยทั่วไปอยู่ติดกับ แม่น้ำเจ้าพระยา โดยด้านทิศเหนือและทิศตะวันตกจดแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านทิศใต้ติดกับพื้นที่ตำบลบางยอ ทิศตะวันออกติด กับตำบลบางกอบัว มีพื้นที่รวม 2.89 ตารางกิโลเมตร เป็นที่ราบลุ่ม ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรับจ้างทั่วไป นิยมทำสวนผสม ปลูกมะพร้าว หนาก พลู หนากแดง มะม่วงน้ำดอกไม้ มะปราง ส้มโอ ขนุน ชมพู่มะเหมี่ยว มะละกอ กัลยัม ส้ม ตลอดจนพืชผักสวนครัวอีกมากมาย นอกจากนี้สภาพแวดล้อมอันร่มรื่นยังประกอบไปด้วยพันธุ์ไม้ป่าชายเลนอีกหลากหลายชนิด โดยเฉพาะต้น

จาก ลำพู ลำแพน โปทะเล ทองหลาง เหงือกปลาหมอ ยอ สะเดา ชี้เหล็ก ช่อย เป็นเหตุให้มี สัตว์
ต่างๆ มาอาศัยอยู่ตามธรรมชาติมากมาย ในหมู่แมงไม้จะมีกระรอก กระแต กระต๊าก นกเขาใหญ่
นกแก้ว นกนางแอ่น นกนางนวล นกกา นกคุ้ม นกแซงแซว นกกาน้ำ นกกาเหว่า นกกระยางและหมู่
แมลงชนิดต่างๆ โดยเฉพาะตอนเย็นค่ำจะมี ผึ้งหึ่งห้อยบินกระพริบส่องแสงดูวาวตามหมู่ไม้
และลำพูแลดูสวยงามซึ่งจะหาชมจาก ท้องถิ่นอื่นได้ยากนัก

ด้วยสภาพพื้นที่คูคลองและร่องสวนที่อยู่ติดลำน้ำเจ้าพระยาจึงทำให้มีสัตว์น้ำต่าง ๆ ชุก
ชุม อุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งอาหาร ของชาวบ้านบางกะเจ้าเป็นอย่างดี ทั้งกุ้งแม่น้ำ ปลาตูก ปลา
ช่อน ปลานิล ปลาหมอ ปลาสลิด ปลากระชิว ปลาไหล ตลอดจนหอยขมที่หางมารับประทานได้
ตามร่องสวนทั่วไปนอกจากนี้ยังมีสัตว์เลื้อยคลานครั้งบกรังน้ำจืดพวก เต่า ตะพาบ ตัวเงินตัวทอง
(เหี้ย, ตะกวด) งูกินแมลง ฯลฯ อีกมากมายเป็นสภาพนิเวศน์ที่ยังคงอยู่ครบทุกวันนี้

ความเป็นมาของชื่อตำบลบางกะเจ้า ยังไม่กำหนดชัดเจนว่าเป็นมาอย่างไร แต่
สันนิษฐานจากคำว่า กะเจ้า ซึ่งหมายถึง นกยาง หรือ นกกระยาง อาจคะเนเองได้ว่า แต่ก่อนนี้คง
มีนกกระยางอาศัยอยู่จำนวนมากในพื้นที่นี้โดยดักจับสัตว์น้ำตามริมป่าชายเลนกินเป็นอาหาร ซึ่ง
อุดมสมบูรณ์และมีอยู่มากก็เป็นได้ แต่ปัจจุบันนี้มีไม่มากนัก หรือตามตำนานเล่าขานสืบทอดกันมา
ว่า พื้นที่บางกะเจ้าแห่งนี้มีสภาพทางภูมิศาสตร์ ดินฟ้าอากาศที่มีความร่มเย็น เป็นธรรมชาติมากไม่
ร้อนเหมือนทางฝั่ง พระนคร หรือกรุงเทพมหานคร ในปัจจุบันนี้เหมาะสมกับการตั้งบ้านเรือนเพื่อ
พักอาศัยเป็นอย่างดี บางกะเจ้านี้ตั้งอยู่อำเภอพระประแดงติดลำน้ำเจ้าพระยาฝั่งตรงข้ามจะเป็น
ช่องนนทรีและพระโขนง (คลองเตย) ซึ่งสมัยนั้นจะมีเหล่าขุนนางชั้นสูงที่มียศถาบรรดาศักดิ์อาศัย
อยู่มากพวกที่เป็นหญิงจะนิยมไว้ผมมวยสูงรัดเกล้าได้อพยพหลบหนีข้ามฝั่งน้ำเจ้าพระยามาด้วย
เหตุใดไม่แน่ชัดทางลำคลองสายหนึ่งเพื่อมายังฝั่งตรงข้าม จนชาวบ้านขนานนามว่า ช่องนางหนี
ปัจจุบันเรียกช่องนนทรีและลำคลองอีกสายหนึ่งที่มาถึงฝั่งตรงข้ามชาวบ้านจึงเรียก คลองรัดเกล้า
ตามลักษณะที่พบเห็น บ้างก็เรียกว่า คลองบ้านเจ้า เมื่อมาอยู่อาศัยกันมากขึ้นคนทั่วไปจึงเรียกและ
ขนานนามพื้นที่นี้ว่า บางบ้านเจ้า บ้าง บางรัดเกล้า บ้าง ต่อมาเมื่อเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไปตาม
กาลเวลา บางบ้านเจ้าหรือบางรัดเกล้าจึงกลับกลายเป็น บางกะเจ้า トラบจนทุกวันนี้

วัดราษฎร์รังสรรค์ เรียก วัดป่าใหญ่, วัดใหญ่ตาอิน หรือที่เรียกวัดราษฎร์รังสรรค์ใน
ปัจจุบัน ประวัติความเป็นมาของวัดตั้งแต่ต้นไม่มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร พระครูถาวร
ธรรมภากริต (อาจารย์มู) ตำแหน่งเจ้าคณะตำบลบางยอ บางกะเจ้า ได้เล่าว่าเดิมที่ดินของวัดนั้น
เป็นที่ดินของกำนันพจน์ บัวเจริญ ซึ่งเป็นกำนันในสมัยนั้นจับจองไว้ ต่อมาหลวงพ่อดินทร์ท่านบวช
และได้เดินทางมาปักกฏอยู่ในที่แห่งนั้นเพื่อปฏิบัติธรรม ชาวบ้านต่างพากันเลื่อมใสศรัทธา จึง

ร่วมกับกำนันพจน์ บัวเจริญ ร่วมกันสร้างวัดขึ้น โดยใช้ชื่อว่า "วัดป่าใหญ่" ในช่วงที่มีการก่อสร้างวัด ได้มีการขุดพบพระพุทธรูปที่ฝังอยู่ในดิน หลวงพ่ออินทามันจึงตั้งชื่อว่า "พุทธรูปนิมิตสัมมะกะโท"

สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ (สวนบางกระเจ้า) เป็นสวนสาธารณะธรรมชาติที่มีขนาดใหญ่ใน ตำบลบางกระเจ้า มีเนื้อที่ประมาณ 200 ไร่ แวดล้อมไปด้วยสวนหมาก และสวนผลไม้ ซึ่งเป็นผลจากความพยายามสงวนพื้นที่สีเขียว ตั้งแต่สมัยรัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ โดยสวนแห่งนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า "สวนศรีนครเขื่อนขันธ์" แปลว่า สวนสาธารณะที่เป็นศรีแก่นครเขื่อนขันธ์ เมื่อ พ.ศ. 2535 และยังเป็นพื้นที่สีเขียวที่รัฐบาลกำหนดให้เป็นปอดของกรุงเทพฯ สวนแห่งนี้มีกิจกรรมนันทนาการ ได้แก่ การขี่จักรยานชมธรรมชาติในพื้นที่สวน การพายเรือแคนู ให้อาหารปลา ศึกษาระบบนิเวศ มีบรรยากาศเป็นธรรมชาติ ต้นไม้ร่มรื่นน่าพักผ่อน มีหอดูนกชมวิว อีกส่วนคงอนุรักษ์สวนเดิมเอาไว้ ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ส่งผลให้ย่านนี้เป็นแหล่งอาหารของสัตว์ โดยเฉพาะนกนานาชนิด ที่ปกติอาจจะต้องหาดูตามป่าห่างไกล แต่สามารถพบเห็นได้ที่นี้ นอกจากนี้เป็นสวนไม้ผล พวกไม้ดั้งเดิมอย่างลำพูก็มี ที่นี้จึงเป็นแหล่งที่มีหิ้งห้อย จนต้องจัดเป็นสวนสำหรับดูแมลงที่มีแสงในตัวเป็นการเฉพาะอีกหมวดหนึ่ง สวนบรรยากาศในสวน ก็มีสะพานไม้ให้เดินเล่นได้ โดยในปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่เป็นจำนวนมาก

ตำบลบางน้ำผึ้ง เป็นที่ราบลุ่มริมน้ำเจ้าพระยา จึงทำให้ดินบริเวณนี้มีความอุดมสมบูรณ์เต็มไปด้วยสารอาหารของพืชนานาชนิด อาชีพดั้งเดิมของตำบลบางน้ำผึ้ง คืออาชีพทำสวนผลไม้ ซึ่งมีมะม่วงน้ำดอกไม้ และกล้วยหอม เป็นผลไม้ที่สร้างชื่อเสียงเป็นอย่างมาก ความที่พื้นที่แถบนี้มีสวนผลไม้มากมาย น้ำหวานจากดอกไม้มานานาชนิด ได้ดึงดูดให้ผึ้งมาอาศัยทำรังอยู่โดยทั่วไป ในพื้นที่นี้ชาวบ้านได้นำน้ำผึ้งมาดักบาตร จึงได้ขนานนามแผ่นดินแห่งนี้ว่า "บางน้ำผึ้ง" โดยพื้นที่สวนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำเจ้าพระยา มีเนื้อที่ประมาณ 1,938 ไร่ มีทัศนียภาพที่สวยงาม ร่มรื่น

วัดบางน้ำผึ้งนอก เป็นวัดเก่าแก่มีโบราณวัตถุที่น่าสนใจ มีภาพเขียนเก่าแก่ในวิหาร ซึ่งสันนิษฐานว่า สร้างตั้งแต่ยุคต้นแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา การเดินทางไปได้ทั้งทางน้ำและทางบก ทางบกไปตามถนนเพชรหึงษ์ เลี้ยวขวาตามถนนสายบัวฝั่งพัฒนา จะมองเห็นชุ้มประตูวัดบางน้ำผึ้งนอก อยู่ติดเขตตำบลบางกอบัว หรือถ้ามาทางน้ำโดยข้ามฝั่งจากท่าเรือวัดบางนา นอก เขตกรุงเทพฯ มาท่าเรือวัดบางน้ำผึ้งนอก

สถานที่ท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งที่น่าสนใจ คือ ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง โดยมี นายสำเนา รัต มิทิต นายกองค้การบริหารสวนตำบลเป็นแกนนำ ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และชาวบ้าน เป็น

ตลาดน้ำที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ชาวบ้านมีที่จำหน่ายผลผลิตจากสวน โดยเปิดดำเนินการเมื่อเดือน มีนาคม พ.ศ. 2547 ท่ามกลางบรรยากาศของสวนผลไม้ คู่กับลำคลองสายเล็กอยู่ด้านหลังวัดบาง น้ำผึ้งใน เส้นห์ของตลาดน้ำแห่งนี้ คือ วิถีชีวิตชาวบ้านริมคลอง ส่วนใหญ่เป็นชาวไทยเชื้อสายมอญ ที่มีของพื้นบ้านอร่อยๆที่ชาวบ้านทำมาขายเอง มีเรือพายขายกล้วยเดี่ยวหมูต้มยำ ขนมจีนน้ำยา มี กลุ่มแม่บ้านสตรีทำขนมหวานแบบไทยๆ รวมทั้งผลไม้จากสวนที่มีอยู่ทั่วไป ผลไม้ที่ขึ้นชื่อที่สุดของ บางน้ำผึ้ง คือ มะม่วงน้ำดอกไม้ และยังมีไม้ดอกไม้ประดับ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เช่น ดอกไม้ประดิษฐ์ ไข่เค็มดินสอพอง นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมพายเรือให้เช่า หรือจะแวะพักผ่อนแรม โบราณ นวดเท้า และสำหรับผู้สนใจสินค้าของชุมชน ก็สามารถแวะไปชมกลุ่มทำดอกไม้จาก เกล็ดปลา ทำรูปหอมจากสมุนไพร ในละแวกใกล้เคียง หรือหากนักท่องเที่ยวท่านใดสนใจจะเรียนรู้ วิถีชีวิตชุมชนชาวสวน จะพักค้างคืนที่ โฮมสเตย์บางน้ำผึ้ง ซึ่งเป็นบ้านพักที่ปลูกอาศัยติดกับแม่น้ำ เจ้าพระยา บางหลังอยู่ติดริมคลองบางน้ำผึ้งสามารถกางเต็นท์นอนได้ มีบ้านไทยโบราณอายุกว่า 100 ปี เลือักพักตามความชอบและเหมาะสมกับนักท่องเที่ยว

ตำบลบางกระสอบ เป็นเขตพื้นที่สี่เหลี่ยมบริเวณบางกระเจ้า ตามภูมิประเทศแนว ขอบเขตแดนตำบลมีลักษณะสอบ หรือกระบุงกระสอบ มีวัดบางกระสอบเป็นวัดโบราณที่เล่าขาน ต่อกันมาแต่โบราณกาล และมีโถ่งสังคโลก หรือโถ่งสุโขทัย อายุ 700 กว่าปี ซึ่งเป็นโถ่งโบราณอยู่คู่ วัดบางกระสอบมาจนถึงปัจจุบัน

ที่ตั้ง อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของอำเภอพระประแดง และอยู่ห่างจากที่ว่าการ อำเภอพระประแดง ประมาณ 6 กิโลเมตร เนื้อที่ 2.36 ตารางกิโลเมตร ตำบลบางกระสอบเป็นพื้นที่ ราบลุ่ม เป็นที่รักจืดรักเค็ม อาณาเขตติดต่อด้านลทรวงคนอง ตำบลบางยอ ตำบลบางน้ำผึ้ง จรดริม แม่น้ำเจ้าพระยา ใกล้ปากอ่าว ปากน้ำ ที่ติดกับทะเลได้ชื่อว่า "สวนป่าบางกระสอบ" ศัพท์ศาสตร์ เรียกว่า วนอุทยานบางกระสอบ ซึ่งยังสะพรั่งพร้อมสมบูรณ์ไปด้วย พืชชาติ ดินชาติ แมกไม้ พรรณไม้น้อยใหญ่หลากหลาย อเนกประการล้วนเขียวขจี บางกระสอบหนึ่งในหกกระเพาะหมูอัน เป็นเขตรอบปริณทล ที่ยังหลงเหลืออยู่ให้เห็นเวลานี้ ร่มรื่นสราญใจปกคลุมแวดล้อมไปด้วยป่าไม้ ชายเลน ลำพู ลำแพน โททะเล ตีนเป็ด(พญาสัตบรรณ) เต่าร้าง จิก กรวย ทองกลาง (โกวิทาร์) หูกวาง จากเหงือกปลาหมอ สะเดา ชีเหล็ก ซ้อย ชลู่ ฯลฯ เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจคือ วัดบางกระสอบ ซึ่ง เป็นวัดเก่าแก่ ที่มีอายุกว่า 700 ปี และมีตำนานที่เล่าขานสืบต่อกันมาแต่โบราณกาล ว่ามี โยมดวง โยมทรัพย์สองผิวเมียไม่มีบุตรด้วยกัน อยู่มาวันหนึ่งได้ไปขุดดินพื้นดินที่สะพานทองท้ายวัด พื้นไปตรงนั้น จอบได้กระทบกับขอบปากโถ่งที่

ฝั่งในดินเสียงแก็ก ก็เอะใจแล้วตามพื้นดินแล้ววังดอกออกมาดูขอบปากโอ่ง แดกออกจากตัวโอ่ง แล้ว ท่านกัมดู ปรากฏว่าในโอ่งใบนั้นมีเงินพดด้วง (เงินกลม) เต็มโอ่ง ประมาณ 40-50 ปีบ

ตำบลบางกอบัว เป็นหนึ่งในหกตำบลของอำเภอพระประแดง ซึ่งเป็นเขตพื้นที่สีเขียว บริเวณบางกะเจ้า มีลักษณะคล้ายกระเพาะหมู อยุริมแม่น้ำเจ้าพระยา พื้นที่ส่วนใหญ่จึงมีลักษณะ เป็นที่ราบลุ่มมีกอบัวขึ้นอยู่ตามหนองน้ำ ลำประโดง เป็นจำนวนมาก ชาวบ้านทั่วไปจึงเรียกติดปาก ว่า "บางกอบัว" จากคำบอกเล่าที่ศึกษามาได้นั้นเล่าต่อ ๆ กันมาว่า ตอนที่หงสาวดีเสียแก่พม่า พวกชาวรามัญได้อพยพพึ่งบารมีพระบรมโพธิสมภารเจ้าในประเทศไทย และได้มีการก่อสร้างวัดขึ้น เรียกว่า "วัดบางกอบัว" ในราวยุคต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งนับว่าเป็นวัดเก่าแก่วัดหนึ่งของอำเภอ พระประแดง ตำบลบางกอบัวแบ่งการปกครองเป็น 13 หมู่บ้าน โดยมีหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนา ระดับ 2 (ปานกลาง) จำนวน 2 หมู่บ้าน และเป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนา ระดับ 3 (ก้าวหน้า) จำนวน 11 หมู่บ้าน

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ดินเขตกรุงเทพมหานคร การคมนาคมสะดวก มีแม่น้ำ เจ้าพระยาเป็นเส้นแบ่งอาณาเขต จากความสมบูรณ์ของพื้นดินชาวบ้านจึงอาชีพดั้งเดิมที่ทำกันมา นาน คือ การทำสวนผลไม้ และผลไม้ที่สร้างชื่อเสียงมากที่สุด คือ มะม่วงน้ำดอกไม้ ซึ่งเป็น ผลไม้ตามฤดูกาลของอำเภอพระประแดงที่มีรสชาติหวาน หอม เป็นที่นิยมของนักชิมทั้งหลาย มากมาย

จุดเด่นที่น่าสนใจคือ วัดบางกอบัว เป็นวัดเก่าแก่ สันนิษฐานว่าสร้างตั้งแต่ยุคค้นแห่งกรุง รัตนโกสินทร์ ราวปี พ.ศ. 2274 โดยมีชาวมอญ ชื่อ มะทอ เป็นผู้สร้าง ตั้งอยุริมแม่น้ำเจ้าพระยาตรง ข้าม ท่าเรือคลองเตยตอนปากคลองพระโขนง การเดินทางที่จะไปวัดบางกอบัว ไปได้ทั้งทางน้ำและ ทางบก มีรถออกจากตลาดพระประแดง ไปตามถนนสายเพชรหึงษ์ถึงท่าเรือบางกอบัวจะมองเห็น ชุ้มประตูวัดบางกอบัว หรือ มาทางน้ำโดยข้ามฝั่งจากท่าเรือวัดคลองเตยนอก มาท่าเรือวัดบางกอบัวจะสะดวกมาก

ตำบลทรงคนอง เป็นส่วนหนึ่งในหกตำบลของอำเภอซึ่งเป็นเขตพื้นที่สีเขียวบริเวณ เกาะบางกะเจ้า (กระเพาะหมู) ตั้งอยู่คอคอดกระเพาะหมู ซึ่งเป็นส่วนที่แคบที่สุด มีคลองลัดโพธิ์ เชื่อมระหว่างแม่น้ำเจ้าพระยาทั้งสองด้าน มีเนื้อที่ประมาณ 1.88 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่ติดกับ ตำบลตลาด ตำบลบางยอ และตำบลบางกระสอบ ประชาชนในตำบลส่วนมากมีเชื้อสายรามัญ (มอญ) ที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยในสมัยรัชกาลที่ 2 เป็นเวลา 187 ปีมาแล้ว ตั้งถิ่นฐาน

อยุธยาแม่น้ำเจ้าพระยา สำหรับตำบลทรงคนองปัจจุบันได้แก่ หมู่ที่ 7, 8 และ 9 ซึ่งยังคงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวรามัญ คำว่า "ทรงคนอง" เป็นชื่อเมืองที่ชาวรามัญตั้งขึ้นเพื่อระลึกถึงเมืองที่ตนจากมา

ตามคำขวัญของตำบลที่ว่า "พระนอนใหญ่วัดโปรดเกศฯ งามเนตรอารามหลวง เทิดปวงพระเพณีสยามดีแห่งสรวงระชาบ คณานับบ่อนสะบ้า ดินตาถิ่นมอญ ทัศนาศรเชิงอนุรักษ" สะท้อนให้เห็นถึงจุดเด่นของพื้นที่ตำบลได้เป็นอย่างดี อาทิเช่น

วัดคันลัด สร้างขึ้นเมื่อราว พ.ศ. 2349 ต้นกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อชาวรามัญได้อพยพมาจากจังหวัดปทุมธานี และจังหวัดนนทบุรี ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พ.ศ. 2538 มีพระอุโบสถก่ออิฐถือปูน หน้าบันมีงานกระเบื้องประดับ หลังคาไม่มีช่อฟ้าใบระกา ก้ำแพงแก้ว มีความสวยงามมาก เดิมวัดนี้เป็นที่ฝังข้างหลวง เรียกว่า "สุสานข้างหลวง" ลักษณะทั่วไป เป็นอาคารทรงไทย ชุ่มประตุน้ำต่างแคะสลักด้วยไม้สักลวดลายลงรักปิดทอง มีพระพุทธรูปเก่าแก่จากเมืองบันทะเลย์ ประเทศพม่า เรียกว่า "หลวงพ่อบันทะเลย์"

วัดจากแดง สร้างประมาณ พ.ศ. 2535 คำว่า "จากแดง" น่าจะมาจากคำว่า "จากแดน" โดยพระอุโบสถสร้างเมื่อ พ.ศ. 2401 หน้าบันประดับด้วยถ้วยชามลายคราม พระพุทธรูปในพระวิหารชุดพบบริเวณพระอุโบสถหลังเก่า นามว่า "หลวงพ่อกิน"

วัดป่าเกต เดิมชื่อ "วัดถนนเกต" ตาเกตเป็นคนขุดถนนเข้าวัดเป็นคนแรก บริเวณวัดมีต้นเกตขึ้นมากมาย ต่อมาจึงเรียกว่า "วัดป่าเกต" สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 2 เมื่อคราวฟื้นฟูพระพุทธศาสนาทั่วราชอาณาจักร ประมาณ พ.ศ. 2360 ครั้นถึงสมัยรัชกาลที่ 3 สมเด็จพระสังฆราช (ด่อน) วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ เป็นประธานร่วมกับกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ วังหน้า ในรัชกาลที่ 2 ได้สร้างอุโบสถวัดป่าเกต หน้าบันเป็นรูปพระนารายณ์ทรงครุฑ ลวดลายเครือเถาวิจิตรตระการตา ปัจจุบันหน้าบันได้ถูกขโมยไปแล้ว

สำหรับภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถนั้น เป็นฝีมือช่างหลวงเรียกว่า "ช่างสิบหมู่" ในสมัยรัชกาลที่ 3 มีสิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่ง คือ จิตรกรรมฝาผนัง หรือภาพเขียนสีของไทยแต่โบราณ นับเป็นจิตรกรรมที่มีความประณีตงดงามมาก

ป่าชุมชน เดิมเป็นที่ดินของชาวบ้านที่ขายให้แก่กรมป่าไม้ ต่อมาผู้นำชุมชน โดยคุณเปรมปริทย์ ไตรรัตน์ คุณเตือนใจ เสกตระกูล และชุมชนได้ร่วมกับกรมป่าไม้ จัดเป็นป่าชุมชน เพื่อให้ชาวบ้านช่วยกันดูแล และเป็นที่ศึกษา เรียนรู้ ท่องเที่ยวของประชาชนทั่วไป

วิถีชีวิตวัฒนธรรมของชุมชนมอญ เป็นชุมชนชาวมอญอยู่รวมกันเป็นกลุ่มบริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ลักษณะของบ้านเรือนยังคงความเป็นบ้านเรือนที่เป็นทรงไทย ความเป็นมา

ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 2 โปรดเกล้าฯให้ย้ายครอบครัวมอญจากเมืองปทุมธานี มีพวกพระยาแจ้ง (เจ้าพระยามหาโยธา ต้นตระกูลเกษม) ลงไปอยู่ที่เมืองนครเขื่อนขันธ์ ต่อมา พ.ศ. 2538 ชาวมอญเมืองเกาะตะมะหนี่เข้ามาในประเทศไทยอีก จึงโปรดเกล้าฯให้แยกย้ายกันไปอยู่ที่เมืองปทุมธานี เมืองสาครบุรี และเมืองนครเขื่อนขันธ์ ซึ่งปัจจุบันอยู่ในพื้นที่ตำบลทรงคนอง

ประเพณีแห่หงส์ธงตะขาบ หงส์นั้นเปรียบเสมือนสัญลักษณ์ของเมืองหงสาวดี อันเป็นดินแดนดั้งเดิมของชาวมอญ ตามตำนานเล่าว่า หลังจากที่พระพุทธองค์ได้ตรัสรู้ได้ 8 ปี ได้เสด็จไปยังแคว้นต่างๆ วันหนึ่งทรงมาถึงภูเขาสุทศนมรังสิต ซึ่งอยู่ทางเหนือของเมืองสะเทิม ทรงเห็นเนินดินกลางทะเล มีหงส์คู่หนึ่งเล่นน้ำกันอยู่ พระองค์จึงทำนายว่า ในกาลสืบไปข้างหน้า เนินดินที่หงส์ทองเล่นน้ำจะกลายเป็นมหานครชื่อว่า "หงสาวดี" คำสั่งสอนของพระพุทธองค์จะรุ่งเรืองขึ้นหลังจากเสด็จดับขันธล่วงไปแล้วได้ 100 ปี ทะเลใหญ่นั้นก็เกิดขึ้นเงินจนกลายเป็นแผ่นดินอันกว้างใหญ่ เมืองหงสาวดีจึงได้กำเนิดขึ้น ณ ดินแดนที่มีหงส์ทองเล่นน้ำอยู่นั้น ดังนั้น ชาวมอญในหงสาวดี จึงใช้หงส์เป็นสัญลักษณ์ของประเทศตั้งแต่นั้นมา

ส่วนธงตะขาบนั้น มีความหมายในทางโลกว่า ตะขาบนั้นมีเขี้ยวเล็บที่มีพิษ สามารถต่อสู้กับศัตรูที่มาระรานได้ จึงเปรียบเสมือนคนมอญ ซึ่งไม่เคยหวาดหวั่นต่อศัตรู ส่วนความหมายในทางธรรมนั้น คนมอญจะตีความทุกส่วนของตะขาบออกมาเป็นปริศนาธรรมทั้งสิ้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ" ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่ สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นพื้นที่ทำการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลและแหล่งข้อมูล
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

1. การศึกษาเบื้องต้น (Primary Research) ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าจากหนังสือทางวิชาการ เอกสารและบทความต่างๆ ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต รวมถึงทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน และการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

2. การศึกษาภาคสนาม (Field Research) ผู้ศึกษามุ่งศึกษาถึงการจัดการท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวบนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า จึงให้ความสำคัญต่อองค์กรท้องถิ่นภาครัฐ ชุมชนท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาแบ่งกลุ่มประชากรที่จะใช้ในการศึกษา ออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้ง 6 ตำบลบริเวณพื้นที่ศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ตำบลทรงคนอง ตำบลบางกอบัว ตำบลบางยอ ตำบลบางกระสอบ ตำบลบางกะเจ้า และตำบล บางน้ำผึ้ง มีจำนวนทั้งสิ้น 6 คน

2. กลุ่มชุมชนท้องถิ่น คือ ประชาชนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ศึกษาทั้ง 6 ตำบลบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า มีจำนวนทั้งสิ้น 38,125 คนโดยประมาณ (สถิติรวมจากข้อมูลออนไลน์ www.thaitambon.com, 2549)

3. กลุ่มผู้ประกอบการ คือ กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจการค้า และบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า มีจำนวนทั้งสิ้น 287 คนโดยประมาณ มีการสอบถามข้อมูลจากที่ว่าการอำเภอพระประแดง เมื่อเดือนธันวาคม 2550

4. กลุ่มนักท่องเที่ยว คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีการเก็บข้อมูลการเดินทางของนักท่องเที่ยวเดือนมิถุนายน 2550 มีจำนวนทั้งสิ้น 38,837 คนโดยประมาณ มีการสอบถามข้อมูลจากที่ว่าการอำเภอพระประแดง เมื่อเดือนธันวาคม 2550

เนื่องจากทราบถึงจำนวนประชากรข้างต้นของพื้นที่ศึกษา พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 77,255 คนโดยประมาณ ดังนั้น ผู้ศึกษาได้พิจารณากลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นตัวแทนของประชากรที่ดี โดยวิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan

ทั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางดังกล่าวข้างต้น เท่ากับจำนวน 384 คน โดยให้ครอบคลุมพื้นที่ศึกษาทั้ง 6 ตำบล ซึ่งใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. กลุ่มเจ้าหน้าที่องค์การบริหาร จำนวน 6 คน
2. กลุ่มชุมชนท้องถิ่น จำนวน 105 คน
3. กลุ่มผู้ประกอบการ จำนวน 105 คน
4. กลุ่มนักท่องเที่ยว จำนวน 168 คน

ทั้งนี้ กลุ่มเจ้าหน้าที่องค์การบริหาร ใช้วิธีการเก็บตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) โดยให้ครอบคลุมพื้นที่ศึกษาทั้ง 6 ตำบล ซึ่งได้แก่ นายกองดีการบริหารส่วนตำบลบางยอ นายกองดีการบริหารส่วนตำบลทรงคนอง นายกองดีการบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางกอบัว ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกะเจ้า และ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ ส่วนกลุ่มชุมชนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ และ นักท่องเที่ยว ผู้ศึกษาจะใช้วิธีการเก็บกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มโดยบังเอิญ (accidental sampling) โดยให้ครอบคลุมพื้นที่ศึกษาทั้ง 6 ตำบล โดยมีการเก็บตัวอย่างระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2551

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือและขั้นตอนที่ใช้สำหรับการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย

1. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมภาคการบริการด้านการท่องเที่ยว เอกสารต่างๆที่เกี่ยวกับหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้อง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการลงพื้นที่ศึกษา ใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ และการทำแบบสอบถาม เป็นหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ชุด ดังนี้

2.1 ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้ศึกษาได้กำหนดประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ โดยมีผู้ให้ข้อมูลหลักคือ กลุ่มผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 6 ตำบลบริเวณพื้นที่สี่เหลี่ยมบางกะเจ้า

2.2 ชุดที่ 2 แบบสอบถามกลุ่มชุมชนท้องถิ่น และกลุ่มผู้ประกอบการ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น และกลุ่มผู้ประกอบการ ได้แก่ เพศ อายุ รายได้เฉลี่ย และภูมิสำเนา มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น และกลุ่มผู้ประกอบการ โดยมีลักษณะคำถามแบบปลายปิด ในแต่ละประเด็นดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและประชุม
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม
3. การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล
5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา

ผู้ศึกษาวัดระดับการมีส่วนร่วมของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 1
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 2
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 3
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 4
ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 5

เกณฑ์การแปลผลของคะแนนที่ได้ ใช้สูตรดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

1.00 - 1.80	พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด
1.81 - 2.60	พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมน้อย
2.61 - 3.40	พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
3.41 - 4.20	พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมมาก
4.21 - 5.00	พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการท่องเที่ยว การจัดการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน และข้อเสนอแนะอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

2.3 ชุดที่ 3 แบบสอบถามนักท่องเที่ยว ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ย มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว สภาพแวดล้อม การเข้าถึง การประชาสัมพันธ์ ความปลอดภัย และสิ่งอำนวยความสะดวกในการรองรับนักท่องเที่ยว ซึ่งมีเกณฑ์การวัด 5 ระดับ คือ

เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 1
เห็นด้วยน้อย	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 2
เห็นด้วยปานกลาง	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 3
เห็นด้วยมาก	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 4
เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 5

เกณฑ์การแปลผลของคะแนนที่ได้ ใช้สูตรดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

- 1.00 – 1.80 พบว่า ระดับการเห็นด้วยน้อยที่สุด
 1.81 - 2.60 พบว่า ระดับการเห็นด้วยน้อย
 2.61 - 3.40 พบว่า ระดับการเห็นด้วยปานกลาง
 3.41 - 4.20 พบว่า ระดับการเห็นด้วยมาก
 4.21 - 5.00 พบว่า ระดับการเห็นด้วยมากที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเพื่อต้องการทราบความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก และการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไข และปรับปรุงแล้ว สอบถามจากกลุ่มเป้าหมายในแต่ละกลุ่ม โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ และมีการติดต่อกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษา ประสานงานและทำความเข้าใจก่อนที่จะไปเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์
2. ติดต่อประสานงานแบบเป็นทางการ โดยจัดทำและส่งหนังสือ พร้อมแบบสอบถามไปยัง อบต.บางน้ำผึ้ง อบต.บางกะเจ้า และอบต.ตำบลอื่นๆที่อยู่บนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อขอความร่วมมือประสานงานในการเก็บข้อมูล
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยวิธีการสัมภาษณ์ และแจกแบบสอบถามตามกลุ่มตัวอย่าง ตามที่ได้ระบุไว้ข้างต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ทำการตรวจสอบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมกับเก็บรวบรวมข้อมูลตามลักษณะของการวิจัยเชิงปริมาณ โดยนำข้อมูลที่ได้สัมภาษณ์มาวิเคราะห์สรุปตามประเด็นคำถามต่างๆ สอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัย รวมถึงการตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของข้อมูลจากการจดบันทึกและเทปบันทึกเสียง และแหล่งข้อมูลอื่นๆโดยใช้การพรรณนา

2. การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และมีแบบสอบถาม 2 ชุด ซึ่งแต่ละชุดจะมีคำถามทั้งหมด 15 ข้อ โดยใช้สูตรคอนยาร์ด แอลฟา ซึ่งค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ จะมีค่าเกิน 0.80 ขึ้นไป เมื่อพิจารณาแล้ว พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังกล่าว มีค่าเท่ากับ 0.958 จึงนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ชุมชนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยวตอบจำนวน 378 ชุด โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) จากค่าเฉลี่ย และจำนวนร้อยละ และสถิติอ้างอิง โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และรายได้เฉลี่ย เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยว ของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น และกลุ่มผู้ประกอบการ โดยใช้ T-test เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของอายุ และรายได้เฉลี่ย ซึ่งมีค่าย่อยมากกว่า 2 ค่าขึ้นไปด้วย F-test เมื่อพบว่ามี ความแตกต่างกันระหว่างกลุ่ม จะนำมาเปรียบเทียบโดยใช้วิธี LSD เพื่อทดสอบหาความแตกต่างเป็นรายคู่ต่อไป

4. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้เวลาในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2550 ถึงเดือนพฤษภาคม 2551

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง "การจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ" มีการแบ่งแบบสอบถามสำหรับ 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ แบบสอบถามกลุ่มชุมชนท้องถิ่น จำนวน 105 ชุด แบบสอบถามกลุ่มผู้ประกอบการ จำนวน 105 ชุด และแบบสอบถามนักท่องเที่ยว เป็นจำนวน 168 ชุด โดยเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างได้ครบตามจำนวนจากนั้นจึงนำมาประมวลผลเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistic Package for The Social Science) โดยผลการศึกษาแบ่งออกได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว ของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และรายได้เฉลี่ย กับ ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น เกี่ยวกับความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว ของกลุ่มผู้ประกอบการ

ส่วนที่ 5 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และรายได้เฉลี่ย กับ ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวของกลุ่มผู้ประกอบการ

ส่วนที่ 6 วิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น เกี่ยวกับความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ส่วนที่ 7 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านต่างๆ ของกลุ่มนักท่องเที่ยว

ส่วนที่ 8 บทสัมภาษณ์องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 6 ตำบลบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวของ
กลุ่มชุมชนท้องถิ่น

ตาราง 1 จำนวน และ ร้อยละ ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	กลุ่มชุมชนท้องถิ่น (N=105)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	40	38.1
หญิง	65	61.9
2. อายุ		
น้อยกว่า 20 ปี	6	5.7
20 - 29 ปี	18	17.1
30 - 39 ปี	9	8.6
40 - 49 ปี	38	36.2
50 - 59 ปี	25	23.8
60 ปีขึ้นไป	9	8.6
3. รายได้เฉลี่ย		
ไม่เกิน 5,000 บาท	18	17.1
5,001 - 10,000 บาท	30	28.6
10,001 - 15,000 บาท	19	18.1
15,001 - 20,000 บาท	26	24.8
สูงกว่า 20,001 บาทขึ้นไป	12	11.4

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	กลุ่มชุมชนท้องถิ่น (N=105)	
	จำนวน	ร้อยละ
4. ภูมิลำเนา		
กรุงเทพมหานคร	9	8.6
สมุทรปราการ	96	91.4
อื่นๆ	-	-
5. ความหมายของ“พื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า”		
ทราบ	96	91.4
ไม่ทราบ	9	8.6

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 61.9 และเพศชาย ร้อยละ 38.1 ซึ่งมีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี ร้อยละ 36.2 รองลงมาคือช่วงอายุ 50-59 ปี ร้อยละ 23.8 ช่วงอายุ 20-29 ปี ร้อยละ 17.1 ช่วงอายุ 30-39 ปี และอายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 8.6 และช่วงอายุน้อยกว่า 20 ปี ร้อยละ 5.7 โดยในส่วนของรายได้เฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ที่ 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 28.6 รองลงมาคือ 15,001-20,000 บาท ร้อยละ 24.8 รายได้เฉลี่ย 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 18.1 ไม่เกิน 5,000 บาท ร้อยละ 17.1 และรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป ร้อยละ 11.4 ภูมิลำเนาเป็นคนพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ร้อยละ 91.4 และเป็นคนกรุงเทพ ร้อยละ 8.6 ทราบความหมายของพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า ร้อยละ 91.4 และไม่ทราบ ร้อยละ 8.6

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยรวม ของระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนา
การท่องเที่ยวของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น

ข้อความลักษณะ การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม	
	(\bar{x})	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม	2.23	น้อย
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม	3.19	ปานกลาง
3. การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์	2.78	ปานกลาง
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	2.59	น้อย
5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา	3.12	ปานกลาง
รวม	2.78	ปานกลาง

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น โดยศึกษาค่าเฉลี่ยรวมของลักษณะการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 โดย การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x} = 3.06$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม ของระดับการมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น

ข้อความลักษณะ การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม					(\bar{x})	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม								
- ร่วมประชุมในการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว	6 (5.7)	12 (11.4)	24 (22.9)	30 (28.6)	33 (31.4)	2.31	1.20	น้อย
- ร่วมประชุมการกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยว	6 (5.7)	9 (8.6)	21 (20.0)	33 (31.4)	36 (34.3)	2.20	1.17	น้อย
- ร่วมประชุมในการพัฒนาสินค้าบริการด้านการท่องเที่ยว	3 (2.8)	9 (8.6)	24 (22.9)	36 (34.3)	33 (31.4)	2.17	1.06	น้อย
รวม						2.23	1.15	น้อย
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม								
- ร่วมปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎระเบียบของชุมชน	6 (5.7)	57 (54.2)	24 (22.9)	9 (8.6)	9 (8.6)	3.40	1.02	ปานกลาง
- ร่วมปฏิบัติกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆตามที่ได้กำหนดไว้	6 (5.7)	21 (20.0)	48 (45.7)	21 (20.0)	9 (8.6)	2.94	0.99	ปานกลาง
- ร่วมประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว	21 (20.0)	18 (17.1)	36 (34.3)	24 (22.9)	6 (5.7)	3.23	1.18	ปานกลาง
รวม						3.19	1.04	ปานกลาง

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อความลักษณะ การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม					(\bar{x})	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
3. การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์								
- ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว	12 (11.4)	15 (14.3)	48 (45.7)	24 (22.9)	6 (5.7)	3.03	1.03	ปานกลาง
- ได้รับรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์/กิจกรรมการท่องเที่ยว	12 (11.4)	9 (8.6)	30 (28.6)	24 (22.9)	30 (28.6)	2.51	1.30	น้อย
- ได้รับความรู้ต่างๆ จากการทำดำเนินงานของชุมชน	3 (2.9)	18 (17.1)	45 (42.9)	33 (31.4)	6 (5.7)	2.80	0.89	ปานกลาง
รวม						2.78	1.04	ปานกลาง
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล								
- ร่วมให้ข้อมูลเพื่อทบทวนผลการบริหารจัดการการท่องเที่ยว	3 (2.9)	15 (14.3)	45 (42.8)	18 (17.1)	24 (22.9)	2.57	1.08	น้อย
- ร่วมประเมินผลงานสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว	9 (8.6)	12 (11.4)	39 (37.1)	21 (20.0)	24 (22.9)	2.63	1.20	ปานกลาง
- ร่วมประเมินผลและติดตามการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและชุมชนท้องถิ่น	3 (2.9)	15 (14.3)	42 (40.0)	24 (22.9)	21 (20.0)	2.57	1.06	น้อย
รวม						2.59	1.08	น้อย

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อความลักษณะ การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม					(\bar{x})	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา								
- ร่วมกันดูแลและบำรุงรักษา ทรัพยากรการท่องเที่ยว	18 (17.1)	36 (34.3)	30 (28.6)	18 (17.1)	24 (22.9)	2.57	1.08	น้อย
- ร่วมฟื้นฟูและอนุรักษ์แหล่ง ท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ท้องถิ่น	18 (17.1)	24 (22.9)	33 (31.4)	21 (20.0)	24 (22.9)	2.63	1.20	ปานกลาง
- ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา และ เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา	12 (11.4)	18 (17.1)	30 (28.6)	24 (22.9)	21 (20.0)	2.57	1.06	น้อย
รวม						3.12	1.20	ปานกลาง

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น พบว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x} = 3.19$) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา ($\bar{x} = 3.12$) และการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ ($\bar{x} = 2.78$) ตามลำดับ สำหรับการมีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผล ($\bar{x} = 2.59$) และ การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 2.23$) พบว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ร่วมประชุมในการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว ($\bar{x} = 2.31$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ร่วมประชุมในการพัฒนาสินค้าบริการด้านการท่องเที่ยว ($\bar{x} = 2.17$) ซึ่งในภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมของรายการต่างๆอยู่ในระดับน้อย

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ร่วมปฏิบัติตามข้อตกลง และกฎระเบียบของชุมชน ($\bar{x} = 3.40$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ร่วมปฏิบัติ

กิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆตามที่ได้กำหนดไว้ ($\bar{x} = 2.94$) ซึ่งในภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมของรายการต่างๆอยู่ในระดับปานกลาง

3. การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว ($\bar{x} = 3.03$) พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ได้รับรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์/กิจกรรมการท่องเที่ยว ($\bar{x} = 2.51$) พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งในภาพรวมนั้น การมีส่วนร่วมของรายการต่างๆอยู่ในระดับปานกลาง

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ร่วมประเมินผลงานสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ($\bar{x} = 2.63$) พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากัน คือ ร่วมให้ข้อมูลเพื่อทบทวนผลการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และร่วมประเมินผลและติดตามการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและชุมชนท้องถิ่น ($\bar{x} = 2.57$) พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งในภาพรวมนั้น การมีส่วนร่วมของรายการต่างๆอยู่ในระดับน้อย

5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ร่วมกันดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว ($\bar{x} = 3.40$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา และเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา ($\bar{x} = 2.77$) ซึ่งในภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมของรายการต่างๆอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และรายได้เฉลี่ย กับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น

สมมติฐานที่ 1

H_0 : ความแตกต่างระหว่างเพศของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

H_1 : ความแตกต่างระหว่างเพศของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ลักษณะ การมีส่วนร่วม	เพศชาย (n = 40)		เพศหญิง (n = 65)		t	Sig.
	Mean	S.D	Mean	S.D		
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน และการประชุม	3.43	0.874	1.49	0.504	12.746	0.000*
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม	4.13	0.404	2.40	0.725	15.641	0.000*
3. การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์	3.83	0.874	2.31	0.635	9.539	0.000*
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	3.53	0.640	1.94	0.827	11.012	0.000*
5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา	4.45	0.504	2.43	0.770	16.237	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 4 พิจารณาจากค่า Sig. เปรียบเทียบกับค่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณารายข้อย่อย พบว่า

การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม พบว่า เพศต่างกันมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มชุมชนท้องถิ่นเพศชายให้ความสำคัญในด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมมากกว่าเพศหญิง

การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม พบว่า เพศต่างกันมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มชุมชนท้องถิ่นเพศชายให้ความสำคัญในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามมากกว่าเพศหญิง

การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ พบว่า เพศต่างกันมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มชุมชนท้องถิ่นเพศชายให้ความสำคัญในด้านการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์มากกว่าเพศหญิง

การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล พบว่า เพศต่างกันมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มชุมชนท้องถิ่นเพศชายให้ความสำคัญในด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลมากกว่าเพศหญิง

การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา พบว่า เพศต่างกันมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มชุมชนท้องถิ่นเพศชายให้ความสำคัญในด้านการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษามากกว่าเพศหญิง

สมมติฐานที่ 2

H_0 : ความแตกต่างระหว่างอายุของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

H_1 : ความแตกต่างระหว่างอายุของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 5 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม		อายุ				
		Sum of Squares	df	Mean Squares	F	Sig
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม	Between Group	130.291	5	26.058	313.719	.000*
	Within Group	8.223	99	.083		
	Total	138.514	104			
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม	Between Group	105.245	5	21.049	247.704	.000*
	Within Group	8.413	99	.085		
	Total	113.657	104			
3. การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์	Between Group	97.786	5	19.557	130.451	.000*
	Within Group	14.842	99	.150		
	Total	112.629	104			
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	Between Group	102.741	5	20.548	105.317	.000*
	Within Group	19.316	99	.195		
	Total	122.057	104			
5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา	Between Group	134.572	5	26.914	187.267	.000*
	Within Group	14.228	99	.144		
	Total	148.800	104			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 5 พิจารณาจากค่า Sig. เปรียบเทียบกับค่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณารายข้อย่อย พบว่า

การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม พบว่า อายุต่างกันมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม พบว่า อายุต่างกันมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ พบว่า อายุต่างกันมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล พบว่า อายุต่างกันมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา พบว่า อายุต่างกันมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ดังนั้น เพื่อทราบถึงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างอายุของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ในระดับที่แตกต่างกัน จึงได้ทำการทดสอบ LSD ผลการทดสอบปรากฏดังตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 6 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุเป็นคู่ๆ ของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนการประชุม แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ (I)	อายุ (J)	Mean	Std. Error	Sig.
			Difference (I-J)		
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม	< 20ปี	20 - 29	1.500(*)	.136	.000
		30 - 39	2.000(*)	.152	.000
		40 - 49	2.921(*)	.127	.000
		50 - 59	3.960(*)	.131	.000
		> 60 ปี	4.000(*)	.152	.000
	20 - 29	< 20ปี	-1.500(*)	.136	.000
		30 - 39	.500(*)	.118	.000
		40 - 49	1.421(*)	.082	.000
		50 - 59	2.460(*)	.089	.000
		> 60 ปี	2.500(*)	.118	.000

ตาราง 6 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ (I)	อายุ (J)	Mean Difference (I-J)	Std.Error	Sig.
1. การมีส่วนร่วมในการ วางแผนและการประชุม	30 - 39	< 20ปี	-2.000(*)	.152	.000
		20 - 29	-.500(*)	.118	.000
		40 - 49	.921(*)	.107	.000
		50 - 59	1.960(*)	.112	.000
		> 60 ปี	2.000(*)	.136	.000
	40 - 49	< 20ปี	-2.921(*)	.127	.000
		20 - 29	-1.421(*)	.082	.000
		30 - 39	-.921(*)	.107	.000
		50 - 59	1.039(*)	.074	.000
		> 60 ปี	1.079(*)	.107	.000
	50 - 59	< 20ปี	-3.960(*)	.131	.000
		20 - 29	-2.460(*)	.089	.000
		30 - 39	-1.960(*)	.112	.000
		40 - 49	-1.039(*)	.074	.000
> 60 ปี		.040	.112	.722	
> 60 ปี	< 20ปี	-4.000(*)	.152	.000	
	20 - 29	-2.500(*)	.118	.000	
	30 - 39	-2.000(*)	.136	.000	
	40 - 49	-1.079(*)	.107	.000	
	50 - 59	-.040	.112	.722	

จากตาราง 6 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม กับอายุของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามความแตกต่างของอายุ 14 คู่ คือ

1. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม มากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี , 30 - 39 ปี , 40 - 49 ปี , 50 - 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (5 คู่)

2. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 20 – 29 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม มากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี , 40 – 49 ปี , 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (4 คู่)

3. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม มากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี , 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (3 คู่)

4. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม มากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (2 คู่)

5. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม ไม่แตกต่างกับ กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป

ตาราง 7 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุเป็นคู่ๆ ของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ (I)	อายุ (J)	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม	< 20 ปี	20 - 29	1.000(*)	.137	.000
		30 - 39	1.000(*)	.154	.000
		40 - 49	1.842(*)	.128	.000
		50 - 59	2.840(*)	.133	.000
		> 60 ปี	4.000(*)	.154	.000
	20 - 29	< 20 ปี	-1.000(*)	.137	.000
		30 - 39	.000	.119	1.000
		40 - 49	.842(*)	.083	.000
		50 - 59	1.840(*)	.090	.000
		> 60 ปี	3.000(*)	.119	.000

ตาราง 7 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ (I)	อายุ (J)	Mean Difference (I-J)	Std.Error	Sig.
2. การมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติตาม	30 - 39	< 20ปี	-1.000(*)	.154	.000
		20 - 29	.000	.119	1.000
		40 - 49	.842(*)	.108	.000
		50 - 59	1.840(*)	.113	.000
		> 60 ปี	3.000(*)	.137	.000
	40 - 49	< 20ปี	-1.842(*)	.128	.000
		20 - 29	-.842(*)	.083	.000
		30 - 39	-.842(*)	.108	.000
		50 - 59	.998(*)	.075	.000
		> 60 ปี	2.158(*)	.108	.000
	50 - 59	< 20ปี	-2.840(*)	.133	.000
		20 - 29	-1.840(*)	.090	.000
		30 - 39	-1.840(*)	.113	.000
		40 - 49	-.998(*)	.075	.000
> 60 ปี		1.160(*)	.113	.000	
> 60 ปี	< 20ปี	-4.000(*)	.154	.000	
	20 - 29	-3.000(*)	.119	.000	
	30 - 39	-3.000(*)	.137	.000	
	40 - 49	-2.158(*)	.108	.000	
	50 - 59	-1.160(*)	.113	.000	

จากตาราง 7 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม กับอายุของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามความแตกต่างของอายุ 14 คู่ คือ

1. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามมากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี , 30 - 39 ปี , 40 - 49 ปี , 50 - 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (5 คู่)

2. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 20 – 29 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม มากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี , 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (3 คู่) แต่ไม่แตกต่างกับกลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี

3. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามมากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี , 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (3 คู่)

4. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามมากกว่ากลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป(2 คู่)

5. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม มากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป (1 คู่)

ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุเป็นคู่ ๆ ของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ (I)	อายุ (J)	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.
3. การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์	< 20ปี	20 - 29	.833(*)	.183	.000
		30 - 39	2.000(*)	.204	.000
		40 - 49	2.132(*)	.170	.000
		50 - 59	3.000(*)	.176	.000
		> 60 ปี	3.667(*)	.204	.000
	20 - 29	< 20ปี	-.833(*)	.183	.000
		30 - 39	1.167(*)	.158	.000
		40 - 49	1.298(*)	.111	.000
		50 - 59	2.167(*)	.120	.000
		> 60 ปี	2.833(*)	.158	.000

ตาราง 8 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ (I)	อายุ (J)	Mean Difference (I-J)	Std.Error	Sig.
3. การมีส่วนร่วมในการใช้ ประโยชน์	30 - 39	< 20ปี	-2.000(*)	.204	.000
		20 - 29	-1.167(*)	.158	.000
		40 - 49	.132	.144	.362
		50 - 59	1.000(*)	.151	.000
		> 60 ปี	1.667(*)	.183	.000
	40 - 49	< 20ปี	-2.132(*)	.170	.000
		20 - 29	-1.298(*)	.111	.000
		30 - 39	-.132	.144	.362
		50 - 59	.868(*)	.100	.000
		> 60 ปี	1.535(*)	.144	.000
	50 - 59	< 20ปี	-3.000(*)	.176	.000
		20 - 29	-2.167(*)	.120	.000
		30 - 39	-1.000(*)	.151	.000
		40 - 49	-.868(*)	.100	.000
> 60 ปี		.667(*)	.151	.000	
> 60 ปี	< 20ปี	-3.667(*)	.204	.000	
	20 - 29	-2.833(*)	.158	.000	
	30 - 39	-1.667(*)	.183	.000	
	40 - 49	-1.535(*)	.144	.000	
	50 - 59	-.667(*)	.151	.000	

จากตาราง 8 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์กับอายุของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามความแตกต่างของอายุ 14 คู่ คือ

1. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการใช้ประโยชน์มากกว่ากลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี , 30 - 39 ปี , 40 - 49 ปี , 50 - 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (5 คู่)

2. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 20 – 29 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการใช้ประโยชน์มากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี , 40 – 49 ปี , 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (4 คู่)

3. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการใช้ประโยชน์มากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (2 คู่) แต่ไม่แตกต่างกับกลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี

4. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการใช้ประโยชน์มากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (2 คู่)

5. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการใช้ประโยชน์มากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป (1 คู่)

ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุเป็นคู่ๆ ของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ (I)	อายุ (J)	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	<20ปี	20 - 29	.833(*)	.208	.000
		30 - 39	1.500(*)	.233	.000
		40 - 49	1.789(*)	.194	.000
		50 - 59	3.100(*)	.201	.000
		> 60 ปี	3.500(*)	.233	.000
	20 - 29	<20ปี	-.833(*)	.208	.000
		30 - 39	.667(*)	.180	.000
		40 - 49	.956(*)	.126	.000
		50 - 59	2.267(*)	.137	.000
		> 60 ปี	2.667(*)	.180	.000

ตาราง 9 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ (I)	อายุ (J)	Mean Difference (I-J)	Std.Error	Sig.
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	30 - 39	<20ปี	-1.500(*)	.233	.000
		20 - 29	-.667(*)	.180	.000
		40 - 49	.289	.164	.080
		50 - 59	1.600(*)	.172	.000
		> 60 ปี	2.000(*)	.208	.000
	50 - 59	<20ปี	-3.100(*)	.201	.000
		20 - 29	-2.267(*)	.137	.000
		30 - 39	-1.600(*)	.172	.000
		40 - 49	-1.311(*)	.114	.000
		> 60 ปี	.400	.172	.022
	> 60 ปี	<20ปี	-3.500(*)	.233	.000
		20 - 29	-2.667(*)	.180	.000
		30 - 39	-2.000(*)	.208	.000
40 - 49		-1.711(*)	.164	.000	
50 - 59		-.400	.172	.022	

จากตาราง 9 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล กับอายุของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามความแตกต่างของอายุ 13 คู่ คือ

1. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการติดตามและประเมินผลมากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี , 30 - 39 ปี , 40 - 49 ปี , 50 - 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (5 คู่)

2. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการติดตามและประเมินผลมากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี , 40 - 49 ปี , 50 - 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (4 คู่)

3. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการติดตามและประเมินผลมากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (2 คู่) แต่ไม่แตกต่างกับกลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี

4. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการติดตามและประเมินผลมากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (2 คู่)

5. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการติดตามและประเมินผลไม่แตกต่างกับกลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป

ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุเป็นคู่ๆ ของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ (I)	อายุ (J)	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.
5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา	< 20 ปี	20 - 29	.333	.179	.065
		30 - 39	1.000(*)	.200	.000
		40 - 49	1.763(*)	.167	.000
		50 - 59	2.840(*)	.172	.000
		> 60 ปี	4.000(*)	.200	.000
	20 - 29	< 20 ปี	-.333	.179	.065
		30 - 39	.667(*)	.155	.000
		40 - 49	1.430(*)	.108	.000
		50 - 59	2.507(*)	.117	.000
		> 60 ปี	3.667(*)	.155	.000
	30 - 39	< 20 ปี	-1.000(*)	.200	.000
		20 - 29	-.667(*)	.155	.000
		40 - 49	.763(*)	.141	.000
		50 - 59	1.840(*)	.147	.000
		> 60 ปี	3.000(*)	.179	.000

ตาราง 10 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ (I)	อายุ (J)	Mean Difference (I-J)	Std.Error	Sig.
5. การมีส่วนร่วมในการ บำรุงรักษา	40 - 49	< 20ปี	-1.763(*)	.167	.000
		20 - 29	-1.430(*)	.108	.000
		30 - 39	-.763(*)	.141	.000
		50 - 59	1.077(*)	.098	.000
		> 60 ปี	2.237(*)	.141	.000
	50 - 59	< 20ปี	-2.840(*)	.172	.000
		20 - 29	-2.507(*)	.117	.000
		30 - 39	-1.840(*)	.147	.000
		40 - 49	-1.077(*)	.098	.000
		> 60 ปี	1.160(*)	.147	.000
	> 60 ปี	< 20ปี	-4.000(*)	.200	.000
		20 - 29	-3.667(*)	.155	.000
		30 - 39	-3.000(*)	.179	.000
		40 - 49	-2.237(*)	.141	.000
50 - 59		-1.160(*)	.147	.000	

จากตาราง 10 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา กับอายุของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามความแตกต่างของอายุ 14 คู่ คือ

1. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา มากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี , 40 - 49 ปี , 50 - 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (4 คู่) แต่ไม่แตกต่างกันกับกลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี

2. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา มากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี , 40 - 49 ปี , 50 - 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (4 คู่)

3. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษามากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี , 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (3 คู่)

4. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษามากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (2 คู่)

5. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา มากกว่ากลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป

สมมติฐานที่ 3

H_0 : ความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

H_1 : ความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 11 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม		รายได้เฉลี่ย				
		Sum of Squares	df	Mean Squares	F	Sig
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม	Between Group	118.776	4	29.694	150.437	.000*
	Within Group	19.738	100	.197		
	Total	138.514	104			
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม	Between Group	95.569	4	23.892	132.085	.000*
	Within Group	18.088	100	.181		
	Total	113.657	104			

ตาราง 11 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม		รายได้เฉลี่ย				
		Sum of Squares	df	Mean Squares	F	Sig
3. การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์	Between Group	101.981	4	25.495	239.452	.000*
	Within Group	10.647	100	.106		
	Total	112.629	104			
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	Between Group	108.675	4	27.169	203.015	.000*
	Within Group	13.383	100	.134		
	Total	122.057	104			
5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา	Between Group	136.212	4	34.053	270.509	.000*
	Within Group	12.588	100	.126		
	Total	148.800	104			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 11 พิจารณาจากค่า Sig. เปรียบเทียบกับค่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณารายชื่อย่อย พบว่า

การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม พบว่า รายได้เฉลี่ยต่างกันมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม พบว่า รายได้เฉลี่ยต่างกันมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ พบว่า รายได้เฉลี่ยต่างกันมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล พบว่า รายได้เฉลี่ยต่างกันมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา พบว่า รายได้เฉลี่ยต่างกันมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ดังนั้น เพื่อทราบถึงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างรายได้เฉลี่ยของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ในระดับที่แตกต่างกัน จึงได้ทำการทดสอบ LSD ผลการทดสอบปรากฏดังตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยเป็นคู่ๆ ของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนการประชุม แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	รายได้เฉลี่ย (I)	รายได้เฉลี่ย (J)	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม	<5,000	5,001-10,000	1.567(*)	.132	.000
		10,001-15,000	2.167(*)	.146	.000
		15,001-20,000	2.974(*)	.136	.000
		>20,001	3.167(*)	.166	.000
	5,001 - 10,000	<5,000	-1.567(*)	.132	.000
		10,001-15,000	.600(*)	.130	.000
		15,001-20,000	1.408(*)	.119	.000
		>20,001	1.600(*)	.152	.000
	10,001 -15,000	<5,000	-2.167(*)	.146	.000
		5,001-10,000	-.600(*)	.130	.000
		15,001-20,000	.808(*)	.134	.000
		>20,001	1.000(*)	.164	.000
	15,001 - 20,000	<5,000	-2.974(*)	.136	.000
		5,001-10,000	-1.408(*)	.119	.000
		10,001-15,000	-.808(*)	.134	.000
		>20,001	.192	.155	.218

ตาราง 12 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	รายได้เฉลี่ย (I)	รายได้เฉลี่ย (J)	Mean Difference (I-J)	Std.Error	Sig.
1. การมีส่วนร่วมใน การวางแผนและการ ประชุม	> 20,001	<5,000	-3.167(*)	.166	.000
		5,001-10,000	-1.600(*)	.152	.000
		10,001-15,000	-1.000(*)	.164	.000
		15,001-20,000	-.192	.155	.218

จากตาราง 12 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมกับรายได้เฉลี่ยของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามความแตกต่างของรายได้เฉลี่ย 9 คู่ คือ

1. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 5,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมมากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท, 10,001 – 15,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (4 คู่)
2. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมมากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (3 คู่)
3. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมมากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (2 คู่)
4. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้ระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมไม่แตกต่างกับกลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป

ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยเป็นคู่ๆ ของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	รายได้เฉลี่ย		Mean	Std.Error	Sig.
	(I)	(J)	Difference (I-J)		
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม	<5,000	5,001-10,000	.633(*)	.127	.010
		10,001-15,000	1.333(*)	.140	.000
		15,001-20,000	2.026(*)	.130	.000
		>20,001	3.083(*)	.159	.000
	5,001 - 10,000	<5,000	-.633(*)	.127	.010
		10,001-15,000	.700(*)	.125	.000
		15,001-20,000	1.392(*)	.114	.000
		>20,001	2.450(*)	.145	.000
	10,001 -15,000	<5,000	-1.333(*)	.140	.000
		5,001-10,000	-.700(*)	.125	.000
		15,001-20,000	.692(*)	.128	.000
		>20,001	1.750(*)	.157	.000
	15,001 - 20,000	<5,000	-2.026(*)	.130	.000
		5,001-10,000	-1.392(*)	.114	.000
		10,001-15,000	-.692(*)	.128	.000
		>20,001	1.058(*)	.148	.000
	> 20,001	<5,000	-3.083(*)	.159	.000
		5,001-10,000	-2.450(*)	.145	.000
		10,001-15,000	-1.750(*)	.157	.000
		15,001-20,000	-1.058(*)	.148	.000

จากตาราง 13 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามกับรายได้เฉลี่ยของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามความแตกต่างของรายได้เฉลี่ย 10 คู่ คือ

1. กลุ่มชุมชนท้องถิ่น ที่มีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 5,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามมากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่น ที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท, 10,001 – 15,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (4 คู่)

2. กลุ่มชุมชนท้องถิ่น ที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามมากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่น ที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (3 คู่)

3. กลุ่มชุมชนท้องถิ่น ที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามมากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่น ที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (2 คู่)

4. กลุ่มชุมชนท้องถิ่น ที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามมากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่น ที่มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (1 คู่)

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยเป็นคู่ๆ ของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับ การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	รายได้เฉลี่ย	รายได้เฉลี่ย	Mean	Std. Error	Sig.
	(I)	(J)	Difference (I-J)		
3. การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์	<5,000	5,001-10,000	1.567(*)	.097	.000
		10,001-15,000	1.719(*)	.107	.000
		15,001-20,000	2.667(*)	.100	.000
		>20,001	3.167(*)	.122	.000

ตาราง 14 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	รายได้เฉลี่ย (I)	รายได้เฉลี่ย (J)	Mean Difference (I-J)	Std.Error	Sig.
3. การมีส่วนร่วมใน การใช้ประโยชน์	5,001 - 10,000	<5,000	-1.567(*)	.097	.000
		10,001-15,000	.153	.096	.114
		15,001-20,000	1.100(*)	.087	.000
		>20,001	1.600(*)	.111	.000
	10,001 -15,000	<5,000	-1.719(*)	.107	.000
		5,001-10,000	-.153	.096	.114
		15,001-20,000	.947(*)	.098	.000
		>20,001	1.447(*)	.120	.000
	15,001 - 20,000	<5,000	-2.667(*)	.100	.000
		5,001-10,000	-1.100(*)	.087	.000
		10,001-15,000	-.947(*)	.098	.000
		>20,001	.500(*)	.114	.000
	> 20,001	<5,000	-3.167(*)	.122	.000
		5,001-10,000	-1.600(*)	.111	.000
		10,001-15,000	-1.447(*)	.120	.000
		15,001-20,000	-.500(*)	.114	.000

จากตาราง 14 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์กับรายได้เฉลี่ยของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามความแตกต่างของรายได้เฉลี่ย 9 คู่ คือ

1. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 5,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์มากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท, 10,001 – 15,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาทและมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (4 คู่)

2. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์มากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (2 คู่) แต่ไม่แตกต่างกับกลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท

3. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์มากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (2 คู่)

4. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์มากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (1 คู่)

ตาราง 15 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยเป็นคู่ๆ ของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	รายได้เฉลี่ย (I)	รายได้เฉลี่ย (J)	Mean Difference (I-J)	Std.Error	Sig.
4. การมีส่วนร่วมใน การติดตามและ ประเมินผล	<5,000	5,001-10,000	1.167(*)	.109	.000
		10,001-15,000	1.535(*)	.120	.000
		15,001-20,000	2.628(*)	.112	.000
		>20,001	3.167(*)	.136	.000
	5,001 - 10,000	<5,000	-1.167(*)	.109	.000
		10,001-15,000	.368(*)	.107	.001
		15,001-20,000	1.462(*)	.098	.000
		>20,001	2.000(*)	.125	.000

ตาราง 15 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม รวม	รายได้เฉลี่ย (I)	รายได้เฉลี่ย (J)	Mean	Std.Error	Sig.
			Difference (I-J)		
4. การมีส่วนร่วมใน การติดตามและ ประเมินผล	10,001 -15,000	<5,000	-1.535(*)	.120	.000
		5,001-10,000	-.368(*)	.107	.001
		15,001-20,000	1.093(*)	.110	.000
		>20,001	1.632(*)	.135	.000
	15,001 - 20,000	<5,000	-2.628(*)	.112	.000
		5,001-10,000	-1.462(*)	.098	.000
		10,001-15,000	-1.093(*)	.110	.000
		>20,001	.538(*)	.128	.000
	> 20,001	<5,000	-3.167(*)	.136	.000
		5,001-10,000	-2.000(*)	.125	.000
		10,001-15,000	-1.632(*)	.135	.000
		15,001-20,000	-.538(*)	.128	.000

จากตาราง 15 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลกับรายได้เฉลี่ยของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามความแตกต่างของรายได้เฉลี่ย 10 คู่ คือ

1. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 5,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลมากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท, 10,001 – 15,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (4 คู่)
2. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลมากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (3 คู่)
3. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลมากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (2 คู่)

4. กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลมากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (1 คู่)

ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยเป็นคู่ๆ ของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับ การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	รายได้เฉลี่ย (I)	รายได้เฉลี่ย (J)	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.
5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา	<5,000	5,001-10,000	1.200(*)	.106	.000
		10,001-15,000	2.000(*)	.117	.000
		15,001-20,000	2.692(*)	.109	.000
		>20,001	3.750(*)	.132	.000
	5,001 - 10,000	<5,000	-1.200(*)	.106	.000
		10,001-15,000	.800(*)	.104	.000
		15,001-20,000	1.492(*)	.095	.000
		>20,001	2.550(*)	.121	.000
	10,001 -15,000	<5,000	-2.000(*)	.117	.000
		5,001-10,000	-.800(*)	.104	.000
		15,001-20,000	.692(*)	.107	.000
		>20,001	1.750(*)	.131	.000

ตาราง 16 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	รายได้เฉลี่ย (I)	รายได้เฉลี่ย (J)	Mean Difference (I-J)	Std.Error	Sig.
5. การมีส่วนร่วมใน การบำรุงรักษา	15,001 - 20,000	<5,000	-2.692(*)	.109	.000
		5,001-10,000	-1.492(*)	.095	.000
		10,001-15,000	-.692(*)	.107	.000
		>20,001	1.058(*)	.124	.000
	> 20,001	<5,000	-3.750(*)	.132	.000
		5,001-10,000	-2.550(*)	.121	.000
		10,001-15,000	-1.750(*)	.131	.000
		15,001-20,000	-1.058(*)	.124	.000

จากตาราง 16 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาที่รายได้เฉลี่ยของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามความแตกต่างของรายได้เฉลี่ย 10 คู่ คือ

1. กลุ่มชุมชนท้องถิ่น ที่มีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 5,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษามากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่น ที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท, 10,001 – 15,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (4 คู่)

2. กลุ่มชุมชนท้องถิ่น ที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษามากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่น ที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (3 คู่)

3. กลุ่มชุมชนท้องถิ่น ที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษามากกว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่น ที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (2 คู่)

4. กลุ่มชุมชนท้องถิ่น ที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษามากกว่ากลุ่มชุมชนท้องถิ่น ที่มีรายได้เฉลี่ยมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (1 คู่)

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น

ตาราง 17 แสดงจำนวน และร้อยละของระดับความคิดเห็นของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นเกี่ยวกับความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านต่างๆ ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวก และกิจกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว ด้านต่างๆ	ระดับความคิดเห็นของ กลุ่มชุมชนท้องถิ่น	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านต้องการให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกใดเพิ่มเติมจากในปัจจุบัน		
- บำบัดน้ำเสีย (ไทย-อังกฤษ)	75	22.3
- ห้องน้ำ	71	21.1
- ที่ทำการประชาสัมพันธ์ติดต่อ	53	15.7
- สถานที่จอดรถรับ-ส่ง	56	16.6
- เอกสารประชาสัมพันธ์	44	13.4
- ยุวอาสาสมัครนำเที่ยว	35	10.4
- อื่นๆ	3	0.9
รวม	337	100.0
2. ท่านต้องการให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อะไรบ้างเพิ่มเติมจากในปัจจุบัน		
- การขี่จักรยานเสือภูเขา	66	22.9
- การล่องเรือชมหิ่งห้อย	48	16.7
- สัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้าน	82	28.5
- การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	90	31.3
- อื่นๆ	2	0.7
รวม	288	100.0

ตาราง 17 (ต่อ)

แนวคิดการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	ระดับความคิดเห็นของ กลุ่มชุมชนท้องถิ่น	
	จำนวน	ร้อยละ
3. ท่านคิดว่า ท่านสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนบนพื้นที่สีเขียว ได้อย่างไร		
- ร่วมอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวบนพื้นที่สีเขียว	101	34.0
- ร่วมกันเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สีเขียวอย่างรู้คุณค่าและพอดี	95	32.0
- ร่วมกันลดปริมาณการก่อให้เกิดของเสีย จำพวกขยะ พลาสติก โฟม และอื่นๆ	99	33.3
- อื่นๆ	2	0.7
รวม	297	100.0

จากตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านต่างๆ รายชื่อของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีความต้องการมากที่สุดคือ ป้ายนำเที่ยว (ไทย-อังกฤษ) ร้อยละ 22.3 รองลงมา คือ ห้องน้ำ ร้อยละ 21.1 สถานที่จอดรถรับส่ง ร้อยละ 16.6 ที่ทำการประชาสัมพันธ์ติดต่อ ร้อยละ 15.7 เอกสารประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 13.4 ยุวอาสาสมัคร ร้อยละ 10.4 และอื่นๆ ได้แก่ จุดพักผ่อนที่ครบวงจร กิจกรรมเพื่อสุขภาพ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ร้อยละ 0.9 ในด้านการเพิ่มเติมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ต้องการให้มีในบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้ามากที่สุด คือ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ร้อยละ 31.3 รองลงมาคือ สัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้าน ร้อยละ 28.5 การขี่จักรยานเสือภูเขา ร้อยละ 22.9 การล่องเรือชมหิ่งห้อย ร้อยละ 16.7 และอื่นๆ ได้แก่ การนำนักท่องเที่ยวชมบ้านทรงไทยที่ปลูกสร้างมานานเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตในความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย แบบพอเพียง และเป็นธรรมชาติ กิจกรรมการพายเรือเข้ามาชมสวนบริเวณตำบลบางยอ และบางกอบัว ซึ่งมีความเป็นธรรมชาติอยู่มาก และกิจกรรมการวาดแผนไทย รวมถึงการปลูกพืชสมุนไพรไทยต่างๆ ร้อยละ 0.7 นอกจากนี้กลุ่มชุมชนท้องถิ่นต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนบนพื้นที่สีเขียวในด้านร่วมอนุรักษ์

และรักษาสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวบนพื้นที่สีเขียว คิดเป็นร้อยละ 34.0 รองลงมา คือ ร่วมกันลดปริมาณการก่อให้เกิดของเสีย จำพวกขยะ พลาสติก โฟม และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 33.3 ร่วมกันเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สีเขียวอย่างรู้คุณค่าและพอดี ร้อยละ 32.0 และอื่นๆ ได้แก่ ช่วยปลูกต้นไม้ ดอกไม้ประดับบริเวณที่อยู่อาศัยให้สวยงาม และมีความเป็นธรรมชาติ ร้อยละ 0.7

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว และของกลุ่มผู้ประกอบการ

ตาราง 18 จำนวน และ ร้อยละ ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มผู้ประกอบการ

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	กลุ่มผู้ประกอบการ (N=105)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	29	27.6
หญิง	76	72.4
2. อายุ		
น้อยกว่า 20 ปี	4	3.8
20 - 29 ปี	20	19.0
30 - 39 ปี	55	52.4
40 - 49 ปี	13	12.4
50 - 59 ปี	9	8.6
60 ปีขึ้นไป	4	3.8
3. รายได้เฉลี่ย		
ไม่เกิน 5,000 บาท	8	7.6
5,001 - 10,000 บาท	37	35.3
10,001 - 15,000 บาท	31	29.5
15,001 - 20,000 บาท	17	16.2
สูงกว่า 20,001 บาทขึ้นไป	12	11.4

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	กลุ่มผู้ประกอบการ (N=105)	
	จำนวน	ร้อยละ
4. ภูมิลำเนา		
กรุงเทพมหานคร	8	7.6
สมุทรปราการ	93	88.6
อื่นๆ	4	3.8
5. ความหมายของ“พื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า”		
ทราบ	85	81.0
ไม่ทราบ	20	19.0

จากตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มผู้ประกอบการ พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 72.4 และเพศชายร้อยละ 27.6 มีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี ร้อยละ 52.4 รองลงมาคือช่วงอายุ 20-29 ปี ร้อยละ 19.0 ช่วงอายุ 40-49 ปี ร้อยละ 12.4 ช่วงอายุ 50-59 ปี ร้อยละ 8.6 และช่วงอายุน้อยกว่า 20 ปี และ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 3.8 ในส่วนของรายได้เฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ที่ 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 35.3 รองลงมาคือ 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 29.5 รายได้เฉลี่ย 15,000-20,000 บาท ร้อยละ 16.2 รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป ร้อยละ 11.4 และไม่เกิน 5,000 บาท ร้อยละ 7.6 ภูมิลำเนาเป็นคนที่จังหวัดสมุทรปราการ ร้อยละ 88.6 และเป็นคนกรุงเทพ ร้อยละ 7.6 และเป็น คนจังหวัดอื่น ได้แก่ นครราชสีมา ร้อยละ 3.8 ทราบความหมายของพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า ร้อยละ 81.0 และไม่ทราบร้อยละ 19.0

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยรวม ของระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนา
การท่องเที่ยวของกลุ่มผู้ประกอบการ

ข้อความลักษณะ การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม	
	(\bar{x})	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม	2.89	ปานกลาง
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม	3.79	มาก
3. การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์	3.49	มาก
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	2.77	ปานกลาง
5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา	3.75	มาก
รวม	3.34	ปานกลาง

จากตาราง 19 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มผู้ประกอบการ โดยศึกษาค่าเฉลี่ยรวมของลักษณะการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มผู้ประกอบการอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 โดยการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x} = 3.79$) อยู่ในระดับมาก

ตาราง 20 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม ของระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มผู้ประกอบการ

ข้อความลักษณะ การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม					(\bar{x})	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม								
- ร่วมประชุมในการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว	4 (3.8)	26 (24.8)	45 (42.8)	17 (16.2)	13 (12.4)	2.91	1.03	ปานกลาง
- ร่วมประชุมการกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยว	4 (3.8)	21 (20.0)	41 (39.0)	26 (24.8)	13 (12.4)	2.78	1.02	ปานกลาง
- ร่วมประชุมในการพัฒนาสินค้าบริการด้านการท่องเที่ยว	8 (8.6)	30 (28.5)	32 (30.5)	22 (21.0)	13 (12.4)	2.98	1.14	ปานกลาง
รวม						2.89	1.05	ปานกลาง
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม								
- ร่วมปฏิบัติตามข้อตกลง และกฎระเบียบของชุมชน	33 (31.4)	50 (47.6)	8 (7.6)	5 (4.8)	9 (8.6)	3.89	1.16	มาก
- ร่วมปฏิบัติตามกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆตามที่ได้กำหนด	25 (23.8)	37 (35.2)	34 (32.4)	- (-)	9 (8.6)	3.66	1.11	มาก
- ร่วมประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว	29 (27.6)	47 (44.8)	20 (19.0)	- (-)	9 (8.6)	3.83	1.10	มาก
รวม						3.79	1.10	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อความลักษณะ การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม					(\bar{x})	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
3. การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์								
- ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว	17 (16.2)	50 (47.6)	25 (23.8)	9 (8.6)	4 (3.8)	3.64	0.98	มาก
- ได้รับรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์/กิจกรรมการท่องเที่ยว	8 (7.6)	51 (48.6)	33 (31.4)	13 (12.4)	- (-)	3.51	0.81	มาก
- ได้รับความรู้ต่างๆ จากการดำเนินงานของชุมชน	8 (7.6)	38 (36.2)	42 (40.0)	13 (12.4)	4 (3.8)	3.31	0.92	ปานกลาง
รวม						3.49	0.90	มาก
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล								
- ร่วมให้ข้อมูลเพื่อทบทวนผลการบริหารจัดการการท่องเที่ยว	- (-)	20 (19.0)	64 (61.0)	9 (8.6)	12 (11.4)	2.88	0.85	ปานกลาง
- ร่วมประเมินผลงานสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว	- (-)	20 (19.0)	48 (45.7)	25 (23.8)	12 (11.4)	2.72	0.90	ปานกลาง
- ร่วมประเมินผลและติดตามการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและชุมชนท้องถิ่น	4 (3.8)	12 (11.4)	51 (48.6)	26 (24.8)	12 (11.4)	2.71	0.95	ปานกลาง
รวม						2.77	0.90	ปานกลาง

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อความลักษณะ การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม					(\bar{x})	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา								
- ร่วมกันดูแลและบำรุงรักษา ทรัพยากรการท่องเที่ยว	29 (27.6)	46 (43.8)	30 (28.6)	- (-)	- (-)	3.99	0.75	มาก
- ร่วมฟื้นฟูและอนุรักษ์แหล่ง ท่องเที่ยวและวัฒนธรรมท้องถิ่น	30 (28.6)	55 (52.4)	16 (15.2)	4 (3.8)	- (-)	4.06	0.77	มาก
- ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา และ เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา	12 (11.4)	31 (29.6)	37 (35.2)	17 (16.2)	8 (7.6)	3.21	1.09	ปานกลาง
รวม						3.75	0.90	มาก

จากตาราง 20 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆของกลุ่มผู้ประกอบการ พบว่า กลุ่มผู้ประกอบการมีส่วนร่วมด้านต่างๆในระดับมาก ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม บำรุงรักษามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x} = 3.79$) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา ($\bar{x} = 3.75$) และการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ ($\bar{x} = 3.49$) ตามลำดับ โดยกลุ่มผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการวางแผนการประชุม ($\bar{x} = 2.89$) และมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ($\bar{x} = 2.77$) พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนการประชุม รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ร่วมประชุมในการพัฒนาสินค้าบริการด้านการท่องเที่ยว ($\bar{x} = 2.98$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ร่วมประชุมการกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยว ($\bar{x} = 2.78$) ซึ่งในภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมของรายการต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ร่วมปฏิบัติตามข้อตกลง และกฎระเบียบของชุมชน ($\bar{x} = 3.89$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ร่วมปฏิบัติตามกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆตามที่ได้กำหนดไว้ ($\bar{x} = 3.66$) ซึ่งในภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมของรายการต่างๆอยู่ในระดับมาก

3. การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว ($\bar{x} = 3.64$) พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ได้รับความรู้ต่างๆ จากการดำเนินงานของชุมชน ($\bar{x} = 3.31$) พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งในภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมของรายการต่างๆอยู่ในระดับมาก

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ร่วมให้ข้อมูลเพื่อทบทวนผลการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ($\bar{x} = 2.88$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ร่วมประเมินผลและติดตามการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและชุมชนท้องถิ่น ($\bar{x} = 2.71$) พบว่า ซึ่งในภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมของรายการต่างๆอยู่ในระดับปานกลาง

5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ร่วมฟื้นฟูและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมท้องถิ่น ($\bar{x} = 4.06$) พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา และเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญห ($\bar{x} = 3.21$) พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งในภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมของรายการต่างๆอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 5 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และรายได้เฉลี่ย กับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวในด้านต่างๆของกลุ่มผู้ประกอบการ

สมมติฐานที่ 4

H_0 : ความแตกต่างระหว่างเพศของกลุ่มผู้ประกอบการ กับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

H_1 : ความแตกต่างระหว่างเพศของกลุ่มผู้ประกอบการ กับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 21 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศของกลุ่มผู้ประกอบการ กับ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ลักษณะ การมีส่วนร่วม	เพศชาย (n = 29)		เพศหญิง (n = 76)		t	Sig.
	Mean	S.D	Mean	S.D		
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน และการประชุม	3.45	1.121	2.64	0.934	3.433	0.001*
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม	4.31	0.967	3.64	1.104	3.028	0.004*
3.การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์	3.93	0.799	3.30	0.880	3.503	0.001*
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	3.30	0.845	2.62	0.909	2.025	0.048
5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา	4.31	0.967	3.76	0.814	2.702	0.010*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 21 พิจารณาจากค่า Sig. เปรียบเทียบกับค่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณารายชื่อย่อย พบว่า

การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม พบว่า เพศต่างกันมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มผู้ประกอบการเพศชายให้ความสำคัญในด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมมากกว่าเพศหญิง

การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม พบว่า เพศต่างกันมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มผู้ประกอบการเพศชายให้ความสำคัญในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามมากกว่าเพศหญิง

การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ พบว่า เพศต่างกันมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มผู้ประกอบการเพศชายให้ความสำคัญในด้านการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์มากกว่าเพศหญิง

การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล พบว่า เพศต่างกั้มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มผู้ประกอบการเพศชายให้ความสำคัญในด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลมากกว่าเพศหญิง

การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา พบว่า เพศต่างกั้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มผู้ประกอบการเพศชายให้ความสำคัญในด้านการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษามากกว่าเพศหญิง

สมมติฐานที่ 5

H_0 : ความแตกต่างระหว่างอายุของกลุ่มผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

H_1 : ความแตกต่างระหว่างอายุของกลุ่มผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 22 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุของกลุ่มผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม		อายุ				
		Sum of Squares	df	Mean Squares	F	Sig
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม	Between Group	99.297	5	19.859	132.518	0.000*
	Within Group	14.836	99	.150		
	Total	114.133	104			
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม	Between Group	110.098	5	22.020	129.634	0.000*
	Within Group	16.816	99	.170		
	Total	126.914	104			

ตาราง 22 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม		อายุ				
		Sum of Squares	df	Mean Squares	F	Sig
3. การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์	Between Group	68.263	5	13.653	84.861	0.000*
	Within Group	15.927	99	.161		
	Total	84.190	104			
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	Between Group	72.102	5	14.420	110.763	0.000*
	Within Group	12.889	99	.130		
	Total	84.990	104			
5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา	Between Group	71.025	5	14.205	125.516	0.000*
	Within Group	11.204	99	.113		
	Total	82.229	104			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 22 พิจารณาจากค่า Sig. เปรียบเทียบกับค่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณารายข้อย่อย พบว่า

การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม พบว่า อายุต่างกันมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม พบว่า อายุต่างกันมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ พบว่า อายุต่างกันมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล พบว่า อายุต่างกันมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา พบว่า อายุต่างกันมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ดังนั้น เพื่อทราบถึงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างอายุของกลุ่มผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ในระดับที่แตกต่างกัน จึงได้ทำการทดสอบ LSD ผลการทดสอบปรากฏดังตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 23 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุเป็นคู่ๆ ของกลุ่มผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนการประชุม แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ		Mean	Std. Error	Sig.
	(I)	(J)	Difference (I-J)		
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม	< 20ปี	20 - 29	1.000(*)	.212	.000
		30 - 39	2.055(*)	.200	.000
		40 - 49	3.000(*)	.221	.000
		50 - 59	4.000(*)	.233	.000
		> 60 ปี	4.000(*)	.274	.000
	20 - 29	< 20ปี	-1.000(*)	.212	.000
		30 - 39	1.055(*)	.101	.000
		40 - 49	2.000(*)	.138	.000
		50 - 59	3.000(*)	.155	.000
		> 60 ปี	3.000(*)	.212	.000

ตาราง 23 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ (I)	อายุ (J)	Mean Difference (I-J)	Std.Error	Sig.
1. การมีส่วนร่วมในการ วางแผนและการประชุม	30 - 39	< 20ปี	-2.055(*)	.200	.000
		20 - 29	-1.055(*)	.101	.000
		40 - 49	.945(*)	.119	.000
		50 - 59	1.945(*)	.139	.000
		> 60 ปี	1.945(*)	.200	.000
	40 - 49	< 20ปี	-3.000(*)	.221	.000
		20 - 29	-2.000(*)	.138	.000
		30 - 39	-.945(*)	.119	.000
		50 - 59	1.000(*)	.168	.000
		> 60 ปี	1.000(*)	.221	.000
	50 - 59	< 20ปี	-4.000(*)	.233	.000
		20 - 29	-3.000(*)	.155	.000
		30 - 39	-1.945(*)	.139	.000
		40 - 49	-1.000(*)	.168	.000
> 60 ปี		.000	.233	1.000	
> 60 ปี	< 20ปี	-4.000(*)	.274	.000	
	20 - 29	-3.000(*)	.212	.000	
	30 - 39	-1.945(*)	.200	.000	
	40 - 49	-1.000(*)	.221	.000	
	50 - 59	.000	.233	1.000	

จากตาราง 23 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม กับ อายุของกลุ่มผู้ประกอบการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามความแตกต่างของอายุ 14 คู่ คือ

1. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี , 30 - 39 ปี , 40 - 49 ปี , 50 - 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (5 คู่)

2. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 20 – 29 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี , 40 – 49 ปี , 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (4 คู่)

3. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี , 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (3 คู่)

4. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (2 คู่)

5. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมไม่แตกต่างกับ กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป

ตาราง 24 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุเป็นคู่ๆ ของกลุ่มผู้ประกอบการ กับ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ (I)	อายุ (J)	Mean	Std.Error	Sig.
			Difference (I-J)		
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม	< 20ปี	20 - 29	.000	.226	1.000
		30 - 39	.964(*)	.213	.000
		40 - 49	2.000(*)	.236	.000
		50 - 59	3.111(*)	.248	.000
		> 60 ปี	4.000(*)	.291	.000
	20 - 29	< 20ปี	.000	.226	1.000
		30 - 39	.964(*)	.108	.000
		40 - 49	2.000(*)	.147	.000
		50 - 59	3.111(*)	.165	.000
		> 60 ปี	4.000(*)	.226	.000

ตาราง 24 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ (I)	อายุ (J)	Mean Difference (I-J)	Std.Error	Sig.
2. การมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติตาม	30 - 39	< 20ปี	-.964(*)	.213	.000
		20 - 29	-.964(*)	.108	.000
		40 - 49	1.036(*)	.127	.000
		50 - 59	2.147(*)	.148	.000
		> 60 ปี	3.036(*)	.213	.000
	40 - 49	< 20ปี	-2.000(*)	.236	.000
		20 - 29	-2.000(*)	.147	.000
		30 - 39	-1.036(*)	.127	.000
		50 - 59	1.111(*)	.179	.000
		> 60 ปี	2.000(*)	.236	.000
	50 - 59	< 20ปี	-3.111(*)	.248	.000
		20 - 29	-3.111(*)	.165	.000
		30 - 39	-2.147(*)	.148	.000
		40 - 49	-1.111(*)	.179	.000
		> 60 ปี	.889(*)	.248	.001
	> 60 ปี	< 20ปี	-4.000(*)	.291	.000
		20 - 29	-4.000(*)	.226	.000
		30 - 39	-3.036(*)	.213	.000
		40 - 49	-2.000(*)	.236	.000
		50 - 59	-.889(*)	.248	.001

จากตาราง 24 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม กับอายุของกลุ่มผู้ประกอบการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามความแตกต่างของอายุ 14 คู่ คือ

1. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี , 40 – 49 ปี , 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (4 คู่) แต่ไม่แตกต่างกันกับกลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 20 – 29 ปี
2. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 20 – 29 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี , 40 – 49 ปี , 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (4 คู่)
3. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี , 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (3 คู่)
4. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (2 คู่)
5. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป (1 คู่)

ตาราง 25 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุเป็นคู่ๆ ของกลุ่มผู้ประกอบการกับ การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ (I)	อายุ (J)	Mean	Std.Error	Sig.
			Difference (I-J)		
3. การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์	< 20ปี	20 - 29	.800(*)	.220	.000
		30 - 39	1.364(*)	.208	.000
		40 - 49	2.000(*)	.229	.000
		50 - 59	3.000(*)	.241	.000
		> 60 ปี	4.000(*)	.284	.000

ตาราง 25 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ (I)	อายุ (J)	Mean Difference (I-J)	Std.Error	Sig.
3. การมีส่วนร่วมในการใช้ ประโยชน์	20 - 29	< 20ปี	-.800(*)	.220	.000
		30 - 39	.564(*)	.105	.000
		40 - 49	1.200(*)	.143	.000
		50 - 59	2.200(*)	.161	.000
		> 60 ปี	3.200(*)	.220	.000
	30 - 39	< 20ปี	-1.364(*)	.208	.000
		20 - 29	-.564(*)	.105	.000
		40 - 49	.636(*)	.124	.000
		50 - 59	1.636(*)	.144	.000
		> 60 ปี	2.636(*)	.208	.000
	40 - 49	< 20ปี	-2.000(*)	.229	.000
		20 - 29	-1.200(*)	.143	.000
		30 - 39	-.636(*)	.124	.000
		50 - 59	1.000(*)	.174	.000
		> 60 ปี	2.000(*)	.229	.000
	50 - 59	< 20ปี	-3.000(*)	.241	.000
		20 - 29	-2.200(*)	.161	.000
		30 - 39	-1.636(*)	.144	.000
		40 - 49	-1.000(*)	.174	.000
		> 60 ปี	1.000(*)	.241	.000

ตาราง 25 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ (I)	อายุ (J)	Mean	Std.Error	Sig.
			Difference (I-J)		
3. การมีส่วนร่วมใน การใช้ประโยชน์	> 60 ปี	<20ปี	-4.000(*)	.284	.000
		20 - 29	-3.200(*)	.220	.000
		30 - 39	-2.636(*)	.208	.000
		40 - 49	-2.000(*)	.229	.000
		50 - 59	-1.000(*)	.241	.000

จากตาราง 25 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์กับอายุของกลุ่มผู้ประกอบการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามความแตกต่างของอายุ 15 คู่ คือ

1. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์มากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี , 30 - 39 ปี , 40 - 49 ปี , 50 - 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (5 คู่)

2. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์มากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี , 40 - 49 ปี , 50 - 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (4 คู่)

3. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์มากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 40-49 ปี, 50-59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (3 คู่)

4. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 40 - 49 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์มากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 50 - 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (2 คู่)

5. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 50 - 59 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์มากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป (1 คู่)

ตาราง 26 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุเป็นคู่ๆ ของกลุ่มผู้ประกอบการ กับการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ (I)	อายุ (J)	Mean	Std.Error	Sig.
			Difference (I-J)		
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	<20ปี	20 - 29	.200	.198	.314
		30 - 39	1.200(*)	.187	.000
		40 - 49	2.000(*)	.206	.000
		50 - 59	2.889(*)	.217	.000
		> 60 ปี	3.000(*)	.255	.000
	20 - 29	<20ปี	-.200	.198	.314
		30 - 39	1.000(*)	.094	.000
		40 - 49	1.800(*)	.129	.000
		50 - 59	2.689(*)	.145	.000
		> 60 ปี	2.800(*)	.198	.000
	30 - 39	<20ปี	-1.200(*)	.187	.000
		20 - 29	-1.000(*)	.094	.000
		40 - 49	.800(*)	.111	.000
		50 - 59	1.689(*)	.130	.000
		> 60 ปี	1.800(*)	.187	.000
40 - 49	<20ปี	-2.000(*)	.206	.000	
	20 - 29	-1.800(*)	.129	.000	
	30 - 39	-.800(*)	.111	.000	
	50 - 59	.889(*)	.156	.000	
	> 60 ปี	1.000(*)	.206	.000	

ตาราง 26 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ (I)	อายุ (J)	Mean	Std.Error	Sig.
			Difference (I-J)		
4. การมีส่วนร่วมในการ ติดตามและประเมินผล	50 - 59	<20ปี	-2.889(*)	.217	.000
		20 - 29	-2.689(*)	.145	.000
		30 - 39	-1.689(*)	.130	.000
		40 - 49	-.889(*)	.156	.000
		> 60 ปี	.111	.217	.609
	> 60 ปี	<20ปี	-3.000(*)	.255	.000
		20 - 29	-2.800(*)	.198	.000
		30 - 39	-1.800(*)	.187	.000
		40 - 49	-1.000(*)	.206	.000
		50 - 59	-.111	.217	.609

จากตาราง 26 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลกับอายุของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามความแตกต่างของอายุ 13 คู่ คือ

1. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลมากกว่ากลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี, 40 - 49 ปี, 50 - 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (4 คู่) แต่ไม่แตกต่างกันกับกลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี

2. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี, 40 - 49 ปี, 50 - 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (4 คู่)

3. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 40 - 49 ปี, 50 - 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (3 คู่)

4. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (2 คู่)

5. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลไม่แตกต่างกับกลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป

ตาราง 27 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุเป็นคู่ๆ ของกลุ่มผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ (I)	อายุ (J)	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.
5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา	< 20ปี	20 - 29	.000	.184	1.000
		30 - 39	.982(*)	.174	.000
		40 - 49	2.000(*)	.192	.000
		50 - 59	2.444(*)	.202	.000
		> 60 ปี	3.000(*)	.238	.000
		20 - 29	< 20ปี	.000	.184
	20 - 29	30 - 39	.982(*)	.088	.000
		40 - 49	2.000(*)	.120	.000
		50 - 59	2.444(*)	.135	.000
		> 60 ปี	3.000(*)	.184	.000
		< 20ปี	20 - 29	.000	.184

ตาราง 27 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	อายุ (I)	อายุ (J)	Mean Difference (I-J)	Std.Error	Sig.
5. การมีส่วนร่วมในการ บำรุงรักษา	30 - 39	< 20ปี	-.982(*)	.174	.000
		20 - 29	-.982(*)	.088	.000
		40 - 49	1.018(*)	.104	.000
		50 - 59	1.463(*)	.121	.000
		> 60 ปี	2.018(*)	.174	.000
	40 - 49	< 20ปี	-2.000(*)	.192	.000
		20 - 29	-2.000(*)	.120	.000
		30 - 39	-1.018(*)	.104	.000
		50 - 59	.444(*)	.146	.003
		> 60 ปี	1.000(*)	.192	.000
	50 - 59	< 20ปี	-2.444(*)	.202	.000
		20 - 29	-2.444(*)	.135	.000
		30 - 39	-1.463(*)	.121	.000
		40 - 49	-.444(*)	.146	.003
> 60 ปี		.556(*)	.202	.007	
> 60 ปี	< 20ปี	-3.000(*)	.238	.000	
	20 - 29	-3.000(*)	.184	.000	
	30 - 39	-2.018(*)	.174	.000	
	40 - 49	-1.000(*)	.192	.000	
	50 - 59	-.556(*)	.202	.007	

จากตาราง 27 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา กับอายุของกลุ่มผู้ประกอบการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามความแตกต่างของอายุ 14 คู่ คือ

1. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษามากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี , 40 – 49 ปี , 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (4 คู่) แต่ไม่แตกต่างกันกับกลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 20 – 29 ปี
2. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 20 – 29 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษามากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี , 40 – 49 ปี , 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (4 คู่)
3. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษามากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี , 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (3 คู่)
4. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษามากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (2 คู่)
5. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา มากกว่ากลุ่มผู้ประกอบการที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป

สมมติฐานที่ 6

H_0 : ความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

H_1 : ความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 28 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยของกลุ่มผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม		รายได้เฉลี่ย				
		Sum of Squares	df	Mean Squares	F	Sig
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม	Between Group	97.435	4	24.359	145.871	.000*
	Within Group	16.699	100	.167		
	Total	114.133	104			
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม	Between Group	108.833	4	27.208	150.479	.000*
	Within Group	18.081	100	.181		
	Total	126.914	104			
3. การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์	Between Group	72.905	4	18.226	161.505	.000*
	Within Group	11.285	100	.113		
	Total	84.190	104			
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	Between Group	70.947	4	17.737	126.298	.000*
	Within Group	14.044	100	.140		
	Total	84.990	104			
5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา	Between Group	69.513	4	17.378	136.670	.000*
	Within Group	12.715	100	.127		
	Total	82.229	104			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 28 พิจารณาจากค่า Sig. เปรียบเทียบกับค่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณารายข้อย่อย พบว่า

การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม พบว่า รายได้เฉลี่ยต่างกันมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม พบว่า รายได้เฉลี่ยต่างกันมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ พบว่า รายได้เฉลี่ยต่างกันมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล พบว่า รายได้เฉลี่ยต่างกันมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา พบว่า รายได้เฉลี่ยต่างกันมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ดังนั้น เพื่อทราบถึงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างรายได้เฉลี่ยของกลุ่มผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ในระดับที่แตกต่างกัน จึงได้ทำการทดสอบ LSD ผลการทดสอบปรากฏดังตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 29 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยเป็นคู่ๆ ของกลุ่มผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนการประชุม แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	รายได้เฉลี่ย (I)	รายได้เฉลี่ย (J)	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม	<5,000	5,001-10,000	.905(*)	.159	.000
		10,001-15,000	1.694(*)	.162	.000
		15,001-20,000	2.559(*)	.175	.000
		>20,001	3.500(*)	.187	.000
5,001 - 10,000	<5,000	5,001-10,000	-.905(*)	.159	.000
		10,001-15,000	.788(*)	.099	.000
		15,001-20,000	1.653(*)	.120	.000
		>20,001	2.595(*)	.136	.000

ตาราง 29 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	รายได้เฉลี่ย (I)	รายได้เฉลี่ย (J)	Mean Difference (I-J)	Std.Error	Sig.
1. การมีส่วนร่วมใน การวางแผนและการ ประชุม	10,001 -15,000	<5,000	-1.694(*)	.162	.000
		5,001-10,000	-.788(*)	.099	.000
		15,001-20,000	.865(*)	.123	.000
		>20,001	1.806(*)	.139	.000
	15,001 - 20,000	<5,000	-2.559(*)	.175	.000
		5,001-10,000	-1.653(*)	.120	.000
		10,001-15,000	-.865(*)	.123	.000
		>20,001	.941(*)	.154	.000
	> 20,001	<5,000	-3.500(*)	.187	.000
		5,001-10,000	-2.595(*)	.136	.000
10,001-15,000		-1.806(*)	.139	.000	
15,001-20,000		-.941(*)	.154	.000	

จากตาราง 29 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมกับรายได้เฉลี่ยของกลุ่มผู้ประกอบการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามความแตกต่างของรายได้เฉลี่ย 10 คู่ คือ

1. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 5,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท, 10,001 – 15,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (4 คู่)

2. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (3 คู่)

3. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (2 คู่)

4. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุมมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (1 คู่)

ตาราง 30 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยเป็นคู่ๆ ของกลุ่มผู้ประกอบการกับการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	รายได้เฉลี่ย (I)	รายได้เฉลี่ย (J)	Mean Difference (I-J)	Std.Error	Sig.
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม	<5,000	5,001-10,000	.432	.166	.010
		10,001-15,000	1.000(*)	.169	.000
		15,001-20,000	2.000(*)	.182	.000
		>20,001	3.500(*)	.194	.000
	5,001 - 10,000	<5,000	-.432	.166	.010
		10,001-15,000	.568(*)	.104	.000
		15,001-20,000	1.568(*)	.125	.000
		>20,001	3.068(*)	.141	.000
	10,001 -15,000	<5,000	-1.000(*)	.169	.000
		5,001-10,000	-.568(*)	.104	.000
		15,001-20,000	1.000(*)	.128	.000
		>20,001	2.500(*)	.145	.000

ตาราง 30 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	รายได้เฉลี่ย (I)	รายได้เฉลี่ย (J)	Mean Difference (I-J)	Std.Error	Sig.
2. การมีส่วนร่วมใน การปฏิบัติตาม	15,001 - 20,000	<5,000	-2.000(*)	.182	.000
		5,001-10,000	-1.568(*)	.125	.000
		10,001-15,000	-1.000(*)	.128	.000
		>20,001	1.500(*)	.160	.000
	> 20,001	<5,000	-3.500(*)	.194	.000
		5,001-10,000	-3.068(*)	.141	.000
		10,001-15,000	-2.500(*)	.145	.000
		15,001-20,000	-1.500(*)	.160	.000

จากตาราง 30 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามกับรายได้เฉลี่ยของกลุ่มผู้ประกอบการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามความแตกต่างของรายได้เฉลี่ย 9 คู่ คือ

1. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 5,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (3 คู่) แต่ไม่แตกต่างกับกลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท
2. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (3 คู่)
3. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (2 คู่)
4. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (1 คู่)

ตาราง 31 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยเป็นคู่ๆ ของกลุ่มผู้ประกอบการกับ การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	รายได้เฉลี่ย		Mean	Std.Error	Sig.
	(I)	(J)	Difference (I-J)		
3. การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์	<5,000	5,001-10,000	1.000(*)	.131	.000
		10,001-15,000	1.548(*)	.133	.000
		15,001-20,000	2.059(*)	.144	.000
		>20,001	3.333(*)	.153	.000
	5,001 – 10,000	<5,000	-1.000(*)	.131	.000
		10,001-15,000	.548(*)	.082	.000
		15,001-20,000	1.059(*)	.098	.000
		>20,001	2.333(*)	.112	.000
	10,001 -15,000	<5,000	-1.548(*)	.133	.000
		5,001-10,000	-.548(*)	.082	.000
		15,001-20,000	.510(*)	.101	.000
		>20,001	1.785(*)	.114	.000
	15,001 - 20,000	<5,000	-2.059(*)	.144	.000
		5,001-10,000	-1.059(*)	.098	.000
		10,001-15,000	-.510(*)	.101	.000
		>20,001	1.275(*)	.127	.000
	> 20,001	<5,000	-3.333(*)	.153	.000
		5,001-10,000	-2.333(*)	.112	.000
		10,001-15,000	-1.785(*)	.114	.000
		15,001-20,000	-1.275(*)	.127	.000

จากตาราง 31 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์กับรายได้เฉลี่ยของกลุ่มผู้ประกอบการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามความแตกต่างของรายได้เฉลี่ย 10 คู่ คือ

1. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 5,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์มากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท ,10,001 – 15,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาทและมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (4 คู่)
2. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์มากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (3 คู่)
3. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์มากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (2 คู่)
4. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์มากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (1 คู่)

ตาราง 32 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยเป็นคู่ๆ ของกลุ่มผู้ประกอบการกับ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	รายได้	รายได้เฉลี่ย (J)	Mean	Std.Error	Sig.
	เฉลี่ย (I)		Difference (I-J)		
4. การมีส่วนร่วมในการ ติดตามและประเมินผล	<5,000	5,001-10,000	.676(*)	.146	.000
		10,001-15,000	1.258(*)	.149	.000
		15,001-20,000	2.000(*)	.161	.000
		>20,001	3.000(*)	.171	.000

ตาราง 32 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	รายได้เฉลี่ย (I)	รายได้เฉลี่ย (J)	Mean	Std.Error	Sig.
			Difference (I-J)		
4. การมีส่วนร่วมใน การติดตามและ ประเมินผล	5,001 - 10,000	<5,000	-.676(*)	.146	.000
		10,001-15,000	.582(*)	.091	.000
		15,001-20,000	1.324(*)	.110	.000
		>20,001	2.324(*)	.124	.000
	10,001 -15,000	<5,000	-1.258(*)	.149	.000
		5,001-10,000	-.582(*)	.091	.000
		15,001-20,000	.742(*)	.113	.000
		>20,001	1.742(*)	.127	.000
	15,001 - 20,000	<5,000	-2.000(*)	.161	.000
		5,001-10,000	-1.324(*)	.110	.000
		10,001-15,000	-.742(*)	.113	.000
		>20,001	1.000(*)	.141	.000
	> 20,001	<5,000	-3.000(*)	.171	.000
		5,001-10,000	-2.324(*)	.124	.000
		10,001-15,000	-1.742(*)	.127	.000
		15,001-20,000	-1.000(*)	.141	.000

จากตาราง 32 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลกับ รายได้เฉลี่ยของกลุ่มผู้ประกอบการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามความแตกต่างของรายได้เฉลี่ย 10 คู่ คือ

1. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 5,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท, 10,001 – 15,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาทและมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (4 คู่)

2. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (3 คู่)

3. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (2 คู่)

4. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลมากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (1 คู่)

ตาราง 33 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยเป็นคู่ๆ ของกลุ่มผู้ประกอบการกับ การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา แบบ LSD (ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.01)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	รายได้	รายได้เฉลี่ย	Mean	Std.Error	Sig.
	เฉลี่ย	(J)	Difference		
	(I)		(I-J)		
5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา	<5,000	5,001-10,000	.432(*)	.139	.002
		10,001-15,000	1.032(*)	.141	.000
		15,001-20,000	2.000(*)	.153	.000
		>20,001	2.667(*)	.163	.000

ตาราง 33 (ต่อ)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	รายได้เฉลี่ย (I)	รายได้เฉลี่ย (J)	Mean Difference (I-J)	Std.Error	Sig.
5. การมีส่วนร่วมใน การบำรุงรักษา	5,001 - 10,000	<5,000	-.432(*)	.139	.002
		10,001-15,000	.600(*)	.087	.000
		15,001-20,000	1.568(*)	.104	.000
		>20,001	2.234(*)	.118	.000
	10,001 - 15,000	<5,000	-1.032(*)	.141	.000
		5,001-10,000	-.600(*)	.087	.000
		15,001-20,000	.968(*)	.108	.000
		>20,001	1.634(*)	.121	.000
	15,001 - 20,000	<5,000	-2.000(*)	.153	.000
		5,001-10,000	-1.568(*)	.104	.000
		10,001-15,000	-.968(*)	.108	.000
		>20,001	.667(*)	.134	.000
	> 20,001	<5,000	-2.667(*)	.163	.000
		5,001-10,000	-2.234(*)	.118	.000
		10,001-15,000	-1.634(*)	.121	.000
		15,001-20,000	-.667(*)	.134	.000

จากตาราง 33 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาที่รายได้เฉลี่ยของกลุ่มผู้ประกอบการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามความแตกต่างของรายได้เฉลี่ย 10 คู่ คือ

1. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 5,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษามากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท, 10,001 – 15,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (4 คู่)
2. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษามากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (3 คู่)

3. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษามากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (2 คู่)

4. กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีค่าเฉลี่ยประเด็นการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษามากกว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้เฉลี่ยมากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป (1 คู่)

ส่วนที่ 6 วิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ประกอบการ เกี่ยวกับความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ตาราง 34 แสดงจำนวน และร้อยละของระดับความคิดเห็นของกลุ่มผู้ประกอบการ เกี่ยวกับความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านต่างๆ ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวก และกิจกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว ด้านต่างๆ	ระดับความคิดเห็นของ กลุ่มผู้ประกอบการ	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านต้องการให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกใดเพิ่มเติมจากในปัจจุบัน		
- ป้ายนำเที่ยว (ไทย-อังกฤษ)	54	17.0
- ห้องน้ำ	80	25.2
- ที่ทำการประชาสัมพันธ์ติดต่อ	63	19.9
- สถานที่จอดรถรับ-ส่ง	47	14.8
- เอกสารประชาสัมพันธ์	42	13.2
- ยุวอาสาสมัครนำเที่ยว	27	8.5
- อื่นๆ	4	1.3
รวม	317	100.0

ตาราง 34 (ต่อ)

ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว ด้านต่างๆ	ระดับความคิดเห็นของ กลุ่มผู้ประกอบการ	
	จำนวน	ร้อยละ
2. ท่านต้องการให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่สีเขียว บางกะเจ้าอะไรบ้างเพิ่มเติมจากในปัจจุบัน		
- การขี่จักรยานเสือภูเขา	21	10.3
- การล่องเรือชมหิ่งห้อย	25	12.3
- สัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้าน	87	42.6
- การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	67	32.8
- อื่นๆ	4	2.0
รวม	204	100.0
3. ท่านคิดว่า ท่านสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวแบบ ยั่งยืนบนพื้นที่สีเขียว ได้อย่างไร		
- ร่วมอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยว บนพื้นที่สีเขียว	91	34.1
- ร่วมกันเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สีเขียวอย่างรู้คุณค่าและพอดี	74	27.7
- ร่วมกันลดปริมาณการก่อให้เกิดของเสีย จำพวกขยะ พลาสติก โฟม และอื่นๆ	99	37.1
- อื่นๆ	3	1.1
รวม	267	100.0

จากตาราง 34 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านต่างๆ รายชื่อของกลุ่มผู้ประกอบการ พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกที่ต้องการมากที่สุด คือ ห้องน้ำ ร้อยละ 25.2 รองลงมา คือ ที่ทำการประชาสัมพันธ์ติดต่อ ร้อยละ 19.9 ป้ายนำเที่ยว (ไทย-อังกฤษ) ร้อยละ 17.0 สถานที่จอดรถรับส่ง ร้อยละ 14.8 เอกสารประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 13.2 ยุวอาสาสมัคร ร้อยละ 8.5 และอื่นๆ ได้แก่ ถนนเส้นทางที่เดินทางเข้ามาเพื่อให้แก้ไขปัญหาการจราจรติดขัด และมีการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้ ตลอดจนให้ภาครัฐ-เอกชนเข้ามามีส่วนร่วม และเพิ่มสถานที่นั่งพักของนักท่องเที่ยว เป็นร้อยละ 1.3 ในด้านการเพิ่มเติมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ต้องการให้มีในบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้ามากที่สุด คือ สัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้าน ร้อยละ 42.6 รองลงมาคือ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ร้อยละ 32.8 การล่องเรือชมหิ่งห้อย ร้อยละ 12.3 การขี่จักรยานเสือภูเขา ร้อยละ 10.3 และอื่นๆ ได้แก่ อยากให้มีวิถีชีวิตแบบอดีตให้นักท่องเที่ยวชมให้มีกิจกรรมสันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ร่วมกันปลูกต้นไม้ ลานดนตรี ร้อยละ 2.0 ผู้ประกอบการต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนบนพื้นที่สีเขียวในด้านร่วมกันลดปริมาณการก่อให้เกิดของเสีย จำพวกขยะ พลาสติก โฟม และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 37.1 รองลงมา คือ ร่วมอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวบนพื้นที่สีเขียว คิดเป็นร้อยละ 34.1 ร่วมกันเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สีเขียวอย่างรู้คุณค่า และพอดี ร้อยละ 27.7 และอื่นๆ ได้แก่ ช่วยปลูกต้นไม้ เพิ่มพื้นที่สีเขียว ควบคุมคุณภาพของสินค้า ร่วมกันใช้จักรยานแทนรถยนต์ ร้อยละ 1.1

ส่วนที่ 7 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านต่างๆของกลุ่มนักท่องเที่ยว

ตาราง 35 จำนวน และร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	นักท่องเที่ยว (N=168)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	77	45.8
หญิง	91	54.2
2. อายุ		
น้อยกว่า 20 ปี	11	6.5
20 - 29 ปี	75	44.6
30 - 39 ปี	38	22.7
40 - 49 ปี	32	19.0
50 - 59 ปี	11	6.6
60 ปีขึ้นไป	1	0.6
3. อาชีพ		
รับราชการ	22	13.1
รัฐวิสาหกิจ	7	4.2
รับจ้าง	47	28.0
ธุรกิจส่วนตัว	38	22.6
อื่นๆ ได้แก่ นักศึกษา	54	32.1

ตาราง 35 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	นักท่องเที่ยว (N=168)	
	จำนวน	ร้อยละ
4. รายได้เฉลี่ย		
ไม่เกิน 5,000 บาท	35	20.8
5,001 – 10,000 บาท	39	23.2
10,001 – 15,000 บาท	41	24.4
15,001 – 20,000 บาท	19	11.3
สูงกว่า 20,001 บาทขึ้นไป	34	20.3
5. ภูมิลำเนา		
กรุงเทพมหานคร	90	53.6
อื่นๆ	78	46.4
6. ท่านเดินทางมาด้วยวิธีใด		
รถส่วนตัว	98	58.3
รถรับจ้าง	52	31.0
รถประจำทาง	12	7.1
อื่นๆ	6	3.6
7. ท่านทราบข้อมูลการท่องเที่ยวของพื้นที่สีเขียว บางกะเจ้าจากที่ใด		
นิตยสาร วารสาร	14	8.3
หนังสือพิมพ์	10	6.0
โทรทัศน์	35	20.8
ผู้อื่นบอกต่อ	79	47.0
ทางอินเทอร์เน็ต	26	15.5
อื่นๆ	4	2.4

จากตาราง 35 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 54.2 และเพศชายร้อยละ 45.8 มีอายุอยู่ในช่วง 20-29 ปี ร้อยละ 44.6 รองลงมาคือช่วงอายุ 30-39 ปี ร้อยละ 22.7 ช่วงอายุ 40-49 ปี ร้อยละ 19.0 ช่วงอายุ 50-59 ปี ร้อยละ 6.6 ช่วงอายุน้อยกว่า 20 ปี ร้อยละ 6.5 และอายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 0.6 กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา ร้อยละ 32.1 รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้างร้อยละ 28.0 ประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 22.6 รับราชการ ร้อยละ 13.1 และรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 4.2 ในส่วนของรายได้เฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ที่ 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 24.4 รองลงมาคือ 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 23.2 ไม่เกิน 5,000 บาท ร้อยละ 20.8 สูงกว่า 20,001 บาท ร้อยละ 20.3 และรายได้ 15,001-20,000 บาท ร้อยละ 11.3 ภูมิลำเนาเป็นคนจังหวัดกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 53.6 และเป็นคนจังหวัดอื่นๆ เช่น จังหวัดสมุทรปราการ ปทุมธานี นครศรีธรรมราช กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาเที่ยวโดยใช้รถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 58.3 รองลงมาโดยรถรับจ้าง ร้อยละ 31.0 รถประจำทาง ร้อยละ 7.1 อื่นๆ เช่น การเดิน จักรยาน หรือมอเตอร์ไซด์ ร้อยละ 3.6 โดยทราบข้อมูลการท่องเที่ยวของพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้าโดยผู้อื่นบอกต่อ ร้อยละ 47.0 รองลงมาจากโทรทัศน์ ร้อยละ 20.8 จากทางอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 15.5 จากนิตยสาร วารสาร ร้อยละ 8.3 จากหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 6.0 และอื่นๆ ได้แก่ เป็นคนพื้นที่ใกล้เคียง ป้ายข้างทาง อาจารย์ ร้อยละ 2.4

ตาราง 36 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านต่างๆ ของกลุ่มนักท่องเที่ยว

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					(\bar{x})	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. เส้นทางคมนาคม ถนนต่างๆ ที่ใช้เดินทางมาแหล่งท่องเที่ยว มีความสะดวกสบาย และปลอดภัย	18 (10.7)	80 (47.6)	58 (34.5)	10 (6.0)	2 (1.2)	3.61	0.80	มาก
2. การคมนาคมขนส่งมาแหล่งท่องเที่ยว มีความสะดวกเร็ว เช่น รถรับจ้าง รถประจำทาง เป็นต้น	12 (7.1)	41 (24.4)	84 (50.0)	26 (15.5)	5 (3.0)	3.17	0.88	ปานกลาง
3. ป้ายบอกทางมาแหล่งท่องเที่ยวมีความชัดเจนและได้มาตรฐาน	23 (13.7)	57 (33.9)	60 (35.7)	26 (15.5)	2 (1.2)	3.43	0.95	มาก
4. สถานที่จอดรถมีเพียงพอในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	22 (13.1)	54 (32.1)	69 (41.1)	20 (11.9)	3 (1.8)	3.43	0.93	มาก
5. ห้องสุขามีให้บริการเพียงพอแก่ความต้องการของนักท่องเที่ยว	10 (6.0)	37 (22.0)	62 (36.9)	50 (29.8)	9 (5.4)	2.93	0.99	ปานกลาง
6. ห้องสุขามีความสะอาด ถูกสุขอนามัย	12 (7.1)	30 (17.9)	80 (47.6)	39 (23.2)	7 (4.2)	3.01	0.93	ปานกลาง
7. มีบริเวณที่นั่งพักผ่อนเพียงพอแก่ความต้องการของนักท่องเที่ยว และสะอาดร่มรื่น	13 (7.7)	55 (32.7)	77 (45.8)	16 (9.5)	7 (4.2)	3.30	0.90	ปานกลาง
8. มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและดูแลด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยว	14 (8.3)	50 (29.8)	70 (41.7)	30 (17.9)	4 (2.3)	3.24	0.92	ปานกลาง

ตาราง 36 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					(\bar{x})	S.D.	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
9. มีการให้บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยว และกิจกรรมทางการท่องเที่ยวอื่นๆ	18 (10.7)	45 (26.8)	67 (39.9)	35 (20.8)	3 (1.8)	3.24	0.96	ปานกลาง
10. มีการจัดการสภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น อากาศ แม่น้ำลำคลอง เป็นต้น	25 (14.9)	79 (47.0)	56 (33.3)	6 (3.6)	2 (1.2)	3.71	0.81	มาก
11. มีการจำกัดขยะที่ถูกละทิ้ง	17 (10.2)	60 (35.7)	74 (44.0)	13 (7.7)	4 (2.4)	3.43	0.87	มาก
12. มีการดูแลและบำรุงรักษาสภาพสมบูรณ์ทางธรรมชาติได้เป็นอย่างดี	37 (22.1)	77 (45.8)	38 (22.6)	14 (8.3)	2 (1.2)	3.79	0.92	มาก
13. มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่ดี และมีความน่าสนใจ	20 (11.9)	60 (35.7)	65 (38.7)	21 (12.5)	2 (1.2)	3.45	0.90	มาก
14. แหล่งท่องเที่ยว มีความหลากหลายทางพื้นที่ และทางธรรมชาติ	19 (11.3)	72 (42.9)	59 (35.1)	13 (7.7)	5 (3.0)	3.52	0.90	มาก
15. แหล่งท่องเที่ยว มีความน่าสนใจ และคงความเป็นพื้นที่สีเขียว (พื้นที่ทางเกษตรกรรม และธรรมชาติ) ไว้ได้เป็นอย่างดี	38 (22.6)	77 (45.8)	46 (27.4)	2 (1.2)	5 (3.0)	3.84	0.89	มาก
รวม						3.40	0.91	ปานกลาง

จากตาราง 36 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในประเด็นต่างๆ เมื่อพิจารณารายข้อย่อยโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ มีผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยว มีความน่าสนใจ และคงความเป็นพื้นที่สีเขียว (พื้นที่ทางเกษตรกรรม และธรรมชาติ) ไปได้เป็นอย่างดี ($\bar{x} = 3.84$) พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2. มีการดูแลและบำรุงรักษาสภาพสมบูรณ์ทางธรรมชาติได้เป็นอย่างดี ($\bar{x} = 3.79$) พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
3. มีการจัดการสภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น อากาศ แม่น้ำลำคลอง เป็นต้น ($\bar{x} = 3.71$) พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
4. เส้นทางคมนาคม ถนนต่างๆที่ใช้เดินทางมาแหล่งท่องเที่ยว มีความสะดวกสบาย และปลอดภัย ($\bar{x} = 3.61$) พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
5. แหล่งท่องเที่ยว มีความหลากหลายทางพื้นที่ และทางธรรมชาติ ($\bar{x} = 3.52$) พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
6. มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่ดี และมีความน่าสนใจ ($\bar{x} = 3.45$) พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
7. มีป้ายบอกทางมาแหล่งท่องเที่ยวมีความชัดเจนและได้มาตรฐาน สถานที่จอดรถมีเพียงพอในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว และมีการจำกัดขยะที่ถูกต้องลักษณะ ($\bar{x} = 3.43$) พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
8. มีบริเวณที่นั่งพักผ่อนเพียงพอแก่ความต้องการของนักท่องเที่ยว และสะอาดร่มรื่น ($\bar{x} = 3.30$) พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
9. มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและดูแลด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยว และมีการให้บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยว และกิจกรรมทางการท่องเที่ยวอื่นๆ ($\bar{x} = 3.24$) พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
10. การคมนาคมขนส่งมาแหล่งท่องเที่ยว มีความสะดวกรวดเร็ว เช่น รถรับจ้าง รถประจำทาง เป็นต้น ($\bar{x} = 3.17$) พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
11. ห้องสุขามีความสะอาด ถูกสุขอนามัย ($\bar{x} = 3.01$) พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
12. ห้องสุขามีให้บริการเพียงพอแก่ความต้องการของนักท่องเที่ยว ($\bar{x} = 2.93$) พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 37 แสดงจำนวน และร้อยละของแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว และ ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของนักท่องเที่ยว

ประเด็น	นักท่องเที่ยว (N = 168)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านชอบแหล่งท่องเที่ยวใดบ้างในการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ สี่เขี้ยวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ		
- ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง	131	48.9
- สวนศรีนครเขื่อนขันธ์	56	20.9
- บ้านรูปสมุนไพโร	23	8.6
- โฮมสเตย์บางน้ำผึ้ง	44	16.4
- ป่าเชิงชุมชนทรงคนอง	5	1.9
- วัดบางกระสอบ	7	2.6
- อื่นๆ	2	0.7
รวม	268	100.0
2. ท่านชอบกิจกรรมทางการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่สี่เขี้ยว บางกะเจ้าอะไรบ้างในปัจจุบัน		
- การขี่จักรยานเสือภูเขา	54	24.0
- การล่องเรือชมหิ่งห้อย	99	44.0
- การดูนก	10	4.4
- การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	56	24.9
- อื่นๆ	6	2.7
รวม	225	100.0

ตาราง 37 (ต่อ)

ประเด็น	นักท่องเที่ยว (N = 168)	
	จำนวน	ร้อยละ
3. ท่านต้องการให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกใดเพิ่มเติมในปัจจุบัน		
- ป้ายนำเที่ยว (ไทย-อังกฤษ)	79	23.0
- ห้องน้ำ	85	24.8
- ที่ทำการประชาสัมพันธ์ติดต่อ	46	13.5
- สถานที่จอดรถรับ-ส่ง	59	17.2
- เอกสารประชาสัมพันธ์	43	12.5
- ยุวอาสาสมัครนำเที่ยว	24	7.0
- อื่นๆ	7	2.0
รวม	343	100.0
4. ท่านคิดว่า ท่านสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการ การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนบนพื้นที่สีเขียว ได้อย่างไร		
- ร่วมอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวบนพื้นที่ สีเขียว	125	36.3
- ร่วมกันเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ธรรมชาติบนพื้นที่สีเขียวอย่างรู้คุณค่าและพอดี	96	27.9
- ร่วมกันลดปริมาณการก่อให้เกิดของเสีย จำพวกขยะ พลาสติก โฟม และอื่นๆ	121	35.2
- อื่นๆ	2	0.6
รวม	344	100.0

* แบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 37 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว และความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของนักท่องเที่ยวรายข้อ พบว่า แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุด คือ ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ร้อยละ 48.9 รองลงมา คือ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ร้อยละ 20.9 โฮมสเตย์บางน้ำผึ้ง ร้อยละ 16.4 บ้านรูปสมุนไพรร้อยละ 8.6 วัดบางกระสอบ ร้อยละ 2.6 ป่าเชิงชุมชนทรงคนอง ร้อยละ 1.9 และอื่นๆ ได้แก่ การชมหิ่งห้อย ร้อยละ 0.7 ในด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่สีเขียว บางกะเจ้ามีกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุด คือ การล่องเรือชมหิ่งห้อย ร้อยละ 44.0 รองลงมา คือ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรร้อยละ 24.9 การขี่จักรยานเสือภูเขา ร้อยละ 24.0 การดูนก ร้อยละ 4.4 และอื่นๆ ได้แก่ พักผ่อน วาดภาพ การแสดงดนตรีไทย และบางคนยังไม่เคยสัมผัสกับกิจกรรมในพื้นที่บางกะเจ้า ร้อยละ 2.7 สิ่งอำนวยความสะดวกที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีมากที่สุด คือ ห้องน้ำ ร้อยละ 24.8 รองลงมา คือ ป้ายนำเที่ยว (ไทย-อังกฤษ) ร้อยละ 23.0 สถานที่จอดรถรับ-ส่ง ร้อยละ 17.2 ที่ทำการประชาสัมพันธ์ติดต่อ ร้อยละ 13.5 เอกสารประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 12.5 ยุวอาสาสมัครนำเที่ยว ร้อยละ 7.0 และอื่นๆ ได้แก่ การดูแลเรื่องการจัดขยะ ต้องการความสะดวกของพื้นที่ การพูดเสียงตามสายควรมีภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักท่องเที่ยว ร้อยละ 2.0 ในส่วนของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนบนพื้นที่สีเขียว สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการมีส่วนร่วมที่สุด คือ ร่วมอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวบนพื้นที่สีเขียว ร้อยละ 36.3 รองลงมา คือ ร่วมกันลดปริมาณการก่อให้เกิดของเสีย จำพวกขยะ พลาสติก โฟม และอื่นๆ ร้อยละ 35.2 ร่วมกันเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สีเขียวอย่างรู้คุณค่าและพอดี ร้อยละ 27.9 และอื่นๆ ได้แก่ อยากให้ตลาดบางน้ำผึ้ง มีเอกลักษณ์ในการลดปริมาณขยะพวกพลาสติก เช่น ไม่ใช้โฟมในการใส่อาหาร แต่ให้เปลี่ยนมาใช้ใบตองแทน ซึ่งอาจไม่สะดวกในช่วงแรกแต่ถ้ามีการประชาสัมพันธ์ที่ดีก็จะเป็นจุดเด่นของตลาดแห่งนี้ เพิ่มถึงขยะ ร้อยละ 0.6

ส่วนที่ 8 บทสัมภาษณ์องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 6 ตำบล บริเวณพื้นที่สีเขียว

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงบทสัมภาษณ์ของระดับผู้บริหารของตำบลต่างๆ บริเวณพื้นที่สีเขียว บางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 6 คน ได้แก่

1. นายสิทธิวิชัย อินทร์น้อย ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ
2. นายเกษมสี จันทร์สุข ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ
3. นายสาโรจน์ ขาติพราหมณ์ ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกะเจ้า
4. นายวัชระ เต็มวรรณภักดิ์ ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง
5. นายสำเนา รัชมิตต์ ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง
6. นายจิตร มะลิรัตน์ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางกอบัว

นายสิทธิวิชัย อินทร์น้อย

ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ

ตำบลบางกระสอบ ประกอบด้วยพื้นที่สีเขียวร้อยละ 60 ของพื้นที่ทั้งหมด ประกอบด้วยพื้นที่ว่างเปล่า และพื้นที่ป่า ซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารจัดการของกรมป่าไม้ ทั้งนี้ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปดำเนินกิจกรรมใดๆ บริเวณพื้นที่สีเขียวดังกล่าว ในส่วนพื้นที่เกษตรกรรม ส่วนใหญ่ไม่มีการทำการเกษตรมากนัก เนื่องจากประชาชนออกทำงานนอกพื้นที่มากขึ้นในปัจจุบัน

ในส่วนของนโยบายทางด้านการท่องเที่ยว ทางองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มี การดำเนินนโยบายดังกล่าว หรือการสนับสนุนการพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวอย่าง เป็นรูปธรรม แต่ทั้งนี้ ทางตำบลบางกระสอบ ก็มีจุดเด่นที่น่าสนใจ ก็คือ วัดบางกระสอบ มีโบสถ์เก่า อายุกว่าร้อยปี รวมถึงเส้นทางท่องเที่ยวจักรยาน หากแต่ไม่ได้รับการบริหารจัดการ การ ประสานงานและการบูรณาการร่วมกันอย่างจริงจัง ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับแนวคิดของผู้บริหาร งบประมาณ และบุคลากร รวมถึงความต้องการของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ แห่งนี้

สำหรับการจัดการสิ่งแวดล้อมของพื้นที่สีเขียว นั้น ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเน้น การกำจัดเก็บขยะเป็นสำคัญ โดยมีการตั้งภาชนะรองรับขยะบริเวณหน้าบ้านทุกหลัง รวมถึงการ จัดเก็บแยกขยะ

แผนการพัฒนากการท่องเที่ยวในอนาคตนั้น ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบาง กระสอบกล่าวว่า ทางองค์การบริหารส่วนตำบลอยากให้มีการจัดตั้งชมรมจักรยานในพื้นที่ พัฒนา

แผนการพัฒนากองท่องเที่ยวในอนาคตนั้น ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบกล่าวว่า ทางองค์การบริหารส่วนตำบลอยากให้มีการจัดตั้งชมรมจักรยานในพื้นที่ พัฒนาและฟื้นฟูบูรณะแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่สำคัญของตำบล รวมถึงการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวร่วมกับตำบลอื่นๆในบริเวณพื้นที่สีเขียว พร้อมการสร้างมัคคุเทศก์ท้องถิ่น โดยเฉพาะเยาวชน เพื่อสร้างรายได้และปลูกฝังจิตสำนึกรักท้องถิ่นให้เกิดขึ้นแก่ชุมชน เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

นายเกษมสี จันทร์สุข

ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางยอ

พื้นที่ของตำบลบางยอ ประกอบด้วยพื้นที่ 2 ส่วนคือ พื้นที่ลุ่มแควลุ่ม และพื้นที่โคกตั้งข้าว พืชผลเดิม ซึ่งปัจจุบันไม่มีการใช้งานแต่อย่างใด มีภาคเอกชนเป็นเจ้าของพื้นที่ นอกจากนี้ยังดูแลเส้นทางถนนทางเข้าสู่ 6 ตำบลบริเวณคุ้งกระเพาะหมู ยาวประมาณ 4 กิโลเมตร ส่งผลให้ขาดพื้นที่ในการจัดการท่องเที่ยวบริเวณตำบลบางยอ ดังนั้น ตำบลบางยอจึงเปรียบเสมือนทางผ่านในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวต่างๆของตำบลอื่น

กลุ่มชุมชนท้องถิ่น หรือกลุ่มผลิตภัณฑ์ตำบลของบางยอนั้น ปัจจุบันยังคงเป็นกลุ่มอาชีพขนาดเล็ก โดยองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนงบประมาณเริ่มแรกเพื่อสามารถให้กิจกรรมต่างๆดำเนินงานไปได้ เช่น กลุ่มขนมหวานหม้อแกง หมู 3 บางยอ หรือกลุ่มของแกะสลักจากกะลามะพร้าว ทั้งนี้ กลุ่มผลิตภัณฑ์เหล่านี้ก็ได้รับการเอื้อประโยชน์จากตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ตำบลบางน้ำผึ้ง โดยมีการนำสินค้าเข้าไปจำหน่ายและสร้างชื่อเสียงให้กับตำบลได้ในระดับหนึ่ง

ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลก็มีประชุมร่วมกันระหว่าง 6 ตำบล เพื่อพิจารณาหารือเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของพื้นที่สีเขียว รวมถึงการบูรณาการร่วมกันระหว่างพื้นที่ เช่น การกำจัดขยะ มลพิษต่างๆที่ส่งผลต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะฝุ่นที่อยู่บริเวณเส้นทางถนน นับเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญที่น่านักท่องเที่ยวเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆได้อย่างสะดวกสบายรวดเร็ว

ในอนาคตนี้ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลคาดว่า หากมีการเจรจากับภาคเอกชน ผู้เป็นเจ้าของพื้นที่ริมแม่น้ำ ซึ่งไม่ได้ใช้ประโยชน์ใดแล้ว ก็จะพิจารณาพื้นที่เหล่านี้เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว สร้างจุดดึงดูดใจแก่นักท่องเที่ยว นำรายได้เข้าสู่ชุมชนท้องถิ่น

นายสาโรจน์ ชาติพราหมณ์

ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางกะเจ้า

ตำบลบางกะเจ้า แบ่งเป็นพื้นที่ที่กรมป่าไม้ดูแลอยู่ และปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ พื้นที่ที่ชาวบ้านทำเกษตรกรรม มีไม่ถึงร้อยละ 20 ซึ่งปัจจุบันชาวบ้านทำเกษตรกรรมเป็นอาชีพเสริม หรือที่ทำกันมาดั้งเดิมเท่านั้น และยังมีพื้นที่ประเภทปล่อยร้าง จากช่วงที่เศรษฐกิจกำลังเติบโต จึงมีภาคเอกชนเข้ามาเป็นเจ้าของ โดยไม่รู้ว่าเป็นเขตควบคุมอาคาร และเป็นพื้นที่สีเขียว

แต่ในปัจจุบัน พื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า มีมูลนิธิชัยพัฒนา เข้ามาบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวร่วมกับกรมป่าไม้ ตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพฯ ทำให้เกิดกระแสตื่นตัวเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติบริเวณพื้นที่สีเขียว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตำบลบางกะเจ้า มีสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญที่เป็นพื้นที่ทางธรรมชาติขนาดใหญ่ คือ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ โดยมีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การขี่จักรยาน

ในส่วนของ องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ก็มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวเพียงเล็กน้อย โดยมีแนวคิดว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น ควรปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ และความต้องการของนักท่องเที่ยว ไม่ควรเข้าไปกำหนดกฎระเบียบ และบริหารจัดการมากนัก ซึ่งจะทำให้กลายเป็นการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ มากกว่าการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชาวบ้าน และสัมผัสวัฒนธรรมท้องถิ่น แต่ในขณะเดียวกัน ชุมชนท้องถิ่นก็มีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศดังกล่าว ผ่านการประชุมชี้แจงและประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวของตำบลระหว่างทางองค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชนท้องถิ่น ส่งผลให้เกิดการอนุรักษ์และดูแลพื้นที่สีเขียวมากขึ้น

ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลยังคงประสบปัญหาเรื่องการเข้ามาเช่าพื้นที่ที่อยู่อาศัยของคนนอกพื้นที่ ซึ่งบางครั้งไม่ได้ช่วยเหลือดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อม และไม่ทราบถึงความสำคัญของพื้นที่สีเขียวของตำบล และปัญหาในการติดต่อประสานงานต่างๆระหว่างชุมชนท้องถิ่นกับภาครัฐ เนื่องจากขาดอาคารสถานที่ทำการที่เหมาะสม โดยในอนาคตจึงความพยายามในการก่อสร้างที่ทำการใหม่ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่คนในท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวต่อไป อย่างไรก็ตาม ทางองค์การบริหารส่วนตำบล ยังคงมีแนวคิดในเรื่องการจัดการท่องเที่ยวว่า การเข้าไปบริหารจัดการท่องเที่ยวให้น้อยที่สุด เป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการอนุรักษ์จัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณพื้นที่สีเขียว ซึ่งจำเป็นต้องคงสภาพทางธรรมชาติไว้ให้ได้มากที่สุด ไม่จำเป็นต้องปรุงแต่งมากนัก ซึ่งกลุ่มชาวบ้านต่างรักษากฎระเบียบ ช่วยกันดูแลรักษาท้องถิ่นอยู่แล้ว เพียงแต่ต้องช่วยกันปลูกจิตสำนึกรักท้องถิ่นให้แก่คนรุ่นต่อไปด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้ ในปีนี้ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลยังมีแนวคิดเกี่ยวกับการจัดอบรม มัคคุเทศก์น้อย หรือมัคคุเทศก์ท้องถิ่น เพื่อนำรายได้เข้าสู่ท้องถิ่นควบคู่ไปกับการปลูกจิตสำนึกรัก บ้านเกิดไปพร้อมกัน ทั้งนี้ ควรมีการอบรมภาษาอังกฤษควบคู่ไปด้วย เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ เพื่อสร้างศักยภาพของบุคลากรในการรองรับต่ออุตสาหกรรม ท่องเที่ยวต่อไปในอนาคต

นายวัชระ เต็มวรรณภักดิ์

ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง

ตำบลทรงคนองนั้นได้เปรียบกว่าตำบลอื่นๆ ด้วยความได้เปรียบทางด้านวัฒนธรรม ค่อนข้างสูง มีชุมชนชาวมอญโบราณอาศัยอยู่ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 2 ในบริเวณตำบลตลาด และ ตำบลทรงคนอง ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีแนวคิดที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งแต่เดิมก็มีการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่บ้าง โดยสะท้อนให้เห็นถึงสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม มอญผ่านเสาไฟฟ้ารูปหงส์ เพื่อความสะดวกและปลอดภัยในการสัญจรของประชาชนและ นักท่องเที่ยว

ขณะนี้ นายอำเภอพระประแดง ก็มีแผนนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของพื้นที่ คู่ังกระเพาะหมูทั้ง 6 ตำบล เน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงนิเวศเป็นสำคัญ ซึ่งคาดว่าจะ เริ่มพัฒนาจากท่า จักรยาน ที่แต่เดิมเคยมีอยู่ แต่ไม่ได้ใส่สัญลักษณ์รูปจักรยานไว้ และขาดการ บำรุงดูแลรักษา ทำให้ไม่ได้ใช้ประโยชน์จากเส้นทางจักรยาน บวกกับขณะนี้ทางองค์การบริหาร ส่วนตำบลกำลังของงบประมาณโครงการในการบูรณะฟื้นฟูสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญทางวัฒนธรรม ซึ่งในพื้นที่ตำบลทรงคนอง มีอยู่ 4 แห่งคือ วัดโปรดเกศ มีพระนอน โบราณสถานเก่าแก่ วัดคันลัด เป็นวัดมอญ ดูได้จากเสาหงส์ และมีประเพณีที่ควรแก่การอนุรักษ์คือ ประเพณีแห่ธงตะขาบ และ วัดจากแดง ซึ่งมีเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ และวัดป่าเกด ที่มีโบสถ์ไม้เก่ากว่าร้อยปี ซึ่งสถานที่ เหล่านี้ควรค่าแก่การอนุรักษ์และส่งเสริมเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

นอกจากนี้ ปัจจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ ก็คือ โครงการในพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ไม่ว่าจะเป็โครงการรณรงค์อุตสาหกรรม และโครงการคลอง ลัดโพธิ์ ส่งผลให้การสัญจรคมนาคมสะดวกรวดเร็วมากขึ้น จะเห็นได้จากในปัจจุบันมี นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวตลาดน้ำบางน้ำผึ้งเป็นจำนวนมาก รวมถึงนักท่องเที่ยว ต่างชาติที่ใช้ทางสัญจรเที่ยวชมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของพื้นที่สีเขียวได้อย่างสะดวกสบาย แต่ ขณะเดียวกันก็ยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวอีกหลายอย่าง เช่น ป้ายให้

ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เป็นต้น รวมถึงขาดการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมที่ดี บุคลากรที่มีความรู้ด้านการท่องเที่ยว และความต่อเนื่องของนโยบายในการทำงานด้วย

ปัจจุบัน ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเน้นนโยบายเรื่องความสะอาดของพื้นที่เป็นอันดับแรก เริ่มจากการจัดเก็บขยะบริเวณทางสัญจรให้เรียบร้อยและปรับสภาพภูมิทัศน์ให้มีความสวยงาม เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามายังพื้นที่ แล้วจึงพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆต่อไป เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก โดยจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณามาตรฐานคุณภาพของสินค้าในตำบลก่อน และเน้นถึงการจัดการสิ่งแวดล้อมด้วยการงดใช้ภาชนะพลาสติก โฟม ซึ่งหากทำได้จะช่วยลดมลพิษและรักษาสิ่งแวดล้อมได้ ทั้งนี้ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลก็จะส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมชาวมอญ ช่วงวันสงกรานต์ก็จะมีการประชาสัมพันธ์ประเพณีแห่งตะขาบ วัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชนมอญอย่างแท้จริง

นายสำเนา รัชมิทัต

ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง

ตามที่สมเด็จพระเทพฯ ทรงมีพระราชดำริให้หน่วยงานต่างๆร่วมอนุรักษ์พื้นที่สีเขียว เนื่องจากเป็นพื้นที่ทางธรรมชาติที่ใหญ่ที่สุดที่เหลืออยู่ในขณะนี้ ที่ตำบลบางน้ำผึ้งก็มีการนำพื้นที่สีเขียวมาปรับเป็นตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เน้นการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งช่วยลดมลพิษทางขยะด้วยการงดใช้พลาสติก โฟม เป็นภาชนะรองรับสินค้าที่จำหน่าย แต่ก็มีกรงดขายบุหรี่ปลดมลพิษทางอากาศ และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยกเว้นเบียร์กระป๋อง เนื่องจากนักท่องเที่ยวต่างชาตินิยมดื่มเบียร์ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลมีการประชุมแผนงานชุมชนร่วมกันระหว่างกลุ่มชาวบ้าน และภาครัฐ เกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม โดยมอบให้กำนันมณัสเป็นผู้ดูแลด้านสิ่งแวดล้อม การปลูกป่า และพื้นที่สีเขียวของตำบลบางน้ำผึ้ง และมีมาตรการต่างๆเกี่ยวกับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น การห้ามจับสัตว์น้ำบริเวณลำคลองสาธารณะของตำบลบางน้ำผึ้ง มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น การล่องเรือชมหิ่งห้อย โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางไกลจากกรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลก็มีการประชามหมู่บ้าน มีการลงพื้นที่พูดคุยกับประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน สำนวญว่าประชาชนต้องการหรืออยากทำอะไร และมีการประชุมปีละไม่ต่ำกว่า 2 ครั้ง ซึ่งจะมีทั้งเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และประชาชนในหมู่บ้าน เพื่อนำมาพิจารณาดำเนินการปรับเป็นแผนงานพัฒนาตำบลต่อไป แต่ในส่วนของผู้ประกอบการบริเวณตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ก็มีการประชุมทุก 2 อาทิตย์ เพื่อสำรวจและตรวจสอบการดำเนินการบริเวณ

ภายในตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เพื่อคงความเป็นวิถีชีวิตชุมชน และเน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ในการบริหารจัดการและพัฒนาพื้นที่

ในอนาคตต่อไป ทางองค์การบริหารส่วนตำบลกำลังมีแผนงานจะพัฒนาพื้นที่สีเขียว ด้านหลังตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ให้เกิดประโยชน์ต่อไป โดยอาจขออนุญาตตั้งร้านค้าจิตรลดา เพื่อ สนับสนุนการจำหน่ายสินค้าโครงการหลวง รวมถึงการตั้งพิพิธภัณฑ์ของสวนพระองค์ ซึ่งอาจขอ พระราชทานสิ่งของสวนพระองค์มาเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่ง นอกจากนี้ กำลังมี แผนการบูรณะพื้นที่วัดบางน้ำผึ้งใน ซึ่งมีโบสถ์ที่มีภาพเขียนสวยงามกว่าร้อยปี และต้นลั่นทมอายุ กว่าร้อยปีเช่นเดียวกัน ซึ่งกำลังดำเนินการให้ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยว เพื่อบอกเล่าถึง ประวัติความเป็นมาเดิมทางวัฒนธรรมของบางน้ำผึ้งในแห่งนี้ และเมื่อไม่นานมานี้ ทางองค์การ บริหารส่วนตำบลเดินทางไปศึกษาดูงานและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรปราการ มีการผลิตแผ่นพับและสื่อวีดิทัศน์ภาษาอังกฤษสำหรับชาวต่างชาติ

การจัดอบรมแก่ชุมชนท้องถิ่นนั้น ทางองค์การบริหารส่วนตำบลมีแนวคิดเรื่องการจัด อบรมเกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ รูปแบบการนำเสนอสินค้าให้มีความน่าสนใจ ทันสมัย รวมถึงลดมลพิษทางสิ่งแวดล้อม และอยากให้มีการจัดอบรมภาคคุเทศก์น้อย โดยต้องการให้ เยาวชนในพื้นที่มีกิจกรรมและรายได้เสริมในช่วงระหว่างปิดเทอม และวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ซึ่ง อาจจัดหาวิทยากรที่มีความรู้ท้องถิ่น นำเยาวชนมาเข้าค่ายประมาณ 15 วัน เป็นต้น

ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม จะมีการประชุมพูดคุยในชุมชนท้องถิ่น อย่างเช่น การมี เชื้อนก้นน้ำ ก็มีทั้งข้อดีข้อเสีย หากมีการปิดเขื่อน น้ำในคลองก็เน่าเสียง่าย ระบบนิเวศเสีย แต่หาก ไม่มีเขื่อน น้ำก็จะเข้าท่วมพื้นที่ หรือการจัดเก็บขยะ ทุกคนก็จะมีส่วนช่วยเหลือทำความสะอาด พื้นที่หลังจากปิดตลาดน้ำทุกครั้ง สำหรับเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว นั้น มีการจัดเวรยามบริเวณสถานที่จอดรถ มีการติดกล้องวงจรปิดภายในตลาดน้ำ รวมถึงสมุด รายงานการทำงานของผู้ประกอบการแต่ละร้านค้า ประชาชนทุกคนในท้องถิ่นจึงมีส่วนร่วมในการ จัดการ ซึ่งหากองค์การบริหารส่วนตำบลทำฝ่ายเดียวคงไม่สามารถสำเร็จได้เช่นนี้

นายจิตร มะลิรัตน์

ตำแหน่ง ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางกอบัว

ปัจจุบันตำบลบางกอบัว มีพื้นที่ทั้งหมด 1,150 ไร่ บางส่วนเป็นพื้นที่สีเขียวที่ยังไม่ได้ บริหารจัดการเป็นสวนสาธารณะ ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของกรมป่าไม้ บางแห่งถูกปล่อยให้รกร้าง เป็นป่าดิบ จนกลายเป็นแหล่งเสื่อมโทรม และเป็นที่ชุมนุมของสัตว์ร้าย จึงมีการร้องเรียนจาก

ชาวบ้านให้เข้ามาดูแลจัดการพื้นที่ และมีโครงการปรับภูมิทัศน์พื้นที่สีเขียว โดยเฉพาะบริเวณ ริมน้ำเจ้าพระยาให้มีความสวยงาม สะอาดร่มรื่น ในส่วนของพื้นที่สีเขียวทำการเกษตรนั้น ก็เป็น พื้นที่แต่เดิมที่มีความหลากหลายทางพืชผล มีการทำสวนมะม่วง กัลฉวย มะพร้าว หมาก อยู่ถึงร้อยละ 80 โดยผลผลิตที่ได้ก็มีเพียงพอภายในครัวเรือน และซื้อขายกันเล็กน้อยเท่านั้น

นโยบายด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวเนื่องกัน ถือว่ามีความได้เปรียบอยู่บ้าง มีวัดบางกอบัว ซึ่งมีวัดถุ โบราณ โบสถ์เก่าเสากลม และหลวงพ่อน้อย ประชาชนนิยมกราบไหว้สักการะ บ้านทรงไทย คูวิถี ชีวิตชาวบ้านโบราณ และพันธุ์ไม้หอมของไทย เช่น แด้ว อบเชย ลำดวน เป็นต้น รวมถึงบ้านเครื่อง มุก ผลิตภัณฑ์ภัณฑทกล่องต่างๆ ไต้หมีบุชชา และอื่นๆ ทั้งนี้ตำบลบางกอบัว ได้รับรางวัลชุมชน ดีเด่นที่หมู่ 1 โดยมีการพัฒนาปรับภูมิทัศน์ของชุมชนให้สวยงามแล้ว สามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยว เจริญเวศได้อีกแห่งหนึ่ง นอกจากนี้ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลก็นับสนุนผลิตภัณฑ์ตลอดของ สิงคโปร์ ทั้งในด้านการลงทุน และเทคโนโลยีการแปรรูปต่างๆ จนเกิดการรวมกลุ่มอาชีพสตรี แม่บ้านขึ้น สามารถสร้างชื่อเสียงและรายได้ให้แก่ท้องถิ่นอีกทางหนึ่ง แต่ขณะเดียวกัน ปัจจุบันยัง ขาดการประชาสัมพันธ์อย่างมาก เดิมเคยมีเสียงตามสาย แต่ไม่ค่อยได้ใช้ประโยชน์ ทำให้ข้อมูลไม่ทั่วถึงและถูกต้องนัก โดยทางองค์การบริหารส่วนตำบลกำลังหาแนวทางดำเนินการปรับเปลี่ยน ต่อไป นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลยังผลิตวารสารประจำตำบล เพื่อเผยแพร่ข้อมูลที่ น่าสนใจอีกด้วย

สำหรับการประชุมร่วมกับหมู่บ้านนั้น มีชาวบ้านมาร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และ สอบถามความต้องการของประชาชนร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีเงินทุนสนับสนุน ทำให้เกิด การแข่งขันกันในการพัฒนาแต่ละหมู่บ้าน ในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งก็ควรมี การช่วยเหลือกัน อย่างเช่น บริเวณลานดนตรีภายในตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ก็ควรจัดให้กลุ่มดนตรี ประจำโรงเรียนภายใน 6 ตำบลเข้าไปหมุนเวียนแสดงดนตรี เป็นการเพิ่มรายได้ และสร้างเสริม กิจกรรมยามว่างให้แก่เยาวชน และควรจัดหาจุดขายแต่ละตำบล เพื่อนำมาเชื่อมโยงเป็นเส้นทางท่องเที่ยวพื้นที่สีเขียว ทั้งนี้ นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลเน้นการเกิดประโยชน์สูงสุดต่อ สังคม

การจัดการสิ่งแวดล้อมของตำบล เน้นที่ความสะอาด ปลูกฝังจิตสำนึกรักท้องถิ่นตั้งแต่ ระดับเยาวชน โดยมีการตั้งตระกร้าขยะตลอดเส้นทางเดิน มีการนำของเก่ากลับมาใช้ทำประโยชน์

ใหม่ เช่น ลูกมะพร้าว มีการนำมาดัดแปลงเป็นที่ปลูกต้นไม้ กะลามะพร้าวนำมาประยุกต์เป็นแผ่นป้าย ตัวอักษรประดิษฐ์ เป็นต้น และผู้นำชุมชนก็ต้องเป็นแม่แบบที่ดีในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม มีการขอความช่วยเหลือจากชาวบ้านในการปรับภูมิทัศน์หน้าบ้านแต่ละหลัง ให้เป็นสวนเกษตรริมทาง สามารถนำพืชผักที่มีมาบริโภคภายในครัวเรือน และใช้ที่ดินอย่างเป็นประโยชน์ต่อไป

ทั้งนี้ จากข้อมูลการสัมภาษณ์ระดับผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการท่องเที่ยว นั้น ผู้ศึกษาวิจัยสามารถสรุปประเด็นการบริหารจัดการได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 38 วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการท่องเที่ยว การจัดการสิ่งแวดล้อม และปัญหาอุปสรรคในการจัดการท่องเที่ยวของกลุ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐ องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 6 ตำบล

ตำบล	นโยบายด้านการท่องเที่ยว	นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม	ปัญหาอุปสรรคในการจัดการท่องเที่ยว
ตำบลบางกระสอบ	ไม่มีนโยบายการจัดการท่องเที่ยวอย่างเด่นชัด และเป็นรูปธรรม	เน้นการกำจัด และเก็บขยะ เป็นสำคัญ	- นโยบายของผู้นำองค์กร - งบประมาณ และบุคลากรที่มีความรู้ด้านการท่องเที่ยว
ตำบลบางยอ	ไม่มีนโยบายการจัดการท่องเที่ยวอย่างเด่นชัด แต่มีการสนับสนุนกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อนำสินค้าไปจำหน่ายบริเวณแหล่งท่องเที่ยว และสร้างชื่อเสียงให้กับตำบลได้เป็นอย่างดี	เน้นการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก โดยมุ่งจำกัดขยะ สดมลพิษต่างๆ โดยเฉพาะฝุ่นบริเวณเส้นทางถนนหลัก	- พื้นที่ที่มีศักยภาพทางด้านการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ยังคงเป็นของภาคเอกชน ซึ่งไม่ได้ใช้ประโยชน์

ตาราง 38 (ต่อ)

ตำบล	นโยบายด้านการท่องเที่ยว	นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม	ปัญหาอุปสรรคในการจัดการท่องเที่ยว
ตำบลบางกะเจ้า	นโยบายด้านการท่องเที่ยว ยังไม่เป็นรูปธรรมมากนัก แต่มีแนวคิดการจัดการท่องเที่ยวที่ยึดหลักจัดการให้น้อยที่สุด และคงความเป็นพื้นที่ทางธรรมชาติไว้ให้ได้มากที่สุด โดยประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการรับรู้กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ส่งเสริมการปลูกจิตสำนึก รักท้องถิ่น ให้แก่ชุมชน โดยเฉพาะเยาวชน เพื่อช่วยกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม	- การเช่าพื้นที่อยู่อาศัยของคนภายนอกพื้นที่ - การประสานงานระหว่างชุมชนท้องถิ่นกับภาครัฐ
ตำบลทรงคนอง	นโยบายด้านการท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เนื่องจากมีชุมชนชาวมอญอาศัยอยู่บริเวณพื้นที่ ถือเป็นเอกลักษณ์ของตำบล และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นสำคัญ	- เน้นความสะอาดของพื้นที่และการจัดเก็บขยะบริเวณทางสัญจร ปรับสภาพภูมิทัศน์ให้มีความสะอาดและสวยงาม - ลดการใช้พลาสติกและโฟม เพื่อลดปริมาณขยะ และมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม	- ขาดการบำรุงรักษาระบบสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น เส้นทางถนน - ขาดการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนมอญที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ - ขาดความต่อเนื่องของนโยบาย และบุคลากรที่มีความรู้ด้านการท่องเที่ยว

ตาราง 38 (ต่อ)

ตำบล	นโยบายด้านการท่องเที่ยว	นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม	ปัญหาอุปสรรคในการจัดการท่องเที่ยว
ตำบลบางน้ำผึ้ง	นโยบายด้านการท่องเที่ยวเน้นการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สัมผัสถึงวิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่น โดยเน้นชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและพัฒนาพื้นที่ และมีการวางแผนงานชุมชนร่วมกันระหว่างกลุ่มชาวบ้านและภาครัฐ	มีมาตรการสำหรับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เน้นคงความเป็นธรรมชาติ เช่น การลดปริมาณการใช้พลาสติก และโฟม และงดจำหน่ายบุหรี่ยิ่งขจัดมลพิษทางอากาศ นอกจากนี้ มีการปลูกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยเน้นที่ชุมชนเป็นผู้ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ	- ชุมชนท้องถิ่นยังขาดความรู้เรื่องการพัฒนา รูปแบบสินค้าให้มีความน่าสนใจและทันสมัย - ขาดการอนุรักษ์ดูแลแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีอายุเก่าแก่
ตำบลบางกอบัว	มีนโยบายด้านการท่องเที่ยวที่เน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน มีการสนับสนุนกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อสร้างรายได้และชื่อเสียงให้แก่ท้องถิ่น โดยประชาชนท้องถิ่นสามารถร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสนอความต้องการร่วมกันภายในหมู่บ้าน	เน้นที่ความสะอาดเป็นอันดับแรก และการปรับภูมิทัศน์บริเวณหน้าบ้านภายในชุมชนให้มีระเบียบ และสะอาดสวยงาม มีการปลูกฝังจิตสำนึกรักท้องถิ่น โดยเฉพาะเยาวชน ช่วยกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของบ้านเกิด นอกจากนี้ มีการนำของเก่า หรือ ของที่ไม่มีประโยชน์ กลับมาดัดแปลงและนำมาใช้ทำประโยชน์ต่อไป	- ขาดการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวอย่างมาก - ขาดการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างตำบล และความร่วมมือในการพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน

จากตาราง 38 เมื่อพิจารณาแล้ว พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 6 ตำบล ไม่ได้มีการบริหารจัดการท่องเที่ยวไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่ขณะเดียวกัน องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 6 แห่ง มุ่งเน้นถึงความสำคัญของการจัดการสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ไปในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย สามารถแยกข้อเสนอแนะที่มาจากกลุ่มผู้ประกอบการ กลุ่มชุมชนท้องถิ่น และกลุ่มนักท่องเที่ยว ตามรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มผู้ประกอบการ

1.1 ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือเรื่องสิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อย่างจริงจัง เนื่องจากในปัจจุบันพบปัญหาเกี่ยวกับการจัดเก็บขยะอยู่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแม่น้ำลำคลอง ซึ่งควรมีเจ้าหน้าที่ประจำที่ดูแลสิ่งแวดล้อมโดยตรง และร่วมกันปลูกต้นไม้ เพิ่มพื้นที่สีเขียวให้มีขนาดใหญ่ขึ้น เพื่ออนุรักษ์พื้นที่สีเขียวให้ยั่งยืนต่อไป

1.2 ต้องการให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาตลาดน้ำจordanที่ถนนใหญ่แล้วเดินทางเข้ามาโดยใช้ รถรับจ้างสามล้อ หรือรถจักรยาน เพื่อลดปัญหาหมอกพิษทางอากาศ และช่วยลดปัญหาการจราจรติดขัด สำหรับผู้สูงอายุ หรือเด็ก อาจใช้รถรางที่ใช้แก๊ส NGV แทนน้ำมัน นอกจากการใช้รถรับจ้างสามล้อ ที่จะช่วยลดปัญหาหมอกพิษแล้ว ก็ส่งผลให้เกิดการส่งเสริมงานท้องถิ่น เนื่องด้วยในปัจจุบัน รถรับจ้างสามล้อของอำเภอพระประแดงเริ่มตกราน และไม่ค่อยมีคนรู้จัก เพราะคนส่วนใหญ่ชอบความสะดวกสบายโดยการนั่งมอเตอร์ไซด์รับจ้าง หรือรถแท็กซี่บริการแทน จึงอยากขอให้นักท่องเที่ยวทุกคนมีส่วนร่วมในส่วนนี้

2. กลุ่มชุมชนท้องถิ่น

2.1 หน่วยงานภาครัฐ ควรดูแลจัดระเบียบที่อยู่อาศัย ไม่ควรให้มีแหล่งเสื่อมโทรมสลัมในบริเวณพื้นที่สีเขียว โดยในระยะหลังที่มีคนจากเมืองอื่นอพยพมาอาศัยอยู่ใหม่ ส่วนใหญ่ไม่ค่อยจะรักษาและดูแลพื้นที่ เช่น ทิ้งขยะไม่เป็นที่ และมีการปลูกบ้านใหม่ๆเกิดขึ้นมากมาย อาจส่งผลให้ความเป็นพื้นที่สีเขียวอาจหมดไปในอนาคตได้ ดังนั้น การรักษารวมชาติสิ่งแวดล้อม ให้เป็นพื้นที่สีเขียวนั้น ประชาชนที่อยู่อาศัยดั้งเดิมควรช่วยกันดูแลรักษาพื้นที่ อาทิเช่น การรักษาความสะอาดในคูคลอง การปลูกต้นไม้ให้เกิดความร่มรื่นในพื้นที่

2.2 หน่วยงานภาครัฐ ควรมีการจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการให้บริการแก่ชุมชน และปลูกจิตสำนึกรักบ้านเกิด และห่วงใยทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนท้องถิ่น รวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น ร่วมอนุรักษ์สืบต่อแก่รุ่นต่อไป โดยเฉพาะในเยาวชน

2.3 การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณพื้นที่สีเขียว ควรมีผู้แทนจากภาคส่วนต่างๆ เข้ามาวางแผน ร่วมประชุม และเสนอแนะแนวทางการจัดการ รวมถึงการออกความคิดเห็น โดยควรให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นกว่าเดิม และควรมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวอย่างถูกต้องและทั่วถึงแก่ประชาชนท้องถิ่นทุกคน

3. กลุ่มนักท่องเที่ยว

3.1 การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวนั้น ควรคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและการจัดวางภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยว มิให้กระทบต่อสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สีเขียวมากนัก เช่น ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง มีการจัดวางร้านค้าตามขอบทางเดินบริเวณริมคลอง การจัดวางป้ายรางวัลขนาดใหญ่บริเวณกลางคลอง ซึ่งส่งผลกระทบต่อภูมิทัศน์ธรรมชาติเป็นอย่างมาก อาจมีการจัดพื้นที่ให้เป็นระเบียบมากยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงการใช้ประโยชน์และความสวยงามของภูมิทัศน์ทางธรรมชาติ

3.2 การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของพื้นที่สีเขียวนั้น ควรจัดหาสถานที่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และแนวทางการอนุรักษ์ดูแลพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืนแก่นักท่องเที่ยว กลุ่มชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะรุ่นเยาวชน รวมทั้งการปลูกฝังจิตสำนึกในการใช้ประโยชน์และดูแลรักษาพื้นที่สีเขียวสาธารณะให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อสร้างความยั่งยืนของพื้นที่สีเขียวต่อไปอีกยาวนาน

3.3 การร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และชุมชนท้องถิ่นในการจัดการท่องเที่ยว นั้น ควรมีการประชุมวางแผนงาน และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว รวมไปถึงสินค้าที่ระลึกของแต่ละตำบลอย่างจริงจัง แต่ยังคงไว้ซึ่งความเป็นวิถีชีวิตชุมชน ไม่ใช่เน้นการจัดการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ เพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นพื้นที่สีเขียวขนาดใหญ่ ที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ เหมาะสำหรับการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สัมผัสวัฒนธรรม และวิถีชีวิตชุมชน ตลอดจนเพลิดเพลินกับธรรมชาติสีเขียวอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง “การจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” มุ่งที่จะศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นและผู้ประกอบการ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านต่างๆ รวมถึงการบริหารจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน บริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ และเพื่อศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคของการจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่องค์การภาครัฐ และแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มชุมชนท้องถิ่น กลุ่มผู้ประกอบการ และกลุ่มนักท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “การจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น กลุ่มผู้ประกอบการ และกลุ่มนักท่องเที่ยว

กลุ่มชุมชนท้องถิ่น จากผลการวิเคราะห์ พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี โดยมีรายได้เฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ที่ 5,001-10,000 บาท และมีภูมิลำเนาเป็นคนพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ และส่วนใหญ่ทราบความหมายของพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า

กลุ่มผู้ประกอบการ จากผลการวิเคราะห์ พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี ในส่วนของรายได้เฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ที่ 5,001-10,000 บาท มีภูมิลำเนาเป็นคนพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ และส่วนใหญ่ทราบความหมายของพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า

กลุ่มนักท่องเที่ยว จากผลการวิเคราะห์พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 20-29 ปี โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา และในส่วนของรายได้เฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ที่

10,001-15,000 บาท ส่วนใหญ่ภูมิภาคนาเป็นคนจังหวัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนมากเดินทางมาเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัว และส่วนใหญ่ทราบข้อมูลการท่องเที่ยวของพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้าโดยผู้อื่นบอกต่อ

2. ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการพัฒนาการของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น และกลุ่มผู้ประกอบการ

ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยรวมของปัจจัยด้านต่างๆ สรุปได้ว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง โดยเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน ก็คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ ตามลำดับ สำหรับการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการวางแผนการประชุมนั้น พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวของกลุ่มผู้ประกอบการ ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยรวมของปัจจัยด้านต่างๆ สรุปได้ว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวของกลุ่มผู้ประกอบการ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ก็คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ ตามลำดับ สำหรับการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการวางแผนการประชุมนั้น พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

3. การทดสอบสมมติฐานในการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ที่ได้รับทั้งกลุ่มชุมชนท้องถิ่น และกลุ่มผู้ประกอบการ พบว่า การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และรายได้เฉลี่ย กับระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยว พบว่า

สมมติฐานที่ 1 เพศ อายุ และรายได้เฉลี่ยต่างกัน ของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม ส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม ส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ ส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล และส่วนร่วมในการบำรุงรักษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานที่ 2 เพศ อายุ และรายได้เฉลี่ยต่างกัน ของกลุ่มผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม ส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม ส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ ส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล และส่วนร่วมในการบำรุงรักษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านต่างๆของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น กลุ่มผู้ประกอบการ และกลุ่มนักท่องเที่ยว อาทิเช่น แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวก

จากผลการวิเคราะห์ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกที่ต้องการให้นักท่องเที่ยวได้รับมากที่สุด คือ ป้ายนำเที่ยว (ไทย-อังกฤษ) และห้องน้ำ ในด้านการเพิ่มเติมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ต้องการให้มีในบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้ามากที่สุด คือ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร รองลงมาคือ การสัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้าน ทั้งนี้กลุ่มชุมชนท้องถิ่นสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนบนพื้นที่สีเขียว โดยมีส่วนร่วมอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวบนพื้นที่สีเขียว และ ร่วมกันลดปริมาณการก่อให้เกิดของเสีย จำพวกขยะ พลาสติก โฟม และอื่นๆ

จากผลการวิเคราะห์ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของกลุ่มผู้ประกอบการเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกที่ต้องการให้นักท่องเที่ยวได้รับมากที่สุดคือ ห้องน้ำ และที่ทำการประชาสัมพันธ์ติดต่อ ในด้านการเพิ่มเติมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ต้องการให้มีในบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้ามากที่สุด คือ สัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้าน และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตามลำดับ ทั้งนี้ผู้ประกอบการสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนบนพื้นที่สีเขียว โดยร่วมกันลดปริมาณการก่อให้เกิดของเสีย จำพวกขยะ พลาสติก โฟม และอื่นๆ รองลงมา คือ ร่วมอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวบนพื้นที่สีเขียว

ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวในประเด็นต่างๆ พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ คือ แหล่งท่องเที่ยว มีความน่าสนใจ และคงความเป็นพื้นที่สีเขียว (พื้นที่ทางเกษตรกรรมและธรรมชาติ) ไว้ได้เป็นอย่างดีโดย โดยมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีการดูแลและบำรุงรักษาสภาพสมบูรณ์ทางธรรมชาติได้เป็นอย่างดี มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ แหล่งท่องเที่ยวของพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุด คือ ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง รองลงมา คือ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ สำหรับด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่สีเขียว

บางกะเจ้ามีกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุด คือ การล่องเรือชมหิ่งห้อย และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีมากที่สุด คือ ห้องน้ำ และ ป้ายนำเที่ยว (ไทย-อังกฤษ) ทั้งนี้ กลุ่มนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนบนพื้นที่สีเขียว โดยสิ่งที่นักท่องเที่ยวสามารถมีส่วนร่วมที่สุด คือ ร่วมอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวบนพื้นที่สีเขียว รองลงมา คือ ร่วมกันลดปริมาณการก่อให้เกิดของเสีย จำพวกขยะ พลาสติก โฟม และอื่นๆ

5. ความคิดเห็น จากบทสัมภาษณ์ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้ง 6 ตำบลบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า

บทสัมภาษณ์ของบุคลากรระดับผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 6 ตำบล ในบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นข้อมูลที่สะท้อนถึงปัญหา และอุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้นในแต่ละตำบล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยวแต่ละตำบล รวมถึงการประสานงานพัฒนาเป็นภาพรวมของระดับจังหวัดต่อไป

5.1 ปัญหา และอุปสรรคของการบริหารจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยว

5.1.1 การขาดอำนาจในการบริหารจัดการและพัฒนาพื้นที่สีเขียว ซึ่งปัจจุบันพื้นที่สีเขียวบางส่วนอยู่ภายใต้การดูแลของกรมป่าไม้ ซึ่งไม่อนุญาตให้เข้าไปดำเนินการหรือจัดกิจกรรมใดๆบริเวณพื้นที่สีเขียวได้ พื้นที่สีเขียวบางแห่งไม่ได้รับการจัดการและดูแล ส่งผลให้เกิดเป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม เป็นที่อาศัยของสัตว์ร้ายชุกชุม อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ประชาชนในท้องถิ่นได้ นอกจากนี้ ยังมีพื้นที่สีเขียวบางส่วนที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว แต่มีภาคเอกชนเป็นเจ้าของพื้นที่ ซึ่งถูกปล่อยร้าง ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ โดยภาครัฐไม่สามารถเข้าไปบริหารจัดการได้

5.1.2 การถือครองครองที่ดิน โดยการเช่าพื้นที่ที่อยู่อาศัยของคนนอกพื้นที่ ซึ่งไม่มีความรู้และทราบถึงความสำคัญของพื้นที่สีเขียว จึงไม่ได้คำนึงถึงการอนุรักษ์และดูแลสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ ส่งผลให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม มลพิษต่างๆได้

5.1.3 องค์การบริหารส่วนตำบล ขาดการประสานงานและร่วมมือกันอย่างจริงจัง ไม่มีการจัดทำแผนบูรณาการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวทั้ง 6 ตำบลของพื้นที่สีเขียว รวมถึงอาคารสถานที่ทำการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่ง ยังไม่มีความพร้อมในการรองรับและอำนวยความสะดวกสำหรับการติดต่อประสานงานต่างๆระหว่างหน่วยงานกับชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.1.4 การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ 6 ตำบล มีค่อนข้างน้อย ทั้งในเรื่องการให้ข้อมูล และการโฆษณาเชิญชวนนักท่องเที่ยว เนื่องจากพื้นที่สีเขียวตำบลบางแห่งยังไม่มีศักยภาพและความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว หรือข้อมูลการท่องเที่ยว โดยปัจจุบันมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างมากในบริเวณตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะรู้จักเฉพาะตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ตำบลบางน้ำผึ้ง แห่งเดียวเท่านั้น

5.2 แนวทางการบริหารจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง 6 ตำบลบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า

องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง ต่างมุ่งเน้นการพัฒนาและฟื้นฟูบูรณะแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่สำคัญของตำบล อาทิเช่น พื้นที่ตำบลทรงคนอง มีอยู่ 4 แห่งคือ วัดโปรดเกศ มีพระนอน โบราณสถานเก่าแก่ วัดคันลัด เป็นวัดมอญ ดูได้จากเสนาหงส์ และมีประเพณีที่ควรแก่การอนุรักษ์คือ ประเพณีแห่ธงตะขาบ และวัดจากแดง ซึ่งมีเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ และวัดป่าเกิด ที่มีโบสถ์ไม้เก่ากว่าร้อยปี พื้นที่ตำบลบางกระสอบ มีวัดบางกระสอบ พื้นที่ตำบลบางกอบัว มีวัดบางกอบัว ที่มีโบสถ์เก่าเสากลม และพื้นที่ตำบลบางน้ำผึ้ง มีวัดบางน้ำผึ้งใน เป็นต้น และพื้นที่สีเขียวที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว แต่ไม่ได้รับการบริหารจัดการที่ดี รวมถึงการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวร่วมกับตำบลอื่นๆ ในบริเวณพื้นที่สีเขียว พร้อมแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างและจัดอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น และมัคคุเทศก์น้อย โดยเฉพาะเยาวชน เพื่อสร้างรายได้และปลูกฝังจิตสำนึกรักท้องถิ่นให้เกิดขึ้นแก่ชุมชน เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ทั้งนี้ควรมีการอบรมภาษาอังกฤษควบคู่ไปด้วย เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ เพื่อสร้างศักยภาพของบุคลากรในการรองรับต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อไปในอนาคต

สำหรับบริเวณพื้นที่สีเขียวตำบลบางกะเจ้า องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะเจ้า ก็มีแนวคิดในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น ควรปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ และความต้องการของนักท่องเที่ยว ไม่ควรเข้าไปกำหนดกฎระเบียบ และบริหารจัดการมากนัก ซึ่งจะทำให้กลายเป็นการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ มากกว่าการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชาวบ้าน และสัมผัสวัฒนธรรมท้องถิ่น แต่ในขณะเดียวกัน ชุมชนท้องถิ่นก็มีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศดังกล่าวด้วย

5.3 นโยบายการจัดการสิ่งแวดล้อมทั้ง 6 ตำบลบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า

องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง มุ่งเน้นเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ เนื่องจากเป็นพื้นที่สีเขียว ควรค่าแก่การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้คงความเป็นธรรมชาติ ปลอดภัย

มลภาวะเป็นพิษต่างๆ โดยจะมีประชุมร่วมกันระหว่าง 6 ตำบล เพื่อพิจารณาหรือเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของพื้นที่สีเขียว รวมถึงการบูรณาการร่วมกันระหว่างพื้นที่ ส่งผลให้ทุกตำบลเห็นความสำคัญของการกำจัดมลพิษของเสียต่างๆ เช่น การกำจัดขยะ จะมีการตั้งภาชนะรองรับขยะบริเวณหน้าบ้านทุกหลัง และการจัดเก็บแยกขยะ รวมถึงฝุ่นละอองที่อยู่บริเวณเส้นทางถนน นับเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญที่น่านักท่องเที่ยวเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ได้อย่างสะดวกสบาย รวดเร็วและเน้นถึงการจัดการสิ่งแวดล้อมด้วยการงดใช้ภาชนะพลาสติก โฟม ซึ่งหากทำได้จะช่วยลดมลพิษและรักษาสิ่งแวดล้อมได้อีกทางหนึ่ง

นอกจากนี้ มีการขอความร่วมมือจากชาวบ้านท้องถิ่นในการปรับภูมิทัศน์หน้าบ้านแต่ละหลัง ให้เป็นสวนเกษตรริมทาง สามารถนำพืชผักที่มีมาบริโภคภายในครัวเรือน และใช้ที่ดินอย่างเป็นประโยชน์ต่อไป พร้อมกับการปลูกฝังจิตสำนึกรักท้องถิ่นตั้งแต่ระดับเยาวชน โดยมีการตั้งตะกร้าขยะตลอดเส้นทางเดิน มีการนำของเก่ากลับมาใช้ทำประโยชน์ใหม่ เช่น ลูกมะพร้าวมีการนำมาตัดแปลงเป็นที่ปลูกต้นไม้ กะลามะพร้าวนำมาประยุกต์เป็นแผ่นป้าย ตัวอักษรประดิษฐ์ เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้นำชุมชนก็ต้องเป็นแม่แบบที่ดีในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

กลุ่มชุมชนท้องถิ่น และกลุ่มผู้ประกอบการ ต่างมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามและการบำรุงรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎระเบียบของชุมชน ร่วมประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ร่วมกันฟื้นฟูและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกราช ปรีชาชน (2547) ที่กล่าวว่า เมื่อเกิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศขึ้น ทำให้คนในท้องถิ่นมีรายได้จากนักท่องเที่ยว แทนที่จะประกอบอาชีพอื่นที่จะส่งผลกระทบต่อพื้นที่สีเขียว ส่งผลให้คนในท้องถิ่นต่างช่วยกันอนุรักษ์พื้นที่สีเขียว เนื่องจากเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของคนในท้องถิ่นไปแล้ว แต่ทั้งนี้การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวนั้น ส่วนใหญ่มักจะเป็นการร่วมกันใช้ประโยชน์ หรือได้รับประโยชน์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งเท่านั้น โดยการมีส่วนร่วมที่จะก่อให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาได้ จะต้องครบทั้ง 5 องค์ประกอบ กล่าวคือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน

การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล สุดท้ายคือ การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา (สุริพร พงษ์พานิช, 2544)

ในขณะเดียวกัน การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม และการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ของกลุ่มชุมชนท้องถิ่นและกลุ่มผู้ประกอบการ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย และปานกลาง ตามลำดับ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑารัตน์ จริยาอุดม (2548) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวให้เป็นตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนา และด้านประเมินผลพัฒนาอยู่ในระดับต่ำเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการมีส่วนร่วมในการวางแผนและประชุม การติดตามประเมินผล ส่วนใหญ่เป็นขั้นตอนที่หน่วยงานภาครัฐดำเนินการเป็นหลัก และมีเพียงผู้นำชุมชนเท่านั้นที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการประชุม และการติดตามประเมินผล และเป็นฝ่ายตัดคลื่นใจในขั้นสุดท้าย ทำให้กลุ่มชุมชนท้องถิ่นและกลุ่มผู้ประกอบการเข้าไปมีส่วนร่วมได้ไม่มากนัก ควบคู่กับนโยบายการจัดการท่องเที่ยวของผู้นำองค์กรท้องถิ่นแต่ละตำบล ที่มีอำนาจในการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการท่องเที่ยวภายในชุมชน

ทั้งนี้ จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และรายได้เฉลี่ยที่ต่างกันของกลุ่มชุมชนท้องถิ่น และกลุ่มผู้ประกอบการ มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวด้านต่างๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จุฑารัตน์ จริยาอุดม (2548) ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวให้เป็นตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง พบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวให้เป็นตลาดน้ำไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาพรวมบริเวณพื้นที่สีเขียว 6 ตำบล มิใช่เพียงตำบลบางน้ำผึ้งเท่านั้น รวมถึงนโยบายของผู้นำองค์กรท้องถิ่นในปัจจุบันที่มีการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันออกไป และมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน เข้ามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ควบคู่กับการปลูกฝังจิตสำนึกรักท้องถิ่นแก่เยาวชน ซึ่งจะเป็นผู้สืบต่อในการอนุรักษ์พื้นที่สีเขียวแห่งนี้ต่อไป

สำหรับ ศักยภาพด้านต่างๆ ในการรองรับนักท่องเที่ยว นั้น ตามผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า แหล่งท่องเที่ยวมีความน่าสนใจและคงความเป็นพื้นที่สีเขียว ซึ่งเป็นพื้นที่ทางเกษตรกรรมและธรรมชาติไว้ได้เป็นอย่างดี ควบคู่กับมีการดูแลและบำรุงรักษาสภาพสมบูรณ์ทางธรรมชาติได้เป็นอย่างดี ซึ่งการท่องเที่ยวโดยชุมชนนั้นเป็นการจัดการท่องเที่ยวที่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติมากที่สุด โดย

การใช้ลักษณะเด่นของชุมชนทั้งลักษณะของเกษตรกรรม วัฒนธรรมท้องถิ่น และธรรมชาติท้องถิ่น เพื่อรักษาความสมดุลของท้องถิ่นไว้ และเป็นสิ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเยือนได้ (อุดมเชยกิจวงศ์ และคณะ, 2545) ทั้งนี้ กลุ่มชุมชนท้องถิ่น กลุ่มผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยว เห็นว่า ควรมีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์และจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆให้มากขึ้น ได้แก่ ห้องน้ำ ป้ายนำเที่ยว(ไทย-อังกฤษ) ที่ทำการติดต่อและประชาสัมพันธ์ ดังนั้น องค์กรท้องถิ่น จึงควรสนับสนุนด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น นอกจากนี้ ชุมชนควรมีการพัฒนารูปแบบสินค้าให้มีความน่าสนใจ ทันสมัยมากยิ่งขึ้น และการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวแบบวันเดียว หรือแบบค้างคืน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มตลาด และสร้างความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยว สอดคล้องกับงานวิจัยของ กอบแก้วชัยเดชสุริยะ (2546) ที่กล่าวถึงข้อเสนอแนะว่า ชุมชนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนด้านประชาสัมพันธ์เพื่อให้เป็นที่รู้จัก และควรมีการนำกลยุทธ์การจัดการส่วนประสมทางการตลาดไปประยุกต์ใช้ในชุมชน เพื่อรองรับสินค้าและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่จะเกิดขึ้นให้เป็นไปได้ อย่างยั่งยืนในอนาคต

ทั้งนี้ จากแนวคิดเรื่องการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กล่าวถึง การกำหนดแนวทางการใช้ประโยชน์และการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด สามารถรักษาเอกลักษณ์ของธรรมชาติและวัฒนธรรมไว้นานที่สุด เกิดผลกระทบน้อยที่สุด และใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป (นภดล ภาคพรต, 2546) ผลจากการวิจัยพบว่า กลุ่มชุมชนท้องถิ่น กลุ่มผู้ประกอบการ และกลุ่มนักท่องเที่ยว มีความคิดเห็นว่าการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนพื้นที่สีเขียวนั้นสามารถร่วมอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยว และสามารถร่วมกันลดปริมาณการก่อให้เกิดของเสีย จำพวกขยะ พลาสติก โฟม ได้ นอกจากนี้ งานวิจัยของ ศมา ณ ระนอง (2545) ยังได้สนับสนุนเกี่ยวกับแนวคิดดังกล่าวว่า ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน ควรคำนึงถึงเอกลักษณ์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชนด้วย ทำให้การท่องเที่ยวภายในชุมชนมีความมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

อย่างไรก็ตาม กลุ่มชุมชนท้องถิ่น และกลุ่มผู้ประกอบการ นั้น ต่างก็เป็นประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นเจ้าของทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ และหรือมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในท้องถิ่น โดยมีส่วนของภาครัฐเข้ามาเกี่ยวข้อง สนับสนุน และดูแลผลประโยชน์ร่วมกัน ตามแนวคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการท่องเที่ยวบนพื้นฐานที่ว่า ชาวบ้านทุกคนเป็นเจ้าของทรัพยากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาเป็นต้นทุนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม รวมถึงการพัฒนาศักยภาพของคนใน

ชุมชนให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานตั้งแต่การตัดสินใจ การวางแผน การดำเนินการ การสรุปผล โดยเน้นให้เกิดความยั่งยืนส่งต่อไป และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อท้องถิ่น ตลอดจนคำนึงถึงศักยภาพของพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติเป็นสำคัญ นอกจากนี้ จากงานวิจัยของ ชาวลิต สิทธิฤทธิ์ (2544) แสดงให้เห็นถึง ศักยภาพของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรที่จะส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การจัดการท่องเที่ยว จึงไม่ใช่เพียงหน้าที่ของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น แต่ต้องร่วมมือกันอย่างจริงจัง จึงจะประสบผลสำเร็จได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยครั้งนี้

1.1 แต่ละตำบลควรมีการจัดทำแผนแม่บท หรือแผนการพัฒนาตำบลระยะยาว เพื่อพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ รวมถึงการประสานงานจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลการท่องเที่ยวภายในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียง เพื่อจัดตั้งศูนย์ข้อมูลแห่งการท่องเที่ยวของท้องถิ่น เพื่อให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ชุมชนท้องถิ่น และนักท่องเที่ยว

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีหน้าที่คุ้มครองและดูแลบำรุงรักษาทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย จำเป็นต้องกำหนดแนวทางประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการท่องเที่ยว เพื่อเสริมสร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว และการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

1.3 การมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นแนวทางสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ ด้วยความรู้สึกรักเป็นเจ้าของท้องถิ่น เกิดความรักและหวงแหนทรัพยากรของชุมชน โดยชุมชนต้องพัฒนาตนเองให้เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และท้องถิ่น ในการบริหารจัดการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ นอกจากนี้ การปลูกฝังจิตสำนึกของประชาชนในท้องถิ่นให้เห็นความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยเฉพาะเยาวชน ซึ่งจะเป็นผู้สืบทอดดูแลทรัพยากรเหล่านี้ต่อไป

1.4 การส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยเผยแพร่ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวแก่สาธารณชนฝ่ายสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ตตำบล

เป็นต้น ทั้งนี้ ควรมีการประสานงานข้อมูลการท่องเที่ยวเบื้องต้นของแต่ละตำบล เพื่อจัดทำเป็นแผนงานประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการตลาดของชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์อย่างสูงสุด รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่สีเขียว ซึ่งถือเป็นสภาพแวดล้อมที่มีการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติไว้ได้เป็นอย่างดี

1.5 การพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว และการให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรอย่างยั่งยืนให้แก่ชุมชนท้องถิ่น เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขผลกระทบของปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยการจัดให้มีการฝึกอบรม การบรรยายให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ และการปลูกจิตสำนึกเน้นการพัฒนาและรณรงค์ด้านการจัดการท่องเที่ยว การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมถึงการอบรมเรื่องการดูแลความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว เช่น อบรมอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เป็นต้น

1.6 การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ควรมีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และระบบสาธารณูปโภค ให้มีเพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว เช่น ระบบไฟฟ้า โทรศัพท์ ระบบการกำจัดขยะ ระบบบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น หรือการพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่น เช่น ร้านจำหน่ายสินค้า การจัดทำของที่ระลึกโดยชุมชน การจัดทำคู่มือแก่นักท่องเที่ยวประจำท้องถิ่น หรือบริการที่พักอาศัยแก่นักท่องเที่ยว เป็นต้น เพื่อเป็นการสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่น รวมถึงการสืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นได้อีกทางหนึ่ง

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผู้ศึกษาควรทำการวิจัยเกี่ยวกับแผนบูรณาการท่องเที่ยวของพื้นที่สีเขียว ทั้ง 6 ตำบล เพื่อเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวของพื้นที่ โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนทั้ง 6 ตำบล ในการจัดการท่องเที่ยว เพื่อนำไปสู่การสร้างรายได้และอาชีพให้แก่ชุมชนท้องถิ่น

2.2 ผู้ศึกษาควรทำการวิจัยเรื่องการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า เนื่องจากเป็นพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ หากมีการท่องเที่ยวเข้าไปในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ก็จะมีผลกระทบต่อทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่เดิมโตรมลง จึงควรหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อรักษาสภาพทางธรรมชาติและวัฒนธรรมให้คงอยู่สืบต่อไป

กล่าวโดยสรุปแล้ว ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ควรมีการกำหนดเขตพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า และมีการดำเนินการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนมี

การบูรณาการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวของพื้นที่ทั้ง 6 ตำบล ติดต่อประสานงานและร่วมมือกัน โดยทุกตำบลได้รับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง แต่ละตำบลจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวให้แก่ประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ อาจมีการจัดฝึกอบรมเพิ่มพูนทักษะด้านการวางแผนและจัดการการท่องเที่ยว ตลอดจนสนับสนุนให้คำแนะนำต่างๆ แก่เจ้าหน้าที่ภาครัฐ และชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่อย่างแท้จริง ทั้งนี้ การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน ควรคำนึงถึงเอกลักษณ์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชนท้องถิ่น ควบคู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติให้เป็นพื้นที่สีเขียวที่มีความยั่งยืนต่อไป

บรรณานุกรม

- กอบแก้ว ชัยเดชสุริยะ. (2546). การจัดการทางการตลาดด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วมของบ้านทุ่งสูง จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2549). รายงานประจำปี 2549 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- การท่องเที่ยว. (เมษายน - มิถุนายน 2544). [จุลสาร]. กรุงเทพมหานคร: กองอนุรักษ์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- การท่องเที่ยว. (2545). [จุลสาร]. กรุงเทพฯ: กองอนุรักษ์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.(2548) รายงานประจำปี 2548 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (กันยายน 2550). สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการ. สืบค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2550, จาก <http://www.tat.or.th>
- จิตศักดิ์ พุฒจร. (2550). จากการท่องเที่ยวโดยชุมชนถึงการพัฒนาเครือข่ายเพื่อความยั่งยืน. ใน คู่มือเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน (หน้า 7-14). กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว.
- ชาวลิต สิทธิฤทธิ. (2544). การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างมีส่วนร่วมในตำบลกรุงชิง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- นภดล ภาคพรต. (2546). ความหมาย ความสำคัญ และหลักการการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. ใน เอกสารชุดฝึกอบรมทางไกลหลักสูตรการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน (หน้า 167-172). กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว.
- เบญจจา จันทร. (2545). แนวทางการพัฒนาตลาดคอนวอย อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2542). การตลาดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (พิมพ์ครั้งที่ 2). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2543). การจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (พิมพ์ครั้งที่ 3). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- พจนานวนศรี. (2546). **คู่มือการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน**. กรุงเทพฯ: โครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ.
- มนัส สุวรรณ. (2541). **แนวทางการบริหารและจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบองค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบล**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.
- มนัส สุวรรณ. (2544). **การดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.
- ศมา ณ ระนอง. (2545). **การจัดการด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณี : ชุมชนคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช**. วิทยานิพนธ์ พช.ม., มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ศิริลักษณ์ บุญเตี้ย. (2542). **ประสิทธิผลของโครงการเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง:ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัย เชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม. (2533). **โครงการจัดสร้างสวนสาธารณะกลางมหานคร (บางกะเจ้า)**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรีพร พงษ์พานิช. (มกราคม 2544). **การมีส่วนร่วมของประชาชน บทบาทใหม่ของประชาชนกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน**. สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2550, จาก http://conservation.forest.ku.ac.th/ecotourdb/cgi-bin/ARTICLE/community_participate.asp
- โสภารัตน์ จารุสมบัติ. (2542). **ผังเมืองกับการอนุรักษ์พื้นที่สีเขียวในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เอกราช ปรีชาชน. (2547). **การศึกษาการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่สีเขียว บริเวณบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
บนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

มหาวิทยาลัยนเรศวร ศูนย์วิทยบริการกรุงเทพมหานคร

1. ในปัจจุบันพื้นที่สีเขียวบริเวณตำบลของท่าน มีลักษณะสภาพแวดล้อมเป็นอย่างไร
2. แนวทางการบริหารจัดการบริเวณพื้นที่สีเขียวดังกล่าวขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นอย่างไร
3. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการวางแผนพัฒนาและกำหนดนโยบายทางด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะพื้นที่สีเขียว หรือไม่ อย่างไร
4. ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับงบประมาณสนับสนุนในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวหรือไม่ และมีการบริหารจัดการงบประมาณอย่างไร
5. ปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในพื้นที่สีเขียว อย่างไรบ้าง
6. องค์การบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นในการจัดการท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร
7. ผู้นำชุมชน และชุมชนท้องถิ่น ซึ่งหมายถึง ชาวบ้าน และผู้ประกอบการร้านค้าต่างๆ มีส่วนร่วมในการจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างไร
8. องค์การบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนสินค้าบริการของชุมชนท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร
9. องค์การบริหารส่วนตำบล มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้ทางด้านการท่องเที่ยว การให้บริการ และการต้อนรับนักท่องเที่ยวแก่ชุมชนท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร
10. องค์การบริหารส่วนตำบล มีการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนบริเวณพื้นที่สีเขียวของตำบลท่าน อย่างไร
11. องค์การบริหารส่วนตำบล และชุมชนท้องถิ่น มีส่วนร่วมกันในการดูแลและบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวบนพื้นที่ สีเขียวหรือไม่ อย่างไร

12. องค์การบริหารส่วนตำบล มีการบริหารจัดการทางด้านการส่งเสริมการตลาด และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวด้วยวิธีใดบ้าง อย่างไร
13. องค์การบริหารส่วนตำบล มีการดูแลด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในด้านใดบ้าง อย่างไร
14. องค์การบริหารส่วนตำบล มีนโยบายแผนงานการจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคตอย่างไรบ้าง

ขอขอบคุณผู้ให้ความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์ข้อมูลต่างๆ

แบบสอบถามชุมชนท้องถิ่น

เรื่อง การจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
บนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 3 ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว การจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และ
ข้อเสนอแนะอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. อายุ 1. น้อยกว่า 20 ปี 2. 20 – 29 ปี
 3. 30 – 39 ปี 4. 40 – 49 ปี
 5. 50 – 59 ปี 6. 60 ปีขึ้นไป
3. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 1. ไม่เกิน 5,000 บาท 2. 5,001 – 10,000 บาท
 3. 10,001 – 15,000 บาท 4. 15,001–20,000 บาท
 5. สูงกว่า 20,001 บาทขึ้นไป
4. ภูมิลำเนา 1. กรุงเทพมหานคร
 2. สมุทรปราการ (ตำบล/อำเภอ)
.....
 3. อื่นๆ (โปรดระบุ)

5. จากคำว่า “พื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า” ท่านทราบความหมายและความสำคัญของคำว่า
“พื้นที่สีเขียว” ในที่นี้ หรือไม่

- ทราบ ไม่ทราบ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อความลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและประชุม					
- ร่วมประชุมในการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรการ ท่องเที่ยว					
- ร่วมประชุมการกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยว					
- ร่วมประชุมในการพัฒนาสินค้าบริการด้านการท่องเที่ยว					
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม					
- ร่วมปฏิบัติตามข้อตกลง และกฎระเบียบของชุมชน					
- ร่วมปฏิบัติตามกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆตามที่ได้กำหนดไว้					
- ร่วมประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว					
3. การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์					
- ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการทรัพยากร การท่องเที่ยว					
- ได้รับรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์/กิจกรรมการ ท่องเที่ยว					
- ได้รับความรู้ต่างๆ จากการดำเนินงานของชุมชน					
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล					
- ร่วมให้ข้อมูลเพื่อทบทวนผลการบริหารจัดการการ ท่องเที่ยว					
- ร่วมประเมินผลงานสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว					
- ร่วมประเมินผลและติดตามการทำงานร่วมกันระหว่าง ภาครัฐและชุมชนท้องถิ่น					
5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา					
- ร่วมกันดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว					
- ร่วมฟื้นฟูและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ท้องถิ่น					
- ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา และเสนอแนะแนวทางแก้ไข ปัญหา					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการท่องเที่ยว แนวคิดการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. ท่านต้องการให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกใดเพิ่มเติมจากในปัจจุบัน

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ป้ายนำเที่ยว (ไทย-อังกฤษ)	☐ ห้องน้ำ
☐ ที่ทำการประชาสัมพันธ์ติดต่อ	☐ สถานที่จอดรถ รับ-ส่ง
☐ เอกสารประชาสัมพันธ์	☐ ยุวอาสาสมัครนำเที่ยว
☐ อื่นๆ	

2. ท่านต้องการให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้าอะไรบ้างเพิ่มเติมจากในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การขี่จักรยานเสือภูเขา	☐ การล่องเรือ ชมหิ่งห้อย
☐ สัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้าน	☐ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร
☐ อื่นๆ	

3. ท่านคิดว่า ท่านสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนบนพื้นที่สีเขียวได้อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ร่วมอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวบนพื้นที่สีเขียว
☐ ร่วมกันเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สีเขียวอย่างรู้คุณค่าและพอดี
☐ ร่วมกันลดปริมาณการก่อให้เกิดของเสียจำพวกขยะ พลาสติก โฟมและอื่นๆ
☐ อื่นๆ

4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามผู้ประกอบการ

เรื่อง การจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
บนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 3 ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว การจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และข้อเสนอแนะอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. อายุ 1. น้อยกว่า 20 ปี 2. 20 – 29 ปี
 3. 30 – 39 ปี 4. 40 – 49 ปี
 5. 50 – 59 ปี 6. 60 ปีขึ้นไป
3. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 1. ไม่เกิน 5,000 บาท 2. 5,001 – 10,000 บาท
 3. 10,001 – 15,000 บาท 4. 15,001 – 20,000 บาท
 5. สูงกว่า 20,001 บาทขึ้นไป
4. ภูมิลำเนา 1. กรุงเทพมหานคร
 2. สมุทรปราการ (ตำบล/อำเภอ)
.....
 3. อื่นๆ (โปรดระบุ)

5. จากคำว่า “พื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า” ท่านทราบความหมายและความสำคัญของคำว่า “พื้นที่สีเขียว” ในที่นี้ หรือไม่

ทราบ

ไม่ทราบ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อความลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและประชุม					
- ร่วมประชุมในการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรการ ท่องเที่ยว					
- ร่วมประชุมการกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยว					
- ร่วมประชุมในการพัฒนาสินค้าบริการด้านการท่องเที่ยว					
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม					
- ร่วมปฏิบัติตามข้อตกลง และกฎระเบียบของชุมชน					
- ร่วมปฏิบัติกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆตามที่ได้กำหนดไว้					
- ร่วมประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว					
3. การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์					
- ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการทรัพยากรการ ท่องเที่ยว					
- ได้รับรายได้จากการจำหน่ายผลผลิต/กิจกรรมการ ท่องเที่ยว					
- ได้รับความรู้ต่างๆ จากการดำเนินงานของชุมชน					
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล					
- ร่วมให้ข้อมูลเพื่อทบทวนผลการบริหารจัดการการ ท่องเที่ยว					
- ร่วมประเมินผลงานสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว					
- ร่วมประเมินผลและติดตามการทำงานร่วมกันระหว่าง ภาครัฐและชุมชนท้องถิ่น					
5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา					
- ร่วมกันดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว					
- ร่วมฟื้นฟูและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ท้องถิ่น					
- ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา และเสนอแนะแนวทางแก้ไข ปัญหา					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการท่องเที่ยว แนวคิดการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. ท่านต้องการให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกใดเพิ่มเติมจากในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ป้ายนำเที่ยว (ไทย-อังกฤษ)	☐ ห้องน้ำ
☐ ที่ทำการประชาสัมพันธ์ติดต่อ	☐ สถานที่จอดรถ รับ-ส่ง
☐ เอกสารประชาสัมพันธ์	☐ ยุวอาสาสมัครนำเที่ยว
☐ อื่นๆ	

2. ท่านต้องการให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้าอะไรบ้างเพิ่มเติมจากในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การขี่จักรยานเสือภูเขา	☐ การล่องเรือ ชมหิ่งห้อย
☐ สัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้าน	☐ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร
☐ อื่นๆ	

3. ท่านคิดว่า ท่านสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนบนพื้นที่สีเขียวได้อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ร่วมอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวบนพื้นที่สีเขียว
☐ ร่วมกันเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สีเขียวอย่างรู้คุณค่าและพอดี
☐ ร่วมกันลดปริมาณการก่อให้เกิดของเสียจำพวกขยะ พลาสติก โฟมและอื่นๆ
☐ อื่นๆ

4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนักท่องเที่ยว

เรื่อง การจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
บนพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 3 แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก
และข้อเสนอแนะอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวนักท่องเที่ยว

1. เพศ	☐ 1. ชาย	☐ 2. หญิง
2. อายุ	☐ 1. น้อยกว่า 20 ปี	☐ 2. 20 – 29 ปี
	☐ 3. 30 – 39 ปี	☐ 4. 40 – 49 ปี
	☐ 5. 50 – 59 ปี	☐ 6. 60 ปีขึ้นไป
3. อาชีพ	☐ 1. รับราชการ	☐ 2. รัฐวิสาหกิจ
	☐ 3. รับจ้าง	☐ 4. ธุรกิจส่วนตัว
	☐ 5. อื่นๆ (โปรดระบุ)	
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	☐ 1. ไม่เกิน 5,000 บาท	☐ 2. 5,001–10,000 บาท
	☐ 3. 10,001 – 15,000 บาท	☐ 4. 15,001–20,000บาท
	☐ 5. สูงกว่า 20,001 บาทขึ้นไป	
5. ภูมิลำเนา	☐ 1. กรุงเทพมหานคร	
	☐ 2. อื่นๆ (โปรดระบุ)	

6. ท่านเดินทางมาด้วยวิธีใด

1. รถส่วนตัว 2. รถรับจ้าง
 3. รถประจำทาง 4. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7. ท่านทราบข้อมูลการท่องเที่ยวของพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้าจากที่ได้

1. นิตยสาร, วารสาร 2. หนังสือพิมพ์
 3. โทรทัศน์ 4. ผู้อื่นบอกต่อ
 5. ทางอินเทอร์เน็ต 6. อื่นๆ (โปรดระบุ)

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย มากที่สุด	4 เห็นด้วย มาก	3 เห็นด้วย ปานกลาง	2 เห็นด้วย น้อย	1 เห็นด้วย น้อยที่สุด
1. เส้นทางคมนาคม ถนนต่างๆที่ใช้เดินทางมาแหล่งท่องเที่ยว มีความสะดวกสบาย และปลอดภัย					
2. การคมนาคมขนส่งมาแหล่งท่องเที่ยว มีความสะดวกรวดเร็ว เช่น รถรับจ้าง รถประจำทาง เป็นต้น					
3. ป้ายบอกทางมาแหล่งท่องเที่ยวมีความชัดเจนและได้มาตรฐาน					
4. สถานที่จอดรถมีเพียงพอในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว					
5. ห้องสุขามีให้บริการเพียงพอแก่ความต้องการของนักท่องเที่ยว					

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย มาก ที่สุด	4 เห็นด้วย มาก	3 เห็นด้วย ปาน กลาง	2 เห็นด้วย น้อย	1 เห็นด้วย น้อย ที่สุด
6. ห้องสุขามีความสะอาด ถูกสุขอนามัย					
7. มีบริเวณที่นั่งพักผ่อนเพียงพอแก่ความต้องการของนักท่องเที่ยว และสะอาดร่มรื่น					
8. มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและดูแลด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยว					
9. มีการให้บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยว และกิจกรรมทางการท่องเที่ยวอื่นๆ					
10. มีการจัดการสภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น อากาศ แม่น้ำลำคลอง เป็นต้น					
11. มีการจำกัดขยะที่ถูกสุขลักษณะ					
12. มีการดูแลและบำรุงรักษาภาพสมบูรณ์ทางธรรมชาติได้เป็นอย่างดี					
13. มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่ดี และมีความน่าสนใจ					
14. แหล่งท่องเที่ยว มีความหลากหลายทางพื้นที่ และทางธรรมชาติ					
15. แหล่งท่องเที่ยว มีความน่าสนใจ และคงความเป็นพื้นที่สีเขียว (พื้นที่ทางเกษตรกรรม และธรรมชาติ) ไว้ได้เป็นอย่างดี					

**ส่วนที่ 3 แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก
และข้อเสนอแนะอื่นๆที่เกี่ยวข้อง**

1. ท่านชอบแหล่งท่องเที่ยวใดบ้างในการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้า อำเภอ
พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง	☐ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์
☐ บ้านรูปสมุนไพรมะพร้าว	☐ โฮมสเตย์บางน้ำผึ้ง
☐ ป่าเชิงชุมชนทรงคนอง	☐ วัดบางกระสอบ
☐ อื่นๆ	

2. ท่านชอบกิจกรรมทางการท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่สีเขียวบางกะเจ้าอะไรบ้างในปัจจุบัน
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การขี่จักรยานเสือภูเขา	☐ การล่องเรือ ชมหิ่งห้อย
☐ การดูนก	☐ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร
☐ อื่นๆ	

3. ท่านต้องการให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกใดเพิ่มเติมจากในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ป้ายนำเที่ยว (ไทย-อังกฤษ)	☐ ห้องน้ำ
☐ ที่ทำการประชาสัมพันธ์ติดต่อ	☐ สถานที่จอดรถ รับ-ส่ง
☐ เอกสารประชาสัมพันธ์	☐ ยุวอาสาสมัครนำเที่ยว
☐ อื่นๆ	

4. ท่านคิดว่า ท่านสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนบนพื้นที่สีเขียวได้อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ร่วมอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวบนพื้นที่สีเขียว
- ร่วมกันเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สีเขียวอย่างรู้คุณค่าและพอดี
- ร่วมกันลดปริมาณการก่อให้เกิดของเสียจำพวกขยะ พลาสติก โฟมและอื่นๆ
- อื่นๆ.....

5. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

